Raffi Kortoşyan

Ermenice Öğrenim Kitabi

Հայերենի ուսումնական ձեռնարկ

Manual of the Armenian Language

Ermenice Öğrenim Kitabı

Հայերենի ուսումնական ձեռնարկ

Manual of the Armenian Language

Raffi Kortoşyan

Ermenice dilbilgisi ve tashih Hasmig Hovhannisyan
Son okuma Harman Ohanyan
Kitap sayfalandırma-cilt Armen Gevorgyan

Birinci baskı

Yerevan 2007

Bu yayını gerçekleştirmek için yardımlarını esirgemeyen Ermenistan Başbakan Antranig Markaryan'a ve Vorodan hidroelektrik santral müdürlüğüne teşekkürler.

Հրատարակվել է ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի բարձր հովանավորությամբ եւ «Որոտան ՀԷԿ»-ի տնօրինության մեկենասությամբ:

ISBN 978-5-8080-0688-1

© Raffi Kortoshian
© Research on Armenian Architecture

İçindekiler

Önsöz 5
Başlarken 6
Birinci bölüm: Dilbilgisi 7
Alfabe 7
Harflerin doğru yazılışı ve okunuşu 9
Hece 14
Kelime 20
Söz bölümleri 23
İsim 24
Sıfat 35
Sayı sıfatı 37
Zamir 39
Fiil 46
Zarf 74
Edat 77
Bağlaç 82
Veraberagan 84
Ünlem 87
Cümle 87
İkinci bölüm: Türkçe-Ermenice konuşma klavuzu 91
Rakamlar 91
Spor 94
Hava durumu 95
Telefon 98
Para 99
Saat 100
Selamlaşma 101
Ticaret 104
Bankada 106
Oyunlar 108
Şehirde 109
Gümrük 111
Uçak ile yolculuk 112
Vize 113
Tanışma 114
Lokanta 116
Otelde 119
Ev işleri 122

Ev aramak 124
Taksi 125
Araba 127
Erkek elbiseleri 130
Fotoğrafçı 133
Kütüphane 134
Postahane 136
Sohbet 137
Akrabalara ve Arkadaşlara ziyaret 140
Sağlık 144
Kadın elbiseleri 147
Tiyatro, sinema 149
Dükkan 151
Randevu 154
Üçüncü bölüm: Türkçe-Ermenice sözlük 157
Çeşitli Kelimeler 157
Zamanla ilgili kelimeler 176
Akrabalar 177
İnsan organları 178
İsimler 179
Mastarlar 180
Meyve, sebze ve bitkiler 182

Önsöz

Elinizdeki Kitap üç temel bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm ermenice dilbilgisi, ikinci bölüm Türkçe-Ermenice konuşma klavuzu, üçüncü bölüm Türkçe-Ermenice sözlük. Ermenice çok zengin bir dil olduğu için, kitabın dilbilgisi bölümünde, kuralların kısa ve açık bir şekilde anlatılmasına ve daima örneklerler açıklanmasına çalıştım. Türkçe-Ermenice konuşma kılavuzunda günlük hayatta çok kullanılan cümleleri, türkçe-ermenice ve türk alfabesi ile ermenice olarak aktardım. Türkçe-Ermenice sözlükte ise çok kullanılan yaklaşık sekizyüz kelime, türkçe-ermenice ve türk alfabesi ile ermenice olarak bulunmaktadır.

Başlarken

Ermenice Hint-Avrupa dil ailesindendir, G.B. Cahugyana göre ermenice Hint-Avrupa ana dilden M.Ö. III bin yılında ayrılmıştır. Ermeni alfabesi M.S. 405-406 yılında papaz Mesrob Maşdots tarafından 36 harften oluşarak meydana getirmiştir, daha sonra alfabeye O, yev, F harfler eklenmiştir. Papaz Mesrob Maşdots M.S. 362 senesinde Muş (Daron) iline bağlı Güven (Haşig, Hatsegats) köyü'nde dünyaya gelmiş ve M.S. 17/2/440 senesinde vefat etmiş, mezarı Emenistan'ın Oşagan köyü'nde bulunmaktadır.

Birinci bölüm:Dilbilgisi:

A. Alfabe

A/1. Ermeni alfabesinde 39 harf vardır.

b.harf	k.haef	mukabil türkçe harfller	
Ա	ա	A	a
Բ	բ	B	b
Գ	գ	G	g
Դ	դ	D	d
Ե	ե	e-ye	
Զ	զ	Z	z
Է	է	E	e
Ը	ը	I	ı
Թ	թ	T	t
Ժ	ժ	J	j
Ի	ի	İ	i
Լ	լ	L	l
Խ	խ		ğh
Ծ	ծ		dz
Կ	կ	G	g
Հ	հ	H	h
Ձ	ձ		dz
Ղ	ղ	Ğ	ğ
Ճ	ճ	C	c

Մ	մ	M	m
Յ	յ	Y	y
Ն	ն	N	n
Շ	շ	Ş	ş
Ո	ո	o-vo	
Չ	չ	Ç	ç
Պ	պ	B	b
Ջ	ջ	C	c
Ռ	ռ	R	r
Ս	ս	S	s
Վ	վ	V	v
Տ	տ	D	d
Ր	ր	R	r
Ց	ց		ts
ՈՒ	ու	U	u
Փ	փ	P	p
Ք	ք	K	k
Եվ	և	ev-yev	
Օ	օ	O	o
Ֆ	ֆ	F	f

Görüldüğü gibi ermeni alfabesindeki bazı harflerin türkçede mukabilleri yok.

Ե, ե harfin türkçede mukabili [E, e] veya [ye].

Ո, ո harfin türkçede mukabili [O, o]veya [vo].

Խ, խ harfin türkçede en yakın mukabili [ğh].

Ց, ց harfin türkçede en yakın mukabili [ts].

Ձ, ձ harfin türkçede en yakın mukabili [dz].

Ծ, ծ harfin türkçede en yakın mukabili, güçlü söylenen [dz] harfleri.

Կ, կ harfin türkçede en yakın mukabili, güçlü söylenen [G g] harfi.

Ճ, ճ harfin türkçede en yakın mukabili, güçlü söylenen [C c] harfi.

Պ, պ harfin türkçede en yakın mukabili, güçlü söylenen [B b] harfi.

Ռ, ռ harfin türkçede en yakın mukabili, güçlü söylenen [R r] harfi.

Տ, տ harfin türkçede en yakın mukabili, güçlü söylenen [D d] harfi.

A/2. Sesli, Sessiz harfler

Alfabemizin 39 harfinden, bazıları kendi başlarına söylenebilen sesleri, bazıları da yalnız başlarına söylenemiyen sesleri gösterirler. Kendi başlarına söylenebilen harflere sesli harflar denir. Kendi başlarına söylenemeyip sesliler yardımiyle söylenebilen harflere de sessiz harfler derler.

-8 sesli harf vardır:

Ա ա [A a], Ե ե [ye], Է է [E e], Ը ը [I ı], Ի ի [İ i], Ո ո [vo], Ու ու [U u], O o [O o]

-30 sessiz harf vardır:

Բ բ [B b], Գ գ [G g], Դ դ [D d], Զ զ [Z z], Թ թ [T t], Ժ ժ [J j], Լ լ [L l], Խ խ [ğh], Ծ ծ [dz], Կ կ [G g], Հ հ [H h], Ձ ձ [dz], Ղ ղ [Ğ ğ], Ճ ճ [C c], Մ մ [M m], Ն ն [N n], Շ շ [Ş ş], Չ չ [Ç ç], Պ պ [B b], Ջ ջ [C c], Ռ ռ [R r], Ս ս [S s], Վ վ [V v], Տ տ [D d], Ր ր [R r], Ց ց [ts], Փ փ [P p], Ք ք [K k], և [yev], Ֆ ֆ [F f]

-1 yarı sesli harf:

Յ յ [Y y]

B.

[a ա, i ի, u ու, e է, ye ե, o օ, vo ո, ı ը, y յ, yev և] harflerin doğru yazılışı ve okunuşu.

B/1.

Ermenicede [a ա], [i ի], [u ու] sesli harfler kelimelerde çıkardıkları sesler gibi yazılırlar.

Örnekler:

ուրախ	*urağh*	mutlu
տղա	*dğa*	erkek
սիրտ	*sird*	kalb
արի	*ari*	gel
միասին	miasin	beraber

B/2. [Է, է - E, e], [Ե, ե - ye]

a). Kelimenin başında duyulan [Է E] sesi, [Է E] olarak yazılır.

Örnekler:

էջ	*ec*	sayfa
էկրան	*egran*	ekran

b). Kelimenin içinde veya sonunda duyulan [է e] sesi, [ե ye] olarak yazılır fakat [e] olarak söylenir.

Örnekler:

ցորեն	*tsoren*	tahıl
լեզու	*lezu*	dil

c). İki kökden oluşan kelimelerde eğer [է e] harfi kelimeyi oluşturan köklerin ikincisinin başındaki harf ise, kelimenin içinde duyulan [է e] sesi [է e] olarak yazılır.

Örnek:

լայնէկրան	*laynegran*	geniş ekran
լայն-էկրան	*layn-egran*	

kelime iki kelimeden oluşmuş

ç). Kelimenin başında duyulan [յե ye] sesi, [ե] olarak yazılır.

Örnekler:

երկար	*yergar*	uzun
երկիր	*yergir*	vatan
երազ	*yeraz*	düş

d). İki kelimeden oluşan kelimelerde eğer kelimenin ortasında bulunan [ե,ye] harfi, ikinci kelimenin başındaki harf ise ve sesli harfden sonra yazılmış ise [ե] olarak yazılır.

Örnekler:

ամենաերկար	*amenayergar*	en uzun
ամեն-ա-երկար	*amen-a-yergar*	

kelime iki kelimeden oluşmuş ve [ա a] sesli bir harf.

ամենաերջանիկ	*amenayercanig*	en mutlu
ամեն-ա-երջանիկ	*amen-a-yercanig*	

kelime iki kelimeden oluşmuş ve [ա a] sesli bir harf .

e).Yardımcı zamirlerin şimdiki zamanı hep [Ե ye] ile yazılır fakat [Է e] söylenir.

եմ	*em*	ենք	*enk*
ես	*es*	եք	*ek*
է	*e*	են	*en*

B/3. [O, o-O, o], [Ո, n-vo]

a). Kelimenin başında duyulan [O O] sesi, [O O] olarak yazılır.

Örnekler:

օր	*or*	gün
օգուտ	*ogud*	fayda
օգոստոս	*ogosdos*	ağustos
օրենք	*orenk*	kanun

b). Kelimenin içinde veya sonunda duyulan [o o] sesi, [n vo] olarak yazılır, fakat [o] olarak ökunur.

Örnekler:

գործ	*gordz*	iş
սովորել	*sovorel*	öğrenmek

c). İki kökden oluşan kelimelerde, eğer [o o] harfi, kelimeyi oluşturan köklerin ikincisinin başındaki harf ise, kelimenin içinde duyulan [o o] sesi, [o o] olarak yazılır.

Örnekler:

այսօր *aysor* bu gün

kelime iki kelimeden oluşmuş այս-օր

ç). Kelimenin başında duyulan [վn vo] sesi, [n] olarak yazılır.

Örnekler:

որոշում *voroşum* karar

nnp	*vodk*	ayak
nuկի	*vosgi*	altın
npակ	*vorag*	kalite

d). İki kökden oluşan kelimelerde eğer kelimenin ortasında bulunan [n vo] harfi, kelimeyi oluşturan köklerin ikincisinin başındaki harf ise ve sesli harfden sonra yazılmış ise [n vo] olarak yazılır.

Örnekler:

ամենաnրակյալ *amenavoragyal* en kaliteli

ամեն-ա-nրակյալ *amen-a-voragyal*

kelime iki kelimeden oluşmuş ve [ա a] sesli bir harf.

e). Özel durumlar

nվ	*ov*	kim
nվքեր	*ovker*	kimler

her zaman [Ո vo] harfi ile yazılırlar, fakat [o o] ökunurlar.

B/4. [Ը, ը - I, ı]

a). Kelimenin başında duyulan [Ը ı] sesi sadece [ղ ğ], [մ m], [ն n] sessiz harflerin önünde yazılır.

Örnekler:

ընկեր	*ınger*	arkadaş
ընդունել	*ındunel*	kabul etmek

b). Kelimenin içinde duyulan [ը ı] sesi yazılmaz ve gizli harf olarak adlandırılır. gizli harf ı satır sonunda kelime bölündüğünde ortaya çıkar ve yazılır.

Örnekler:

անանկատելի *anngadeli* görülmaz

satır sonunda kelime bölündüğünde ı ortaya çıkar ve yazılır.

ամմը-կատելի annı-gadeli

կրկնել	*grgnel*	tekrar etmek
կրկ-նել	*gırg-nel*	

c). İki kökden oluşan kelimelerde eğer [ը ı] harfi, kelimeyi oluşturan köklerin ikincisinin başındaki harf ise ve [դ ğ], [մ m], [ն n] sessiz harflerın önünde duyulmuş ise yazılır.

Örnekler:

դասընկեր	*dasınger*	okul arkadaşı
դաս-ընկեր	*das-ınger*	dars-arkadaşı

ç). kelimenin sonunda duyulan [ը ı] sesi yazılır.

B/5. [յ, յ - Y,y]

Ermenicede genellikle bir kelimenin içinde ard arda yazılan iki sesli harf arasında [յ y] yarı sesli harf duyulur, fakat sadece [ա a] ve [ո vo] sesli harflerden sonra yazılır.

Örnekler:

հայելի	*hayeli*	ayna
նայել	*nayel*	bakmaks

B/6. [Եվ, և - yev]

a). Kelimenin başında [Եվ] yazılır ve [yev] olarak okunur.

Örnek:

Եվրոպա	*yevroba*	Avrupa

b). Kelimenin içinde veya sonunda [և] yazılır ve [ev] olarak okunur.

Örnek:

հարևան *harevan* komşu

c). İki kökden oluşan kelimelerde kelimeyi oluşturan ikinci kök B/6/1'deki kurala uyar.

Örnek:

արևմտաեվրոպական երկրներ
arevmdayevrobagan yergrner
batı avrupa ülkeleri.

ç). Satır sonunda kelime bölününce, [և] harfi iki harfe bölünür [ե e] ve [վ v].

Örnekler:

կարևոր *garevor* önemli
satır sonunda kelime bölününce
կարե-վոր *gare-vor*

հարևան *harevan* komşu
satır sonunda kelime bölününce
հարե-վան *hare-van*

C. Hece

Վանկ (*vang*)

Ağzın bir hareketiyle çıkan sese veya ses topluluğuna hece վանկ (*vang*) denir.

örnek

բանակ *banag* ordu
բա-նակ *ba-nag*
bu harf iki heceden oluşur

-İki çeşit hece vardır.

a). Sesli ile biten heceye açık բաց (*bats*) hece denir.
Örnek:

ադու aru dere

ա-դու [a ա] sesli harf, [u ու] sesli harf.

b). Sessiz ile biten heceye kapalı փակ (*pag*) hece denir.
Örnek:

գլխարկ *glğharg* şapka

գ(ը)լ-խարկ [l լ] sessiz harf, [g կ] sessiz harf.

C/1.

Kelimenin içinde ne kadar sesli harf var ise o kadar da hece վանգ (*vang*) olur. Sesli harfler tek olarak veya birlikte hece oluşturamazlar bu sebeble yardımcı olarak, duyulan fakat yazılmayan [ı ը] harfi gelir.
Örnek:

գրել *grel* yazmak

harfi iki heceden oluşur գ(ը)-րել *gı-rel*
duyulan fakat yazılmayan [ı ը] harfi yardımcı.

C/2.

Kelime, yazılırken, satırda yer kalmadığı için sığdırılamazsa hece bölünür ve bu heceden sonra küçük çizgi [-] işareti kullanılır.

C/3.

Gizli harf [ı ը] satır sonunda kelime bölününce ortaya çıkar ve yazılır {bak:B/4-b}.

C/4.

Birden fazla heceye sahip olan kelimelerde, her hece aynı vurguda söylenmez, her kelimenin içinde sadece son hece ve hecenin sesli harfi öteki hecelerden daha vurgulu söylenir, buna vurgu շեշտ (*şeşd*) denir.

Örnek:

բանակ	*banag*	ordu
բա-նա՛կ	*ba-na՛g*	

C/4/1.

Herhangi bir kelimeden bir başka kelime türettiğimizde, ya da cümlede kullanılan isimler, zamirler eklerle şekillendirildiği zaman, esas kelimenin sonuna, bir ya da daha fazla hece eklenir. Böylece esas kelimenin son hecesinin, sesli harfi üstüne olan vurgu շեշտ (*şeşd*) yer değiştirerek yeni kelimenin son hecesinin sesli harfinin üstüne koyulur.

Örnek:

գետ՛ն	*ge՛d*	nehir
գետե՛ր	*gede՛r*	nehirler
գետա՛կ	*geda՛g*	küçük nehir

C/4/2.

Ses değişimi

Հնչյունափոխություն

(*hnçyunapoğhutyun*):

Bazı kelimelerde vurgu շեշտ (*şeşd*) yer değiştirirken, esas kelimenի son sesli harfi düşer yada bir başka sesli harfe dönüşür.

Örnek:

թու՛ղթ	*tu՛ğt*	kağıt
թ[ղ]ղթադրա՛մ	*t[ı]ğtadra՛m*	kağıt para

[ու u] sesli harf, yazılmayan [ղ ı] {bak:B/4/b} sesli harfe dönüşmüş.

a).[է e], [ե ye] sesli harflerinin, ses değişim kuralı: Ses değişimine uğrayan [է e] ve [ե ye] , [ի i] harfine dönüşür.

[է e] ve [ե ye] >>>>> [ի i]
Örnek:

էշ	*eş*	eşek
իշուկ	*işug*	küçük eşek

[ե ye] sesli harf, [ի i] sesli harfine dönüşmüş.

սեր	*ser*	sevgi
սիրել	*sirel*	sevmek

[ե e] sesli harf, [ի i] sesli harfine dönüşmüş.

b). [ի i] sesli harfinin, ses değişim kuralı:

1-Bazı tek heceli kelimelerde, kelimenin başında bulunan [ի i] harfi, [ը ı] harfe dönüşür.

[ի i] >>>>> [ը ı]
Örnek:

իգձ	*iğdz*	hayal
ըգձալ	*ığdzal*	hayal etmek

2-Tek ve kapalı heceden {bak:C-b} oluşan kelimelerde, [ի i] harfi yazılmayan [ը ı] harfin dönüşür.

[ի i] >>>>> [ը ı]
Örnek:

լիճ	*lic*	göl
լ[ը]ճակ	*l[ı]cag*	gölet

3-Çok heceli kelimelerde, kelimenin sonunda bulunan kapalı hecedeki [ի i] harfi yazılmayan [ը ı] harfine dönüşür ya da düşer.

[ի i] >>>>> [ը ı]
Örnek:

պարիսպ	*barisb*	sur
պար[ը]սպապատ	*bar[ı]sbabad*	sur duvarı

[ի i] sesli harfi, yazılmayan [ը ı] {bak:B/4/b} sesli harfine dönüşmüş.

[ի i] >>>>> [ ]

Örnek:

պատիվ	*badiv*	şeref
պատվավոր	*badvavor*	şerefli

[ի i] sesli harf düşmüş.

4-[ի i] sesli harfle biten çok heceli kelimenin sonuna, sesli harfle başlayan kelime ya da bir hece eklenirse [ի i] harfi düşer.

[ի i] >>>>> [ ]

Örnek:

փոշի	*poşi*	toz
փոշոտ	*poşod*	tozlu

5-[ի i] sesli harfle biten çok heceli kelimenin sonuna, [ակ ag] eklenirse, [ի i] harfi, [յ y] harfine dönüşür.

[ի i] >>>>> [յ y]

Örnek:

որդի	*vordi*	oğul
որդյակս	*vordyags*	oğulum

6-[ի i] sesli harfle biten, çok heceli kelimelere, [ա a] harf ile başlayan kelime yada bir hece eklenirse, [ի i] harfi [ա a] harfle birleşerek [ե e] harfine dönüşür.

[ի i]+[ա a] >>>>> [ե e]

Örnek:

գարի	*gari*	arpa
գարի-ա-ջուր	*gari-a-cur*	arpa-a-su
գարեջուր	*garecur*	bira

c). [ու u] sesli harfinin, ses deyişim kuralları:

1-Tek ve kapalı heceden {bak:C-b} oluşan kelimelerde, [ու u] harfi yazılmayan [ը ı] harfine dönüşür.

[ու u] >>>>>> [ը ı]

Örnek:

թուղթ	*tuğt*	kağıt
թ[ը]ղթադրամ	*t[ı]ğtadram*	kağıt para

2-Çok heceli kelimelerde, kelimenin sonunda bulunan kapalı hecedeki [ու u] harfi yazılmayan [ը ı] harfine dönüşür yada düşer.

Örnekler:

[ու u] >>>>>> [ը ı]

աղմուկ	*ağmug*	gürültü
աղմ[ը]կոտ	*ağm[ı]god*	gürültülü

[ու u] sesli harf, yazılmayan [ը ı] {bak:B/4-b} sesli harfine dönüşmüş.

[ու u] >>>>>> [ ]

ամուր	*amur*	sert
ամրություն	*amrutyun*	sertlik

[ու u] sesli harf düşmüş.

3-[ու u] sesli ile biten tek ya da çok heceli kelimelerde, [ու,u] sesli harfi, [վ v] harfine dönüşmüş.

[ու u] >>>>>>[վ v]

Örnek:

մեղու	*meğu*	arı
մեղվապահ	*meğvabah*	arıcı

Ç.Kelime

Բառ (*bar*)

Konuşmada, yazmada kullanılan, anlamlı sese veya ses topluluğuna kelime բառ (*bar*) denir. Ermenicede, yaklaşık olarak 150000 kelime vardır.

-Ermenicede kelime çeşitleri:

Basit պարզ (*barz*) kelimeler, bileşik բարդ (*bard*) kelimeler ve ածանցավոր (*adzantsavor*) kelimeler.

a).Bir kökden արմատից (*armad*-dan) oluşmuş kelimeye Basit պարզ (*barz*) kelime denir.

Kök Արմատ (*armad*): kelimenin esas manasını veren kısımdır.

Örnekler:

ագռավ	*agrav*	karga
ադամանդ	*adamand*	elmas
ազատ	*azad*	özgür
ախոռ	*ağhor*	ahır
ածուխ	*adzuğh*	kömür
աղբ	*ağb*	çöp
աշխարհ	*aşğharh*	dünya
բանակ	*banag*	ordu
բանտ	*band*	hapisane
բերդ	*berd*	kale
գիր	*gir*	yazı
գլուխ	*gluğh*	kafa
գործ	*gordz*	iş
դաս	*das*	ders
դեղ	*değ*	ilaç
դուռ	*dur*	kapı
երազ	*yeraz*	rüya

երակ	*yerag*	damar
երգ	*yerg*	şarkı
երկաթ	*yergat*	demir
ընկեր	*ınger*	arkadaş
ընկույզ	*ınguyz*	ceviz
թագ	*tag*	taç
թարմ	*tarm*	taze
թշնամի	*tşnami*	düşman
ժառանգ	*jarang*	miras
խաղ	*ğhağ*	oyun
ծանր	*dzanr*	ağır
ծեծ	*dzedz*	dayak
կատակ	*gadağ*	şaka
կռիվ	*griv*	kavga
հող	*hoğ*	toprak
ձայն	*dzayn*	ses
մազ	maz	saç
մեղր	*meğr*	bal
ներկ	*nerg*	boya
նոր	*nor*	yeni
ոսկի	*vosgi*	altın
որբ	*vorb*	yetim
որս	*vors*	av
սև	*sev*	siyah
տուն	*dun*	ev
տխուր	*dğhur*	üzgün
քաղաք	*kağak*	şehir

b)Birden fazla Kökden oluşan kelimeye bileşik բարդ (*bard*) kelime denir.

- Kökler birbiriyle [ա a, և yev, ու u] vasitasile ya da vasitesız birleşirler.

Örnekler:

դասագիրք	*dasagirk*	ders kitabı
դաս-ա-գիրք	*das-a-girk*	ders-*a*-kitab
սևահող	*sevahoğ*	siyah toprak
սև-ա-հող	*sev-a-hoğ*	siyah-*a*-toprak
առևտուր	*arevdur*	*alışveriş*
առ-և-տուր	*ar-ev-dur*	*alış-ev-veriş*
կերուխում	*geruğhum*	ziyafet
կեր-ու-խում	*ger-u-ğhum*	yemek-ve-içmek
լայնէկրան	*laynegran*	genişekran
լայն-էկրան	*layn-egran*	geniş-ekran

c). *Adzants* ile Kök birleşiminden oluşan kelimeye türemiş ածանցավոր (*adzantsavor*) kelime denir.

-Kökün önunde veya arkasında koyulan ve Kökden farklı bir anlam taşıyan kelime üreten eke, ածանց (*adzants*) denir.

1. Kökün önünde koyulan *adzants*-a նախածանց (*nağhadzants*) denir.

Örnek:

տուն	*dun*	ev
անտուն	*andun*	evsiz
ան-տուն	*an-dun*	

Bazi kelimelerde *nağhadzants*, kendisinden sonra gelen Kökle [a ա] harf vasitasile birleşir.

Örnek:

սահման	*sahman*	sınır
արտասահման	*ardasahman*	sınırın dışı
արտ-ա-սահման	*ard-a-sahman*	

2.Kökün sonunda koyulan *adzants*-a վերջածանց (*vercadzants*) denir.

Örnek:

ընկեր	*inger*	arkadaş
ընկերություն	*ingerutyun*	arkadaşlık
ընկեր-ություն	*inger-utyun*	

Bazi kelimelerde *vercadzants*, kendisinden önce gelen Kökle [a ա] harf vasitasile birleşir.

Örnek:

ծառ-ա-սդան	*dzar-a-sdan*	ağaçlı

D. Söz bölümleri
Խոսքի մասեր
ghoski maser

Taşıdıkları anlamlara dayanarak Kelimeler bölümlere ayırılır.

Örnek:

Eşya belirten kelimeler

սեղան	*seğan*	masa
ծառ	*dzar*	ağac

Eylem gösteren kelimeler

խաղալ	*ghağal*	oynamak
վազել	*vazel*	koşmak

Sıfat gösteren kelimeler

կարմիր	*garmir*	kırmızı
մեծ	*medz*	büyük

Değişik anlamlar taşıyan kelimelerin oluşturduğu, farklı bölümlerin topluluğuna, ermenicede söz bölümleri խոսքի մասեր (*ğhoski maser*) denir.

Ermenicede 10 çeşit *ğhoski mas* vardır.

D/1. İsim
Գոյական անուն
(*goyagan anun*).

Cümlede ո՞վ (*o՞v*) kim?, ովքե՞ր (*ovke՞r*) kimler? veya ի՞նչ (*i՞nç*) ne? ինչե՞ր (*inçe՞r*) neler?, sorulardan birine cevab veren kelimeye isim գոյական (*goyagan*) denir. Kişi gösteren isimler cümlede ո՞վ (*o՞v*) kim?, ովքե՞ր (*ovke՞r*) kimler? sorulara cevab verirler. Eşya gösteren isimler ise cümlede ի՞նչ (*i՞nç*) ne?, ինչե՞ր (*inçe՞r*) neler? sorularına cevab verirler. Ermenicede eşya, kişi, hayvan, durum, his, düşünce, insani ilişkileri, gösteren kelimeler isim denir.

-Elle tutulan, gözle görülen varlıklara ad olan isimlere թանձրացական գոյական (tandzratsagan *goyagan*) denir.

Örnek:

աշակերտ	*aşagerd*	öğrenci
կատու	*gadu*	kedi

-Gözle görülemeyip zihinde canlandırılan, duygu, durum anlatan isimlere վերացական գոյական (veratsagan *goyagan*) denir.

Örnek:

ուրախություն	*urağhutyun*	unmutluluk
չարիք	*çarik*	kötülük
երազ	*yeraz*	rüya

D/1/1. İsim oluşturan adzants-lar
Գոյականակերտ ածականներ
Goyaganagerd adzantsner.

kelimeye eklenerek, kelimeden isim oluşturan *adzants*-a Գոյականակերտ ածականներ (*goyaganagerd adzants*) isim yapan *adzants* denir.

İsim yapan *adzants*-larin bazıları.

-Ակ (*ag*): Kelimenin manasını küçültür.

Örnek:

(kök) գետ	*ged*	nehir
գետակ	*ged(ag)*	küçük nehir

-Ածո (*adzo*): Bir eylemin mahsülünü gösteren isim oluşturur.

Örnek:

պահածո	*bah(adzo)*	konserve

պահ (*bah*) kökünden türemişdir.

-Ան (*an*): Bir eylem yapan kişi gösteren isim oluşturur.

Örnek:

իշխան	*işğh(an)*	emir

իշխ (*işğh*) kökünden türemişdir.

-Անք (*ank*): Bir eylem gösteren isim oluşturur.

Örnek:

(kök) երազ	*yeraz*	rüya
երազանք	*yeraz(ank)*	hayal etmek

-Անակ (*anag*): Alet, eşya veya bir eylemin neticesini gösteren isim oluşturur.

Örnek:

(kök) գանձ	*gandz*	hazine
գանձանակ	*gandz(anag)*	kumbara
հաղթանակ	*hağtanag*	zafer

հաղթ (*hağt*) kökünden türemişdir.

-Անց (*anots*): Bir yer gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) հիվանդ	*hivand*	hasta
հիվանդանց	*hivand(anots)*	hastane

-Արան (*aran*): Bir yer gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) դաս	*das*	ders
դասարան	*das(aran)*	sınıf

-Արք (*ark*): Bir eylem gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) գործ	*gordz*	iş
գործարք	*gordz(ark)*	iş anlaşması

-Եղեն (*eğen*): Bir eşyanın, farklı çeşitlerinin (renk, şekil, hacim), toplu ismini gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök)աման	*aman*	tabak
ամանեղեն	*aman(eğen)*	farklı renge, şekle, hacme sahip tabakların toplu hali.

-Ենք (*enk*): Akrabalık bağını gösteren isim oluşturur.
Örnek:

Մարգար	*Margar*	*erkek ismi*
Մարգարենք	*Margar(enk)*	Margar ile ailesi.

-Իկ (*ig*): Kelimenin manasını küçültür.
Örnek:

(kök) քույր	*kuyr*	kız kardeş
քույրիկ	*kuyr(ig)*	küçük kız kardeş

-Իչ (iç):
a). Bir meslek gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) երգ	*yerg*	şarkı
երգիչ	*yerg(iç)*	şarkıcı

b). Bir alet gösteren isim oluşturur.
Örnek:

բրիչ	*briç*	kazma

բիր (*bir*) kökünden türemişdir ve ses deyişimine uğramış {bak:C/4/2-b-2-}.

-Իք (*ik*): *Veratsagan* isim oluşturur {bak:D/1}.
Örnek:

(kök) չար	*çar*	kötü
չարիք	*çar(ik)*	kötülük

-Յուն (*yun*): Bir eylem ve o eylem neticesi olarak çıkan sesi gösteren isim oluşturur.
örnek

պայթյուն	*bayt(yun)*	patlama

պայթ (*bayt*) kökünden türemişdir

-Ոնք (onk):
a). Bir eylem gösteren isim oluşturur.
Örnek:

զարթոնք	*zart(onk)*	rönesans

արթ (*art*) kökünden türemişdir.

b). Akrabalık bağını gösteren isim oluşturur.
Örnek:

մերոնք	*mer(onk)*	bizimkiler

մեր (*mer*) bizim kelimeden türemişdir.

-Որդ (*ord*): Bir kişi gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) լող	*loğ*	yüzme
լողորդ	*loğ(ord)*	yüzme yarışçısı

-Ոց (*ots*):
a). Bir yer gösteren isim oluşturur.
Örnek:

դպրոց	*dbr(ots)*	okul

դպիր (*dbir*) kökünden türemişdir ve ses değişimine uğramış {bak:C/4/2-b-3}.

b). Bir alet gösteren isim oluşturur.
Örnek:

ակնոց	*agn(ots)*	gözlük

ակն (*agn*) kökünden türemişdir.

-Պան (*ban*): Bir şey ile ilgilenen kişiyi gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) ձի	*dzi*	at
ձիապան	*dzi-a-(ban)*	at bakıcısı

adzants ve kök, [a ա] harf vasitası ile birleşmiş {bak:Ç-c-2}.

-Սդան (*sdan*):Herhangi birşey ile meşhur yer gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) ծառ	*dzar*	ağaç
ծառաստան	*dzar-a-(sdan)*	ağaçlı

adzants ve kök, [a ա] vasitası ile birleşmiş {bak:Ç-c-2}.

-Վաձ (*vadz*):Bir eylemin mahsülünü gösteren isim oluşturur.

Örnek:

հարվաձ	*har(vadz)*	yumruk

հար (**har**) kökünden türemişdir.

-Վոր (*vor*): Bir eylem yapan kişiyi gösteren isim oluşturur.

Örnek:

զինվոր	*zin(vor)*	asker

զեն (*zen*) kökünden türemişdir ve ses değişimine uğramış {bak:C/4/2-b}.

-Ու (*u*): Bir eylem yapan kişiyi gösteren isim oluşturur.

Örnek:

վրիժառու	*vrjar(u)*	öç alan

kelime iki kökden oluşmuş, birinci kök

վրեժ	*vrej*	öç

ses değişimine uğramış {bak:C/4/2-a}

ikinci kök ise

առ	*ar*	al

-Ություն (*utyun*): Bir özellik gösteren *goyagan* oluşturur.

Örnekler:

(kök)	քաջ	*kac*	korkusuz
	քաջություն	*kac(utyun)*	korkusuzluk

-Ուկ (*ug*): Kelimenin manasını küçültür.

Örnek:

(kök)	մարդ	*mard*	insan
	մարդուկ	*mard(ug)*	insancık

-Ոuhի (*uhi*):Kadın cinsiyetini belirleyici isim oluşturur.
Örnek:

(kök) ընկեր	*Inger*	arkadaş
ընկերուհի	*Inger(uhi)*	kız arkadaş

-Ոum (*um*): Bir eylem gösteren isim oluşturur.
Örnek:

շարժում	*şarj(um)*	hareket

շարժ (*şarj*) kökünden türemişdir.

-Ոuյթ (*uyt*):Bir eylem ya da Bir eylemin mahsülünü gösteren isim oluşturur.
Örnek:

շահույթ	*şah(uyt)*	kazanç

շահ (*şah*) kökünden türemişdir.

-Ոuյք (*uyk*):Bir durum gösteren isim oluşturur.
Örnek:

հաճույք	*hac(uyk)*	zevk

հաճ (*hac*) kökünden türemişdir.

-Ոud (*ud*):Herhangi birşey ile meşhur yer gösteren isim oluşturur.
Örnek:

(kök) տանձ	*dandz*	armut
տանձուտ	*dandz(ud)*	armutlu

-Ցի (*tsi*): Birisinin nereli olduğunu gösteren isim oluşturur.
Örnek:

սասունցի	*sasun(tsi)*	sasunlu

D/1/2. Özel isim ve cins isim
Հատուկ և հասարակ գոյականներ
(*hadug yev hasarag goyaganner*).

Bir cinsten olan varlıkların isimlerine cins isim հասարակ անուն (*hasarag anun*) denir.

Örnek:

քաղաք	*kağak*	şehir
մարդ	*mard*	insan

Bir cinsin içinden belli bir varlığı gösteren isimlere özel isim հատուկ անուն (*hadug anun*) denir.

Örnek:

Բաղեշ	*Bağeş*	Bitlis
Արա	*Ara*	erkek ismi
Կարին	*Garin*	Erzurum
Տիգրան	*Digran*	erkek ismi
Երզնկա	*Yerznga*	Erzincan
Նարիի	*Nayri*	kadın ismi
Տիգրանակերտ	*Digranagerd*	Diyarbakır

Özel ismin ilk harfi büyük yazılır.

D/1/3. İsmin sayısı
Գոյականի թիվը
(*goyagani tivi*).

İsimlerin tek veya birden fazla varlığı bildirmesine ismin sayısı գոյականի թիվը (*goyagani tivi*) denir. İsimler, sayı bakımından tekil եզակի (*yezagi*) veya çoğul հոգնակի (*hognagi*) olurlar.

a).Tek varlıkları bildiren isimlere tekil isim եզակի (*yezagi*) denir.

Örnek:

գիրք	*girk*	kitap
աշակերտ	*aşagerd*	öğrenci
դպրոց	*dbrots*	okul

b).Birden fazla varlığı bildiren isimlere çoğul isim հոգնակի (*hognagi*) denir. Tekil isimlerin sonuna [եր *er*] ve [ներ *ner*] eklenerek çoğul isimlere dönüştürülürler.

-Tek heceli kelimelere [եր *er*] eklenir.

Örnek:

ծառ	*dzar*	ağaç
ծառեր	*dzar-er*	ağaçlar

-Birden fazla heceye sahip olan kelimelere [ներ *ner*] eklenir

Örnek:

սեղան	*seğan*	masa
սեղաններ	*seğan-ner*	masalar

-մարդ (*mard*) insan, kelimesine, [իկ *ig*] eklenerek çoğul isme dönüştürülür.

մարդ	*mard*	insan
մարդիկ	*mard(ig)*	insanlar

D/1/4. Topluluk ismi
Հավաքական գոյականներ
(*havakagan goyaganner*).

Varlıkların meydana getirdiği topluluklara ad olan isimlere topluluk ismi հավաքական անուն (*havakagan anun*) denir.

Örnek:

ազգ	*azg*	millet
ժողովուրդ	*joğovurd*	halk

-Ermenicede topluluk isimleri, tekil isimlerdir ve {D/1/3-b} kuralına uyarlar.

Örnek:

ազգեր	*azg-er*	milletler

D/1/5. Belli ve belirsiz isimler
Գոյականի որոշյալ և անորոշ առումները
(*Goyagani voroşyal yev anoroş arumnerı*).

Herhangi bir cümlenin içinde belli yada belirsiz isimler kulanabililir. Belli isimler, ismin gösterdiği varlığın konuşmacı tarafından tam olarak bilindiği gösterirler. Belirsiz isimler ise, varlığın konuşmacı tarafından tam olarak bilinmediğini gösterirler.

-Ermenicede, isimleri belirten harfler şunlardır: [ը ı] ve [ն n].

a). sesiz harf ile biten kelimelerin sonuna[ը ı] harfi eklenir.

Örnek:

գիրք	*girk*	kitap
գիրքը	*girk-ı*	

b).sesli harf ile biten kelimelerin sonuna[ն n] harfi eklenir.

Örnek:

արու	*aru*	dere
արուն	*aru-n*	

D/1/5. İsim çekimi
Գոյականի հոլովները
(*Goyagani holovnerı*).

İsimler cümlede kullanılırken, başka kelimelerle olan ilgilerine göre eklerle şekillenebilirler. kelimelerin ek almış şekillerinden her birine հոլով (*holov*) denir.

-Ermenicede isim halleri altı türlüdür

a). yalın hal Ուղղական (*uğğagan*) ve հայցական (*haytsagan*):

-[n ն] ve [ı ը] çek ekleri alırlar.

երեխան	*yereğhan*	çocuk
գիրքը	*girkı*	kitap

b). -e hali Սեռական (*seragan*): değişik çekim ekleri alırlar:

-En yaygin çek eki [i ի]:

երեխայի	*yereğhayi*	çocuğa

-Son harfi [i ի] olan kelimeler [u nı] sonu alırlar:

որդի	*vordi*	oğul
որդու	*vordu*	oğula

-Bazı kelimeler [an ան] çekimi alırlar:

լեռ	*ler*	dağ
լեռան	*leran*	dağa

-Zaman gösteren kelimeler [va վա] çekimi alırlar:

ժամ	*jam*	zaman
ժամվա	*jamva*	zamana
առավոտ	*aravod*	sabah
առավոտվա	*aravodva*	sabaha

-Akraba gösteren kelimeler [oc ոջ] sonu alırlar:

կին	*gin*	kadın
կնոջ	*ginoc*	kadına

c). -i hali Տրական (*dragan*):

-En yaygin çek eki [in ին]:

երեխային	*yereğhayin*	çocuu

ç).-den hali Բացառական (*batsaragan*):
-En yaygin çek ekleri [its ից] ve [uts ուց]:

երեխայից	*yereğhayits*	çocuktan
որդուց	*vorduts*	oğuldan

d).Գործական (*gordziagan*):
-En yaygin çek ekleri [ov ով] ve [amb ամբ]:

երեխայով	*yereğhayov*	çocuk ile
ուրախությամբ	*uraghutyamb*	mutlulukla

e). -de hali Ներգոյական (*nergoyagan*):
-En yaygin çek ekleri [i mec ի մեջ] ve [um ում]:

երեխայի մեջ	*yereğhayi mec*	çocukta
քաղաքում	*kağakum*	şehirde

D/2. Sıfat
Ածական անուն
(*adzagan anun*).

Cümlede ինչպիսի՞ (*inçbisi՞*) nasıl?, ո՞ր (*vo՞r*) hangi? veya որպիսի (*vorbisi՞*) ne?, sorulardan birine cevap olan kelimeye Sıfat Ածական (*adzagan*) denir.

D/2/1. Ածականակերտ ածանցներ
Adzaganagerd adzantsner.

Köke veya kelimeye eklenerek Kökden veya kelimeden Sıfat Ածական (*adzagan*) oluşturan *adzants*-a, Sıfat yapan *adzants* (*adzaganagerd adzants*) denir.

Sıfat yapan *adzants*-larin bazıları.

-Ան (*an*): Olumsuz sıfat oluştururlar.

(kök) տուն	*dun*	ev
անտուն	*(an)dun*	evsiz

-Ապ (*ab*):Olumsuz sıfat oluştururlar.

(kök) բախտ	*bağhd*	şans
ապաբախտ	*(ab)-a-bağhd*	şanssız

adzants ve kök, [a ա] vasitası ile birleşmiş {bak:Ç-c-2}

-Դժ (*dj*):Olumsuz sıfat oluştururlar.

(kök) գոհ	*goh*	memnun
դժգոհ	*(dj)goh*	memnun olmayan

-Տ (*d*): Olumsuz sıfat oluştururlar.

տգեղ	*(d)geğ*	çirkin

գեղ (geğ) kökünden türemişdir.

-Չ (*ç*):Olumsuz sıfat oluştururlar.

(kök) տես	*des*	görmek
չտես	*(ç)des*	görmemiş

-Անի (*ani*):

երկերես	*yergyeres*	iki yüz
երկերեսանի	*yergyeres(ani)*	ikiyüzlü

-Ատ (*ad*):

պոչ	*boç*	kuyruk
պոչատ	*boçad*	kuyruksuz

-Ավետ (*aved*):

հարմար	*harmar*	uygun
հարմարավետ	*harmar(aved)*	çok uygun

-Ավոր (*avor*):

հրացան	*hratsan*	silah
հրացանավոր	*hratsan(avor)*	silah sahibi

-Ե (*e*):

երկաթ	*yergat*	demir
երկաթե	*yergat(e)*	demirden

-Եղ (*eğ*):

համ	*ham*	tat
համեղ	*ham(eğ)*	lezzetli

-Ի (*i*):

աղ	*ağ*	tuz
աղի	*ağ(i)*	tuzlu

-Կոտ (*god*):

վախ	*vağh*	korku
վախկոտ	*vağh(god)*	korkak

-Ոտ (*od*):

մազ	*maz*	saç
մազոտ	*maz(od)*	saçlı

* Bazı Sıfatların önüne sayacağımız kelimeleri koyabiliriz.

-(ավելի) մազոտ	(*aveli*) *mazod*	(*daha*) saçlı
-(ամենա)համեղ	*(amena)hameğ*	(*en*) lezzetli
-(ամենից) աղի	(*amenits*) ağı	(*herpsinden)* tuzlu
-(քիչ) աղի	(*kiç*) ağı	(*az)* tuzlu

D/3. Sayı sıfatı
Թվական անուն
(*tvagan anun*).

Sayı, sıra bildirerek eşyaları belirten kelimelere sayı sıfatları թվական անուն (*tvagan anun*) denir. Ermenicede sayı sıfatları şunlardır.

Քանակական (*kanagagan*).
Բաշխական (*başğhagan*).
Կոտորակային (*godoragayin*).
Դասական (*dasagan*).

a). Varlıkların kaç tane olduğunu bildiren sayılara asıl sayılar քանակական (*kanagagan*) yada բացարձակ (*batsardzag*) denir.

Örnek:

վեց տարի	*vets dari*	altı sene

b). Varlıkların eşit olarak bölünmüş parçalarını gösteren sayılara üleştirme sayıları բաշխական (*başğhagan*) denir. Üleştirme sayıları asıl sayılara [ական *agan*] eki getirilerek yapılır.

Örnekler:

վեցական	*vets(agan)*	altışar
վեց-վեց	*vets-vets*	altı-altı

c). Bir bütünün parçalarını göstermek maksadiyle kullanılan sayılara kesir sayıları Կոտորակային (*godoragayin*) denir.

Örnek:

մեկ չորրորդ	*meg çorrord*	dörtte bir

ç). Varlıkların sırasını bildirmek amacıyla kullanılan sayılara sıra sayıları դասական (*dasagan*) denir. Sıra sayıları asıl sayılara [որդ rord] yada [երորդ erord] eki getirilerek yapılır. İki երկու (*yergu*), üç երեք (*yerek*), dört չորս (*çors*) sayılara [որդ rord] eki getirilir, bütün diğer sayılara [երորդ erord] eki getirilir.

Örnek:

չորս	*çors*	dört
չորրորդ	*çor(rord)*	dördüncü
հինգ	*hing*	beş
հինգերորդ	*hing(erord)*	beşinci

D/4. Zamir
Դերանուն
(*deranun*).

İsimlerin, sıfatların, sayı sıfatların yerini tutarak onların anlattıklarını bildiren kelimelere zamir դերանուն (*deranun*) denir.

D/4/1. Şahıs zamirleri
Անձնական դերանուններ
(*andznagan deranunner*).

Söz söyleyen, kendisine söz söylenen veya kendisinden bahsedilen kişilerin, adlarının yerini tutan kelimelere անձնական դերանուններ (*andznagan deranunner*) şahıs zamirleri denir. Her şahsın, tekil եզակի (*yezagi*) ve çoğul հոգնակի (*hognagi*) olmak üzere iki şekli vardır.

-Söz söyleyenin adının yerini tutan zamire birinci şahıs առաջին դեմք (*aracin demk*) denir.

-Kendisine söz söylenenin adı yerine kullanılan zamire ikinci şahıs երկրորդ դեմք (*yergrord demk*) denir.

-Kendinden bahsedilenin adı yerine kullanılan zamire de üçüncü şahıstır երրորդ դեմք (*yerrord demk*) denir.

Tekil şahıslar եզակի (*yezagı*)	Çoğul şahıslars հոգնակի (*hognagı*)
	I şahıs
ես *yes* ben	մենք *menk* biz
իմ *im* benim	մեր *mer* bizim
ինձ **indz** bana	մեզ *mez* bize
ինձնից *indznits* benden	մեզնից *meznits* bizden
ինձնով *indznov* benle	մեզնով *meznov* bizle
իմ մեջ *im mec* bende	մեր մեջ *mer mec* bizde
	II şahıs
դու *du* sen	դուք *duk* siz
քո *ko* senin	ձեր *dzer* sizin
քեզ *kez* sana	ձեզ *dzez* size
քեզնից *keznits* senden	ձեզնից *dzeznits* sizden
քեզնով *keznov* senle	ձեզնով *dzeznov* sizle
քո մեջ *ko mec* sende	ձեր մեջ *dzer mec* sizde
	IIIşahıs
նա *na* o	նրանք *nrank* onlar
նրա *nra* onun	նրանց *nrants* onların
նրան *nran* ona	նրանց *nrants* onlara
նրանից *nranits* ondan	նրանցից *nrantsits* onlaradan
նրանով *nranov* onla	նրանցով *nrantsov* onlarla
նրա մեջ *nra mec* onda	նրանց մեջ *nrants mec* onlarda

D/4/2. İşaret zamirleri
Ցուցական դերանուններ
(*tsutsagan deranunner*).

İsimlerin yerini işaret yolu ile tutan zamirlere işaret zamirleri ցուցական դերանուններ (*tsutsagan deranunner*)denir. Ermenicede işaret zamirleri şunlardır:

a).Eşya, işaret eden zamirler:

Tekil	Çoğul
սա *sa* bu	սրանք *srank* bunlar
դա *da* şu	դրանք *drank* şunlar
նա *na* o	նրանք *nrank* onlar

b). Özellik işaret eden bazı zamirler:

այս	*ays*	bu
այդ	*ayd*	şu
այն	*ayn*	o
այսպիսի	*aysbisi*	bu şekil
այդպիսի	*aydbisi*	şu şekil
այնպիսի	*aynbisi*	o şekil

c). Sayı işaret eden bazı zamirler:

այսքան	*ayskan*	bu kadar
այդքան	*aydkan*	şu kadar
այնքան	*aynkan*	o kadar
այսչափ	*aysçap*	bu kadar
այդչափ	*aydçap*	şu kadar
այնչափ	*aynçap*	o kadar

ç). eylemin özeliğini, yerini işaret eden bazı zamirler:

այսպես	*aysbes*	böyle
այդպես	*aydbes*	şöyle
այնպես	*aynbes*	öyle
այստեղ	*aysdeğ*	burda
այդտեղ	*aydde ğ*	şurda
այնտեղ	*aynde ğ*	orda

D/4/3. Karşılıklı zamirleri
Փոխադարձ դերանուններ
(*poghadardz deranunner*).

Adlandrmaksızın, eylem ile birbirleriyle bağlı eşyalar, kişiler işaret eder.

Ermenicede Karşılıklı Փոխադարձ դերանուններ (*poghadardz deranunner*) zamirleri şunlardır:

իրար *irar*
միմյանց *mimyants*

Örnek:

Նայեցին իրար:	*nayetsin irar.*	birbirine baktılar.
Վիճեցին իրար հետ:	*vicetsin irar hed.*	birbiriyle tartışdılar.
Գրկեցին միմյանց:	*grgetsin mimyants.*	birbirlerini kucakladılar.

D/4/4. Soru zamirleri
Հարցական դերանուններ
(*hartsagan deranunner*).

Soru bildirerek bir ismin yerini tutan zamirlere soru zamirleri հարցական դերանուններ (*hartsagan deranunner*) denir.

Örnek:

Ո՞վ էր այս մարդը:
o՞v er ays mardı.
Bu adam kimdi?

-Soru zamirlerinin başlıcaları şunlardır.

ո՞վ	*o՞v*	kim

Örnek:

Ո՞վ եկավ:
o՞v yegav
Kim geldi?

ի՞նչ	*i՞nç*	ne

Örnek:

Ի՞նչ տեսաք պարտեզում:
i՞nç desak bardezum.
Bahçede ne gördünüz?

որտե՞ղ	*vorde՞ğ*	nerede?
ո՞ւր	*u՞r*	nerde?
ե՞րբ	*ye՞rb*	ne zaman?
քանի՞(հատ)	*kani՞(had)*	kaç (tane)?
քանի՞սը	*kani՞sı*	kaçı?
ինչպե՞ս	*inçbe՞s*	nasıl?
ինչո՞ւ	*inçu՞*	niye?
ո՞ր	*vo՞r*	hangi?
ո՞րը	*vo՞rı*	hangisi?
ինչքա՞ն	*inçka՞n*	ne kadar?
ինչչա՞փ	*inççа՞p*	ne kadar?
որքա՞ն	*vorka՞n*	ne kadar?
որչա՞փ	*vorça՞p*	ne kadar?
ինչպիսի՞	*inçbisi՞*	ne şekil?

-Soru zamirlerin son sesli harfin üstüne soru (՞) işareti konur.

D/4/5. Bağlaç zamirleri
Հարաբերական դերանուններ
(*haraberagan deranunner*).

Bir ismin yerini tutan ve anlamca ilgili cümleleri birbirine bağlayan kelimelere bağlaç zamirleri հարաբերական դերանուններ *(haraberagan deranunner)* denir.

-Bağlaç zamirleri, soru zamirlerin aynısıdır, fakat soru bildirmedikleri için soru (°) işareti almazlar.

Örnek:

Ինչ ցանես, այն էլ կհնձես:

inç tsanes, ayn el ghndzes.

Ne ekersen onu biçersin.

D/4/6. Belgili zamirler
Որոշյալ դերանուններ
(*voroşyal deranunner*).

Belli olan eşya, kişi topluluğunu adlandrmaksızın, hep beraber ya da teker teker işaret eder.

-Belgili zamirlerinin başlıcaları şunlardır.

ամեն	*amen*	her
ամեն մի	*amen mi*	her bir
ամեն մեկը	*amen megı*	her biri
ամենքը	*amenkı*	hepsi
բոլոր(ը)	*bolor(ı)*	hepsi
ամեն ինչ	*amen inç*	her şey

Örnek:

Ամեն մարդ իր էշն է քշում:

amen mard ir eşn e kşum.

Her insan kendine ait eşeği sürer.

D/4/7. Belgisiz zamirler
Անորոշ դերանուններ
(*anoroş deranunner*).

Belli olmayan eşya, kişi yada eşyanın, kişinin belli olmayan özeliklerini, adlandırmaksızın işaret eder.

-Belgisiz zamirlerin başlıcaları şunlardır.

մեկը	*megı*	birisi

մի քանիսը	*mi kanisı*	birkaçı
ուրիշ	*uriş*	başka
որևէ	*voreve*	herhangi
երբևէ	*yerbeve*	herhangi bir zaman

Örnek:

Ուրիշ են երազներս հիմա:
uriş en yerazners hima.
Düşlerim başkadır şimdi.

Որևէ հարց կա՞:
voreve harts ga՞.
Herhangi bir sorun var mı?

D/4/8. Olumsuz zamirler
Ժխտական դերանուններ
(*jğhdagan deranunner*).

Olmayan oluşları bildirmek amacıyla kullanılırlar.
-Olumsuz zamirler şunlardır.

ոչ ոք	*voç vok*	hiç kimse
ոչինչ	*voçinç*	hiçbir şey
ոչ մի	*voç mi*	hiçbir
ոչ մեկը	*voç megı*	hiçbiri

Örnekler:

Ոչինչ չհասկացանք:
voçinç çhasgatsank.
hiçbir şey anlamadık.

Ոչ մեկը չէր եկել:
voç megı çer yegel.
Hiç Kimse gelmemişti.

D/4/9. Ek halindeki zamirler

Հոդեր

(hoder).

Ermenicede [u s], [դ d], [ն n] yada [ը ı] ek halindeki zamirlerdir.

-Bir şeyin hangi varlığa ait olduğunu bildiren ek halindeki zamirlere iyelik zamirleri սեպականն հոդեր (*sdatsagan hoder*) denir.

Örnek:

իմ սիրտը	*im sirdı*	benim kalbim
սիրտս	*sirds*	kalbim
քո սիրտը	*ko sirdı*	senin kalbin
սիրտդ	*sirdd*	kalbin

sessiz ile biten kelimeler [ը ı] eki alır.

նրա սիրտը	*nra sirdı*	onun kalbi
սիրտը	*sirdı*	kalbi

sesli ile biten kelimeler [ն n] eki alır.

նրա կինը	*nra ginı*	onun karısı
կինը	*ginı*	karısı

D/5. Fiil

Բայ

(bay).

Bir eylem bildiren kelime çeşitlerine fiil բայ (*bay*) denir. Fill mastarlari her zaman [ել el] yada [ալ al] ile biter. Örnekler: daha vazla örnekler için bak sayfa:180

խաղալ	*ğhağal*	oynamak
սովորել	*sovorel*	öğrenmek

Eylem derken şunları anlarız:

a).Bir şey yapmak.

Örnek:

Գառները արածում են:

garneri aradzum en.

Kuzular otlamakta.

Bir şey yapmayı gösteren fiiler, Cümlede, ի՞նչ անել (*i՞nç anel*) ne yapmak?, ի՞նչ է անում (*i՞nç e anum*) ne yapıyor?, ի՞նչ է արել (*i՞nç e arel*) ne yapmış?, ի՞նչ արեց (*i՞nç arets*) ne yaptı?, ի՞նչ է անելու (*i՞nç e anelu*) ne yapacak?, ի՞նչ կանի (*i՞nç gani*) ne yapar? sorulardan birine cevap olurlar.

b).Bir şey olmak.

Örnek:

Տերևները դեղնեցին:

derevneri değnetsin.

Sarardı yapraklar.

Bir şey olmayı gösteren fiiler, Cümlede, ի՞նչ լինել (*i՞nç linel*) ne olmak?, ի՞նչ է լինում (*i՞nç e linum*) ne oluyor?, ի՞նչ է եղել (*i՞nç e yeğel*) ne olmuş?, ի՞նչ եղավ (*i՞nç yeğav*) ne oldu?, ի՞նչ է լինելու (*i՞nç e linelu*) ne olaçak? sorulardan birine cevap olurlar.

D/5/1. Fiilin yüzlü şekilleri
Բայի դիմավոր ձևեր
(*bayi dimavor dzever*).

Eylem hakkında bilgi veren fiillere, fiilin yüzlü şekilleri բայի դիմավոր ձևեր (*bayi dimavor dzever*) denir.

Eylem hakkındaki bilgiler şunlardır:

a). Fiilde şahıs Դեմք (*demk*): Fiilin bildirdiği işi, hareketi,

kimin, neyi yaptığını veya oluşu kimin, neyin üzerine aldığını bildirmesine fiilde şahıs denir.

I şahıs	օգնեցի	*ognetsi*	yardım ettim
II şahıs	օգնեցիր	*ognetsir*	yardım ettin
III şahıs	օգնեց	*ognets*	yardım etti

I şahıs	բերում եմ	*berum e*	getiriyorum
II şahıs	բերում ես	*berum es*	getiriyorsun
III şahıs	բերում է	*berum e*	getiriyor

b). Tekil, çoğul Թիվ (tiv):

		Tekil	
I şahıs	պատմում եմ	*badmum em*	anlatıyorum
II şahıs	պատմում ես	*badmum es*	anlatıyorsun
III şahıs	պատմում է	*badmum e*	anlatıyor

		Çoğul	
I şahıs	պատմում ենք	*badmum enk*	anlatıyoruz
II şahıs	պատմում եք	*badmum ek*	anlatıyorsunuz
III şahıs	պատմում են	*badmum en*	anlatıyorlar

c).Üç temel zaman ժամանակ (*jamanag*):

Bir iş, bir hareket, bir oluş üç temel zamandan biri ile ilgili olarak anlatılabilir. Temel zamanlara, şimdiki zaman ներկա (*nerga*), geçmiş zaman անցյալ (*antsyal*), gelecek zaman ապառնի (*abarni*) denir.

Fiilin bildirdiği işin, hareketin içinde geçtiği veya geçeceği, oluşun meydana geldiği veya geleceği zamana o fiilin zamanı denir.

Üç temel zaman vardır:

- Şimdiki zaman Ներկա ժամանակ (*nerga jamanag*): İşin, hareketin, oluşun içinde bulunduğumuz zamana göre bildirilmesine şimdiki zaman denir.

Örnek:

Կանչում է ինձ:

gançum e indz.

Beni çağırıyor

կանչում է (*gançum e*) çağırıyor: şimdiki zaman.

-Geçmiş zaman Անցյալ ժամանակ (antsyal jamanag): İşin, hareketin, oluşun geçmişte olduğu bildiren zamana geçmiş zaman անցյալ ժամանակ (antsyal jamanag) denir.

Örnek:

Սևակը եկավ:

Sevagı yegav.

Sevag geldi.

եկավ (yegav) geldi: geçmiş zaman.

-Gelecek zaman Ապառնի ժամանակ (*abarni jamanag*): İşin, hareketin, oluşun ilerde olacağını bildiren zamana gelecek zaman denir.

Örnek:

Երեխան երգելու է:

yereğhan yergelu e.

Çocuk şarkı söyleyecek.

երգելու է (*yergelu e*) şarkı söyliyecek: gelecek zaman.

ç).fiil hâli (kip) Եղանակ (yeğanag): fiil hâlleri şunlardır:

1-Սահմանական եղանակ (*sahmanagan yeğanag*): Kesin olarak yapılmış, yapılmakta olan yada yapılacak olan eylem gösterir.

-*Sahmanagan* şimdiki zaman: Konuşma sırasında kesin olarak yapılmakta olan eylem gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *sahmanagan* şimdiki zamanı:

	Tekil	
խաղում եմ	*ğhağum em*	oynuyorum
խաղում ես	*ğhağum es*	oynuyorsun
խաղում է	*ğhağum e*	oynuyor
	Çoğul	
խաղում ենք	*ğhağum enk*	oynuyoruz
խաղում եք	*ğhağum ek*	oynuyorsunuz
խաղում են	*ğhağum en*	oynuyorlar

[ել el] ile biten mastarın *sahmanagan* şimdiki zamanı:

	Tekil	
սովորում եմ	*sovorum em*	öğreniyorum
սովորում ես	*sovorum es*	öğreniyorsun
սովորում է	*sovorum e*	öğreniyor
Çoğul		
սովորում ենք	*sovorum enk*	öğreniyoruz
սովորում եք	*sovorum ek*	öğreniyorsunuz
սովորում են	*sovorum en*	öğreniyorlar

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* şimdiki zamanı:

	Tekil	
չեմ խաղում	*çem ğhağum*	oynamıyorum
չես խաղում	*çes ğhağum*	oynamıyorsun
չի խաղում	*çi ğhağum*	oynamıyor

Çoğul

չենք խաղում	*çenk ğhağum*	oynamıyoruz
չեք խաղում	*çek ğhağum*	oynamıyorsunuz
չեն խաղում	*çen ğhağum*	oynamıyorlar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* şimdiki zamanı:

Tekil

չեմ սովորում	*çem sovorum*	öğrenmiyorum
չես սովորում	*çes sovorum*	öğrenmiyorsun
չի սովորում	*çi sovorum*	öğrenmiyor

Çoğul

չենք սովորում	*çenk sovorum*	öğrenmiyoruz
չեք սովորում	*çek sovorum*	öğrenmiyorsunuz
չեն սովորում	*çen sovorum*	öğrenmiyorlar

-*Sahmanagan* geçmiş zaman:Konuşmadan önce bitmiş eylem gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *sahmanagan* geçmiş zamanı:

Tekil

խաղացել եմ	*ğhağatsel em*	oynamışım
խաղացել ես	*ğhağatsel es*	oynamışsın
խաղացել է	*ğhağatsel e*	oynamış

Çoğul

խաղացել ենք	*ğhağatsel enk*	oynamışız
խաղացել եք	*ğhağatsel ek*	oynamışsınız
խաղացել են	*ğhağatsel en*	oynamışlar

[ել el] ile biten mastarın *sahmanagan* geçmiş zamanı:

Tekil

սովորել եմ	*sovorel em*	öğrenmişim
սովորել ես	*sovorel es*	öğrenmişsin
սովորել է	*sovorel e*	öğrenmiş

Çoğul

սովորել ենք	*sovorel enk*	öğrenmişiz
սովորել եք	*sovorel ek*	öğrenmişsiniz
սովորել են	*sovorel en*	öğrenmişler

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* geçmiş zamanı:

Tekil

չեմ խաղացել	*çem ğhağatsel*	oynamamışım
չես խաղացել	*çes ğhağatsel*	oynamamışsın
չի խաղացել	*çi ğhağatsel*	oynamamış

Çoğul

չենք խաղացել	*çenk ğhağatsel*	oynamamışız
չեք խաղացել	*çek ğhağatsel*	oynamamışsınız
չեն խաղացել	*çen ğhağatsel*	oynamamışlar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* geçmiş zamanı:

Tekil

չեմ սովորել	*çem sovorel*	öğrenmemişim
չես սովորել	*çes sovorel*	öğrenmemişsin
չի սովորել	*çi sovorel*	öğrenmemiş

Çoğul

չենք սովորել	*çenk sovorel*	öğrenmemişiz
չեք սովորել	*çek sovorel*	öğrenmemişsiniz
չեն սովորել	*çen sovorel*	öğrenmemişler

-*Sahmanagan* gelecek zaman: Konuşmadan sonra kesin olarak yapılacak olan eylem gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *sahmanagan* gelecek zamanı:

Tekil

խաղալու եմ	*ğhağalu em*	oynayacağım
խաղալու ես	*ğhağalu es*	oynayacaksın
խաղալու է	*ğhağalu e*	oynayacak

Çoğul

խաղալու ենք	*ğhağalu enk*	oynayacağız
խաղալու եք	*ğhağalu ek*	oynayacaksınız
խաղալու են	*ğhağalu en*	oynayacaklar

[ել el] ile biten mastarın *sahmanagan* gelecek zamanı:

Tekil

սովորելու եմ	*sovorelu em*	öğreneceğim
սովորելու ես	*sovorelu es*	öğreneceksin
սովորելու է	*sovorelu e*	öğrenecek

Çoğul

սովորելու ենք	*sovorelu enk*	öğreneceğiz
սովորելու եք	*sovorelu ek*	öğreneceksiniz
սովորելու են	*sovorelu en*	öğrenecekler

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* gelecek zamanı:

Tekil

չեմ խաղալու	*çem ğhağalu*	oynamayacam
չես խաղալու	*çes ğhağalu*	oynamayacaksın
չի խաղալու	*çi ğhağalu*	oynamayacak

չենք խաղալու	*çenk ğhağalu*	oynamayacaz
չեք խաղալու	*çek ğhağalu*	oynamayacaksınız
չեն խաղալու	*çen ğhağalu*	oynamayacaklar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* gelecek zamanı:

Tekil

չեմ սովորելու	*çem sovorelu*	öğrenmeyeceğim
չես սովորելու	*çes sovorelu*	öğrenmeyeceksin
չի սովորելու	*çi sovorelu*	öğrenmeyecek

Çoğul

չենք սովորելու	*çenk sovorelu*	öğrenmeyeceğiz
չեք սովորելու	*çek sovorelu*	öğrenmiyeceksiniz
չեն սովորելու	*çen sovorelu*	öğrenmiyecekler

-*Sahmanagan* devam eden geçmiş zaman: Geçmişde başlayan ve devam eden eylem gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *sahmanagan* devam eden geçmiş zamanı:

Tekil

խաղում էի	*ğhağum ei*	oynuyordum
խաղում էիր	*ğhağum eir*	oynuyordun
խաղում էր	*ğhağum er*	oynuyordu

Çoğul

խաղում էինք	*ğhağum eink*	oynuyorduk
խաղում էիք	*ğhağum eik*	oynuyordunuz
խաղում էին	*ğhağum ein*	oynuyorlardı

[ել el] ile biten mastarın *sahmanagan* devam eden geçmiş zamanı:

	Tekil	
սովորում էի	*sovorum ei*	öğreniyordum
սովորում էիր	*sovorum eir*	öğreniyordun
սովորում էր	*sovorum er*	öğreniyordu
	Çoğul	
սովորում էինք	*sovorum eink*	öğreniyorduk
սովորում էիք	*sovorum eik*	öğreniyordunuz
սովորում էին	*sovorum ein*	öğreniyorlardı

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* devam eden geçmiş zamanı:

	Tekil	
չէի խաղում	*çei ghağum*	oynamıyordum
չէիր խաղում	*çeir ghağum*	oynamıyordun
չէր խաղում	*çer ghağum*	oynamıyordu
	Çoğul	
չէինք խաղում	*çeink ghağum*	oynamıyorduk
չէիք խաղում	*çeik ghağum*	oynamıyordunuz
չէին խաղում	*çein ghağum*	oynamıyorlardı

[էլ el] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* devam eden geçmiş zamanı:

	Tekil	
չէի սովորում	*çei sovorum*	öğrenmiyordum
չէիր սովորում	*çeir sovorum*	öğrenmiyordun
չէր սովորում	*çer sovorum*	öğrenmiyordu
	Çoğul	
չէինք սովորում	*çeink sovorum*	öğrenmiyorduk
չէիք սովորում	*çeik sovorum*	öğrenmiyordunuz
չէին սովորում	*çein sovorum*	öğrenmiyorlardı

-*Sahmanagan* çok eski geçmiş zaman: Bir geçmiş zamandan önce kesin olarak yapılmış ve bitmiş eylem gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *sahmanagan* çok eski geçmiş zamanı:

	Tekil	
խաղացել էի	*ghağatsel ei*	oynamıştım
խաղացել էիր	*ghağatsel eir*	oynamıştın
խաղացել էր	*ghağatsel er*	oynamıştı
	Çoğul	
խաղացել էինք	*ghağatsel eink*	oynamıştık
խաղացել էիք	*ghağatsel eik*	oynamıştınız
խաղացել էին	*ghağatsel ein*	oynamışlardı

[ել el] ile biten mastarın *sahmanagan* çok eski geçmiş zamanı:

	Tekil	
սովորել էի	*sovorel ei*	öğrenmiştim
սովորել էիր	*sovorel eir*	öğrenmiştin
սովորել էր	*sovorel er*	öğrenmişti
	Çoğul	
սովորել էինք	*sovorel eink*	öğrenmiştik
սովորել էիք	*sovorel eik*	öğrenmiştiniz
սովորել էին	*sovorel ein*	öğrenmişlerdi

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* çok eski geçmiş zamanı:

	Tekil	
չէի խաղացել	*çei ghağatsel*	oynamamıştım
չէիր խաղացել	*çeir ghağatsel*	oynamamıştın
չէր խաղացել	*çer ghağatsel*	oynamamıştı

Çoğul

չէինք խաղացել	*çeink ğhağatsel*	oynamamıştık
չէիք խաղացել	*çeik ğhağatsel*	oynamamıştınız
չէին խաղացել	*çein ğhağatsel*	oynamamışlardı

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* çok eski geçmiş zamanı:

Tekil

չէի սովորել	*çei sovorel*	öğrenmemiştim
չէիր սովորել	*çeir sovorel*	öğrenmemiştin
չէր սովորել	*çer sovorel*	öğrenmemişti

Çoğul

չէինք սովորել	*çeink sovorel*	öğrenmemiştik
չէիք սովորել	*çeik sovorel*	öğrenmemiştiniz
չէին սովորել	*çein sovorel*	öğrenmemişlerdi

-*Sahmanagan* geçmişde gelecek zaman:Bir geçmiş zamandan sonra kesin olarak yapılcak olan eylem gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *sahmanagan* geçmişde gelecek zamanı:

Tekil

խաղալու էի	*ğhağalu ei*	oynayacaktım
խաղալու էիր	*ğhağalu eir*	oynayacaktın
խաղալու էր	*ğhağalu er*	oynayacaktı

Çoğul

խաղալու էինք	*ğhağalu eink*	oynayacaktık
խաղալու էիք	*ğhağalu eik*	oynayacaktınız
խաղալու էին	*ğhağalu ein*	oynayacaklardı

[ել el] ile biten mastarın *sahmanagan* geçmişde gelecek zamanı:

	Tekil	
սովորելու էի	*sovorelu ei*	öğrenecektim
սովորելու էիր	*sovorelu eir*	öğrenecektin
սովորելու էր	*sovorelu er*	öğrenecekti
	Çoğul	
սովորելու էինք	*sovorelu eink*	öğrenecektik
սովորելու էիք	*sovorelu eik*	öğrenecektiniz
սովորելու էին	*sovorelu ein*	öğreneceklerdi

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* geçmişde gelecek zamanı:

	Tekil	
չէի խաղալու	*çei ğhağalu*	oynamayacaktım
չէիր խաղալու	*çeir ğhağalu*	oynamayacaktın
չէր խաղալու	*çer ğhağalu*	oynamayacaktı
	Çoğul	
չէինք խաղալու	*çeink ğhağalu*	oynamayacaktık
չէիք խաղալու	*çeik ğhağalu*	oynamayacaktınız
չէին խաղալու	*çein ğhağalu*	oynamayacaklardı

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* geçmişde gelecek zamanı:

	Tekil	
չէի սովորելու	*çei sovorelu*	öğrenmeyecektim
չէիր սովորելու	*çeir sovorelu*	öğrenmeyecektin
չէր սովորելու	*çer sovorelu*	öğrenmeyecekti
	Çoğul	
չէինք սովորելու	*çeink sovorelu*	öğrenmeyecektik
չէիք սովորելու	*çeik sovorelu*	öğrenmeyecektiniz

չէին սովորելու *çein sovorelu* öğrenmeyeceklerdi

-*Sahmanagan* tamamlanan geçmiş zaman: Geçmişde başlayan ve biten eylem gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *sahmanagan* tamamlanan geçmiş zamanı:

	Tekil	
խաղացի	*ğhağatsi*	oynadım
խաղացիր	*ğhağatsir*	oynadın
խաղաց	*ğhağats*	oynadı
	Çoğul	
խաղացինք	*ğhağatsink*	oynadık
խաղացիք	*ğhağatsik*	oynadınız
խաղացին	*ğhağatsin*	oynadılar

[ել el] ile biten mastarın *sahmanagan* tamamlanan geçmiş zamanı:

	Tekil	
սովորեցի	*sovoretsi*	öğrendim
սովորեցիր	*sovoretsir*	öğrendin
սովորեց	*sovorets*	öğrendi
	Çoğul	
սովորեցինք	*sovoretsink*	öğrendik
սովորեցիք	*sovoretsik*	öğrendiniz
սովորեցին	*sovoretsin*	öğrendilar

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* tamamlanan geçmiş zamanı:

	Tekil	
չխաղացի	*çğhağatsi*	oynamadım

չխաղացիր	*çğhağatsir*	oynamadın
չխաղաց	*çğhağats*	oynamadı
	Çoğul	
չխաղացինք	*çğhağatsink*	oynamadık
չխաղացիք	*çğhağatsik*	oynamadınız
չխաղացին	*çğhağatsin*	oynamadılar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *sahmanagan* tamamlanan geçmiş zamanı:

	Tekil	
չսովորեցի	*çsovoretsi*	öğrenmedim
չսովորեցիր	*çsovoretsir*	öğrenmedin
չսովորեց	*çsovorets*	öğrenmedi
	Çoğul	
չսովորեցինք	*çsovoretsink*	öğrenmedik
չսովորեցիք	*çsovoretsik*	öğrenmediniz
չսովորեցին	*çsovoretsin*	öğrenmediler

2-Emir Հրամայական եղանակ (*hramayagan yeğanag*): Bir işin, bir hareketin, bir oluşun olması isteğini gösterir. Emir sadece ikinci şahıs ve gelecek zaman hâlinde olur. Emir bildiren kelimenin son sesli harfin üstüne emir işareti (´) konulur

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın emir şekli:

	Tekil	
խաղա՛	*ğhağá*	oyna
	Çoğul	
խաղացե՛ք	*ğhağatsek*	oynayın

[ել el] ile biten mastarın emir şekli:

Tekil

խոսի՛ր	*ğhosi'r*	konuş
կանգնի՛ր	*gangni'r*	dur

Çoğul

խոսեցե՛ք	*ğhosetse'k*	konuşun
կանգնեցե՛ք	*gangnetse'k*	durun
կանգնե՛ք	*gangne'k*	durun

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz emir şekli:

Tekil

մի՛ խաղա	*mi' ğhağa*	oynama

Çoğul

մի՛ խաղացեք	*mi' ğhağatsek*	oynamayın

[ել el] ile biten mastarın olumsuz emir şekli:

Tekil

մի՛ խոսիր	*mi' ğhosir*	konuşma
մի՛ կանգնիր	*mi' gangnir*	durma

Çoğul

մի՛ խոսեք	*mi' ğhosek*	konuşmayın
մի՛ կանգնեք	*mi' gangnek*	durmayın

3-Dilek Ըղձական եղանակ (*Iğdzagan yeğanag*): Bir eylemi gerçekleştirme dileğini gösterir. dilek sadece gelecek ve geçmiş zaman hâlinde olur.

-*Iğdzagan* gelecek zaman: Konuşmadan sonra yapılması dilenen eylemi gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *ığdzagan* gelecek zamanı:

Tekil

խաղամ	*ğhağam*	oynasam
խաղաս	*ğhağas*	oynasan
խաղա	*ğhağa*	oynasa

Çoğul

խաղանք	*ğhağank*	oynasak
խաղաք	*ğhağak*	oynasanız
խաղան	*ğhağan*	oynasalar

[էլ el] ile biten mastarın *ığdzagan* gelecek zamanı:

Tekil

սովորեմ	*sovorem*	öğrensem
սովորես	*sovores*	öğrensen
սովորի	*sovori*	öğrense

Çoğul

սովորենք	*sovorenk*	öğrensek
սովորեք	*sovorek*	öğrenseniz
սովորեն	*sovoren*	öğrenseler

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *ığdzagan* gelecek zamanı:

Tekil

չխաղամ	*çğhağam*	oynamasam
չխաղաս	*çğhağas*	oynamasan
չխաղա	*çğhağa*	oynamasa

Çoğul

չխաղանք	*çğhağank*	oynamasak
չխաղաք	*çğhağak*	oynamasanız

չխաղաՆ	*çğhağan*	oynamasalar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *ığdzagan* gelecek zamanı:

Tekil

չսովորեմ	*çsovorem*	öğrenmesem
չսովորես	*çsovores*	öğrenmesen
չսովորի	*çsovori*	öğrenmese

Çoğul

չսովորենք	*çsovorenk*	öğrenmesek
չսովորեք	*çsovorek*	öğrenmeseniz
չսովորեն	*çsovoren*	öğrenmeseler

-*Iğdzagan* geçmiş zaman:Konuşmadan önce geçmişde yapılması dilenilen eylemi gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *ığdzagan* geçmiş zamanı:

Tekil

խաղայի	*ğhağayi*	oynasaydım
խաղայիր	*ğhağayir*	oynasaydın
խաղար	*ğhağar*	oynasaydı

Çoğul

խաղայինք	*ğhağayink*	oynasaydık
խաղայիք	*ğhağayik*	oynasaydınız
խաղային	*ğhağayin*	oynasaydılar

[ել el] ile biten mastarın *ığdzagan* geçmiş zamanı:

Tekil

սովորեի	*sovorei*	öğrenseydim
սովորեիր	*sovoreir*	öğrenseydin
սովորեր	*sovorer*	öğrenseydi

Çoğul

սովորեինք	*sovoreink*	öğrenseydik
սովորեիք	*sovoreik*	öğrenseydiniz
սովորեին	*sovorein*	öğrenseydiler

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *ığdzagan* geçmiş zamanı:

Tekil

չխաղայի	*çğhağayi*	oynamasaydım
չխաղայիր	*çğhağayir*	oynamasaydın
չխաղար	*çğhağar*	oynamasaydı

Çoğul

չխաղայինք	*çğhağayink*	oynamasaydık
չխաղայիք	*çğhağayik*	oynamasaydınız
չխաղային	*çğhağayin*	oynamasaydılar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *ığdzagan* geçmiş zamanı:

Tekil

չսովորեի	*çsovorei*	öğrenmeseydim
չսովորեիր	*çsovoreir*	öğrenmeseydin
չսովորեր	*çsovorer*	öğrenmeseydi

Çoğul

չսովորեինք	*çsovoreink*	öğrenmeseydik
չսովորեիք	*çsovoreik*	öğrenmeseydiniz
չսովորեին	*çsovorein*	öğrenmeseydiler

4-Olasılık Եղբաղրակաղ եղանակ (*yentadragan yeğanag*): Gerçekleşme olasılığına sahip olan bir eylemi gösterir. Olasılık sadece gelecek ve geçmiş zaman hâlinde olur.

-*Yentadragan* gelecek zaman: Konuşmadan sonra, yapılması olası olan eylemi gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *yentadragan* gelecek zamanı:

Tekil

կխաղամ	*gğhağam*	oynarım
կխաղաս	*gğhağas*	oynarsın
կխաղա	*gğhağa*	oynar

Çoğul

կխաղանք	*gğhağank*	oynarız
կխաղաք	*gğhağak*	oynarsınız
կխաղան	*gğhağan*	oynarlar

[ել el] ile biten mastarın *yentadragan* gelecek zamanı:

Tekil

կսովորեմ	*gsovorem*	öğrenirim
կսովորես	*gsovores*	öğrenirsin
կսովորի	*gsovori*	öğrenir

Çoğul

կսովորենք	*gsovorenk*	öğreniriz
կսովորեք	*gsovorek*	öğrenirsiniz
կսովորեն	*gsovoren*	öğrenirler

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *yentadragan* gelecek zamanı:

Tekil

չեմ խաղա	*çem ğhağa*	oynamam
չես խաղա	*çes ğhağa*	oynamazsın
չի խաղա	*çi ğhağa*	oynamaz

Çoğul

չենք խաղա	*çenk ğhağa*	oynamayız
չեք խաղա	*çek ğhağa*	oynamazsınız
չեն խաղա	*çen ğhağa*	oynamazlar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *yentadragan* gelece zamanı:

Tekil

չեմ սովորի	*çem sovori*	öğrenmem
չես սովորի	*çes sovori*	öğrenmezsin
չի սովորի	*çi sovori*	öğrenmez

Çoğul

չենք սովորի	*çenk sovori*	öğrenmeyiz
չեք սովորի	*çek sovori*	öğrenmezsiniz
չեն սովորի	*çen sovori*	öğrenmezler

-*yentadragan* geçmiş zaman: Geçmişde yapılması ola olmuş eylemi gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *yentadragan* geçmiş zamanı:

Tekil

կխաղայի	*gğhağayi*	oynardım
կխաղայիր	*gğhağayir*	oynardın
կխաղար	*gğhağar*	oynardı

Çoğul

կխաղայինք	*gğhağayink*	oynardık
կխաղայիք	*gğhağayik*	oynardınız
կխաղային	*gğhağayin*	oynarlardı

[ել el] ile biten mastarın *yentadragan* geçmiş zamanı:

Tekil

կսովորեի	*gsovorei*	öğrenirdim
կսովորեիր	*gsovoreir*	öğrenirdin
կսովորեր	*gsovorer*	öğrenirdi

Çoğul

կսովորեինք	*gsovoreink*	öğrenirdik

կսովորեիք	*gsovoreik*	öğrenirdiniz
կսովորեին	*gsovorein*	öğrenirlerdi

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *yentadragan* geçmiş zamanı:

Tekil

չէի խաղա	*çei ğhağa*	oynamazdım
չէիր խաղա	*çeir ğhağa*	oynamazdın
չէր խաղա	*çer ğhağa*	oynamazdı

Çoğul

չէինք խաղա	*çeink ğhağa*	oynamazdık
չէիք խաղա	*çeik ğhağa*	oynamazdınız
չէին խաղա	*çein ğhağa*	oynamazlardı

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *yentadragan* geçmiş zamanı

Tekil

չէի սովորի	*çei sovori*	öğrenmezdim
չէիր սովորի	*çeir sovori*	öğrenmezdin
չէր սովորի	*çer sovori*	öğrenmezdi

Çoğul

չէինք սովորի	*çeink sovori*	öğrenmezdik
չէիք սովորի	*çeik sovori*	öğrenmezdiniz
չէին սովորի	*çein sovori*	öğrenmezlerdi

5-Gereklik Հարկադրական եղանակ (*hargadragan yeğanag*): Bir eylemin gerekliliğini bildirir. Gereklik sadece gelecek ve geçmiş zaman hâlinde olur.

-*Hargadragan* gelecek zaman: Konuşmadan sonra, yapılması gerekli olan eylemi gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *hargadragan* gelecek zamanı:

	Tekil	
պիտի խաղամ	*bidi ğhağam*	oynamalıyım
պիտի խաղաս	*bidi ğhağas*	oynamalısın
պիտի խաղա	*bidi ğhağa*	oynamalı
	Çoğul	
պիտի խաղանք	*bidi ğhağank*	oynamalıyız
պիտի խաղաք	*bidi ğhağak*	oynamalısınız
պիտի խաղան	*bidi ğhağan*	oynamalılar

[ել el] ile biten mastarın *hargadragan* gelecek zamanı:

	Tekil	
պիտի սովորեմ	*bidi sovorem*	öğrenmeliyim
պիտի սովորես	*bidi sovores*	öğrenmelisin
պիտի սովորի	*bidi sovori*	öğrenmeli
	Çoğul	
պիտի սովորենք	*bidi sovorenk*	öğrenmeliyiz
պիտի սովորեք	*bidi sovorek*	öğrenmelisiniz
պիտի սովորեն	*bidi sovoren*	öğrenmeliler

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *hargadragan* gelece zamanı:

	Tekil	
չպիտի խաղամ	*çbidi ğhağam*	oynamamalıyım
չպիտի խաղաս	*çbidi ğhağas*	oynamamalısın
չպիտի խաղա	çbidi ğhağa	oynamamalı
	Çoğul	
չպիտի խաղանք	*çbidi ğhağank*	oynamamalıyız
չպիտի խաղաք	*çbidi ğhağak*	oynamamalısınız

չպիտի խաղաՆ	*çbidi ğhağan*	oynamamalılar

[ել el] ile biten mastarın olumsuz *hargadragan* gelecek zamanı:

Tekil

չպիտի սովորեմ	*çbidi sovorem*	öğrenmemeliyim
չպիտի սովորես	*çbidi sovores*	öğrenmemelisin
չպիտի սովորի	*çbidi sovori*	öğrenmemeli

Çoğul

չպիտի սովորենք	*çbidi sovorenk*	öğrenmemeliyiz
չպիտի սովորեք	*çbidi sovorek*	öğrenmemelisiniz
չպիտի սովորեն	*çbidi sovoren*	öğrenmemeliler

-*Hargadragan* geçmiş zaman: Geçmişte yapılması gerekli olmuş eylemi gösterir.

Örnek:

[ալ al] ile biten mastarın *hargadragan* geçmiş zamanı:

Tekil

պիտի խաղայի	*bidi ğhağayi*	oynamalıydım
պիտի խաղայիր	*bidi ğhağayir*	oynamalıydın
պիտի խաղար	*bidi ğhağar*	oynamalıydı

Çoğul

պիտի խաղայինք	*bidi ğhağayink*	oynamalıydık
պիտի խաղայիք	*bidi ğhağayik*	oynamalıydınız
պիտի խաղային	*bidi ğhağayin*	oynamalıydılar

[ել el] ile biten mastarın *hargadragan* geçmiş zamanı:

Tekil

պիտի սովորեի	*bidi sovorei*	öğrenmeliydim
պիտի սովորեիր	*bidi sovoreir*	öğrenmeliydin
պիտի սովորեր	*bidi sovorer*	öğrenmeliydi

Çoğul

պիտի սովորեինք	*bidi sovoreink*	öğrenmeliydik
պիտի սովորեիք	*bidi sovoreik*	öğrenmeliydiniz
պիտի սովորեին	*bidi sovorein*	öğrenmeliydiler

Olumsuz:

[ալ al] ile biten mastarın olumsuz *hargadragan* geçm zamanı:

Tekil

չպիտի խաղայի	*çbidi ğhağayi*	oynamamalıydım
չպիտի խաղայիր	*çbidi ğhağayir*	oynamamalıydın
չպիտի խաղար	*çbidi ğhağar*	oynamamalıydı

Çoğul

չպիտի խաղայինք	*çbidi ğhağayink*	oynamamalıydık
չպիտի խաղայիք	*çbidi ğhağayik*	oynamamalıydını
չպիտի խաղային	*çbidi ğhağayin*	oynamamalıydıla

[էլ el] ile biten mastarın olumsuz *hargadragan* geçm zamanı:

Tekil

չպիտի սովորեի	*çbidi sovorei*	öğrenmemeliydin
չպիտի սովորեիր	*çbidi sovoreir*	öğrenmemeliydin
չպիտի սովորեր	*çbidi sovorer*	öğrenmemeliydi

Çoğul

չպիտի սովորեինք	*çbidi sovoreink*	öğrenmemeliydik
չպիտի սովորեիք	*çbidi sovoreik*	öğrenmemeliydin
չպիտի սովորեին	*çbidi sovorein*	öğrenmemeliydil

gerekliliği bildiren [պիտի bidi] kelimenin yerine [պետք bedk e] kullanabiliriz.

D/5/2. Fiilin yüzsüz şekilleri
Բայի անդեմ ձևեր
(*bayi andem dzever*).

Eylem hakkında yukarıda belirtilen bilgileri vermeyen kelimelere, fiilin yüzsüz şekilleri բայի անդեմ ձևեր (*bayi andem dzever*) denir. Fiillerin yüzsüz şekillerine ermenicede դերբայ (*derbay*) denir. Ermenicede sekiz çeşit *derbay* vardır, bunlardan dördü şunlardır.

a). Mastar Անորոշ դերբայ (*anoroş derbay*:)
(D/5/2)-de belirtilen bilgileri vermeyerek,
bir eylemi genel halde işaret eden mastar [ել el] yada [ալ al] ile biter.

Örnekler: Daha vazla örnekler için bak sayfa:180

խաղալ	*ghağal*	oynamak
սովորել	*sovorel*	öğrenmek

Mastarların çeşitleri:

-Fill *adzants*-a {bak:Ç-c}, sahip olmayan mastarlara, basit mastar Պարզ անորոշ դերբայ (*barz anoroş derbay*) denir.

Örnekler:

ղեկավարել	*ğegavarel*	yönetmek

-Fill *adzants*-a sahip olan mastarlara, türemiş mastar ածանցավոր անորոշ դերբայ (*adzantsavor anoroş derbay*) denir.

Fiil *adzants*-lar şunlardır:

Ան (*an*):

Örnek:

ուրախ	*urağh*	mutlu
ուրախանալ	*urağhanal*	sevinmek

Են (*en*):
Örnek:

մոտ	*mod*	yakın
մոտենալ	*modenal*	yaklaşmak

Ն (*n*):
Örnek:

տես	*des*	gör
տեսնել	*desnel*	görmek

Շ (*ç*):
Örnek:

սառ	*sar*	buz
սառչել	*sarçel*	buzlanmak

Ացն (*atsn*):
Örnek:

բարձր	*bardzr*	yüksek
բարձրացնել	*bardzratsnel*	yükseltmek

Եցն (*etsn*):
Örnek:

վախ	*vağh*	korku
վախեցնել	vağhetsnel	korkutmak

Ցն (*tsn*):
Örnek:

փախցնել	*pağhtsnel*	kaçırmak

փախ (*pağh*) kökünden türemişdir.

Վ (*v*):
Örnek:

կռիվ	*griv*	kavga
կռվել	*grvel*	kavga etmek

Ադ (*ad*):
Örnek:

կտրել	*gdrel*	kesmek
կտրատել	*gdradel*	kesmekle küçük parçalar haline getirmek

Ոդ (*od*):
Örnek:

ջարդել	*cardel*	kırmak
ջարդոտել	*cardode*	kırmakla küçük parçalar haline getirmek

b).Ենթակայական դերբայ (*yentagayagan derbay*): bir eylem yapanı ya da eyleme maruz kalanı gösterir.
Örnekler:
[ալ al] ile biten mastarın sonuna [ացող atsoğ] eklenir.

խաղացող	*ğhağatsoğ*	oynayan

[ել el] ile biten mastarın sonuna [ող oğ] eklenir.

հավաքող	*havakoğ*	toplayan

c).Հարակատար դերբայ *haragadar derbay*: (D/5/2)-de belirtilen bilgileri vermeyerek, sonuçlanan bir eylem sonucunda ismin halını gösterir.
Örnekler:
[ալ al] ile biten mastarın sonuna [ացած atsadz] eklenir.

խաղացած	*ğhağatsadz*	oynamış

[ել el] ile biten mastarın sonuna [ած adz] eklenir.

հավաքած	*havakadz*	toplanmış

ç). Համակատար դերբայ *hamagadar derbay*: (D/5/2)-de belirtilen bilgileri vermeyerek, bir başka eylem ile aynı zamanda yapılan eylemi gösterir

Örnekler:

[ալ al] ile biten mastarın sonuna [ալիս alis] eklenir.

խաղալիս	*ghağalis*	oynarken

[էլ el] ile biten mastarın sonuna [էլիս elis] eklenir.

հավաքելիս	*havakelis*	toplarken

D/6. Zarf
Մակբայ
(*magbay*)

Bir fiilin mânasını açıklayan kelimelere zarf denir. Zarfla kelime olarak basit պարզ (*barz*), zor բարդ (*bard*) v ածանցավոր (*adzantsavor*) olurlar.

-Basit Պարզ (*barz*) zarflar:{bak:Ç-a}.

Örnekler:

արագ	*arag*	hızlı
դանդաղ	*dandağ*	yavaş
հետո	*hedo*	sonra
հիմա	*hima*	şimdi
միշտ	*mişd*	her zaman

-Zor Բարդ (*bard*) zarflar:{bak:Ç-b}.

Örnekler:

բարձրաձայն	*bardzradzayn*	yüksek sesle
գյուղից գյուղ	*gyuğits gyuğ*	köyden köye
գիշեր-ցերեկ	*gişer-tsereg*	gece gündüz

-Ածանցավոր (*adzantsavor*) {bak:Ç-c} zarflar: köke vey kelimeye eklenerek kökeden veya kelimeden zarf մակբա (*magbay*) oluşturan *adzants*-a zarf yapan *adzants* (*magba yagerd* adzants) denir.

Zarf yapan *adzants*-lar:

Բար (*bar*):

Örnek:

(kök) հերոս	*heros*	kahraman
հերոսաբար	*herosabar*	kahramanlıkla

adzants ve kök [a ա] vasitası ile birleşmiş {bak:Ç-c-2}.

Պես (*bes*):

Örnek:

(kök) միշտ	*mişd*	her zaman
մշտապես	*mşdabes*	sürekli

Միշտ (*mişd*) kelimesi ses değişimine uğramış {bak:C/4/2-b-2-} ve *adzants* ve kök [a ա] vasitası ile birleşmiş {bak:Ç-c-2}.

Որեն (*oren*):

Örnek:

(kök) համառ	*hamar*	inat
համառորեն	*hamaroren*	inatla

Ովին (*ovin*):

Örnek:

(kök) ամբողջ	*amboğc*	hepsi
ամբողջովին	*amboğcovin*	bütünüyle

*:Zarflar anlam bakımından yer, zaman, hal, miktar bildirirler.

a).Yer zarfları: Fiilin yapıldiği yeri gösterir.

Cümlede, որտե՞ղ (*vorde՞ğ*) nerde? sorusuna cevap olurlar.

Örnekler:

ամենուր	*amenur*	her yer
հեռու	*heru*	uzak

մեջտեղ	*mecdeğ*	orta
վեր	*ver*	yukarı
դեմ առ դեմ	*dem ar dem*	yüz yüze

b).Zaman zarfları: Fiilin yapıldığı zamanı gösteri
Cümlede, ե՞րբ (*ye՞rb*) ne zaman? sorusuna cevap olurlar.
Örnekler:

այլևս	*aylevs*	bundan sonra
այսօր	*aysor*	bugün
առայժմ	*arayjm*	şimdilik
առհավետ	*arhaved*	sonsuza dek
երեկ	*yereg*	dün
հետո	*hedo*	sonra
վաղը	*vağı*	yarın
ուշ	*uş*	geç

c).Hal zarfları: Durum bildirirler.
Cümlede, ինչպե՞ս (*inçbe՞s*) nasıl? sorusuna cevap olurla
Örnekles:

արագ	*arag*	hızlı
դանդաղ	*dandağ*	yavaş
հանկարծ	*hangardz*	aniden
միասին	*miasin*	beraber

ç).Miktar zarfları:Azlık-çokluk bildirirler.
Cümlede, ինչքա՞ն (*inçka՞n*) ne kadar? sorusuna ceva
olurlar.
Örnekler:

ավելի	*aveli*	fazla
նորից	*norits*	yine
շատ	*şad*	çok
քիչ	*kiç*	az

D/7. Edat

Կապ

(*gab*)

Cümle kurarken, çok defa, kelimeler arasında ilgi kurmak gerekir. Bunu, kendi başlarına anlamı olmayan fakat cümlede bir anlam kazanan kelimelere sağlarız. Kendi başlarına anlamları bulunmayan, fakat cümle içinde anlam kazanan ve başka kelimeler arasında ilgi sağlayan kelimelere edat կապ (***gab***) denir.

-Bağlanan kelimenin önünde koyulan edata, նախադրություն (*nağhadrutyun*) denir.

Örnek:

մինչև Վան	***minçev*** *Van*	Van'a **kadar**

-Bağlanan kelimenin arkasına koyulan edata, հետադրություն (*hedadrutyun*) denir.

Örnek:

հայրենիքի **համար**	*hayreniki* ***hama***	vatan **için**

-Bazı edatlar Bağlanan kelimenin önüne ve arkasına koyulabilirler. Bu edatlar şunlardır: բացի *batsi*, փոխանակ *poğhanag*, շնորհիվ *şnorhiv*, ընդդեմ *ınddem*.

Örnek:

բացի նրանից	***batsi*** *nranits*	ondan **başka**
նրանից **բացի**	*nranits* ***batsi***	ondan **başka**

*Edatlar, yalın halde Ուղղական (*uğğagan*), -e halde Սեռական (*seragan*), -i halde Տրական (*dragan*), Բացառական (*batsaragan*), -den halde ve Գործիական (*gordziagan*) hallerinde kullanılan kelimelerden sonra ya da önce gelir.

a). yalın haldeki Ուղղական (*uğğagan*) {bak:D/1/5-a} kelimelerden sonra yada önce kullanılan edatların bazıları:

-ար (*ar*):

Örnek:

Մտածում է *ար* այսօր:
mdadzum e ar aysor.
Bugüne *kadar* düşünüyor.

-դեպի (*debi*):

Örnek:

Գնում է *դեպի* գյուղ:
gnum e debi gyuğ.
Köye *doğru* gidiyor.

-մինչև (*minçev*):

Örnek:

Քայլեցի *մինչև* տուն:
kayletsi minçev dun.
Eve *kadar* yürüdüm.

-անց (*ants*):

Örnek:

Եկավ երկու ժամ *անց*:
yegav yergu jam ants.
İki saat *geç* geldi.

b). -e haldeki Սեռական (*seragan*) {bak:D/1/5/b} kelimelerden sonra ya da önce kullanılan edatların bazıları:

-դիմաց (*dimats*):

Örnek:

արևի *դիմաց* նստողներ
arevi dimats nsdoğner
Güneşe *karşı* otururanlar

-համար (*hamar*):
Örnek:

Ամուսնուս *համար* ամեն ինչ վերջացավ:
amusnus hamar amen inç vercatsav.
Kocama *göre* her şey bitti.

-հետ (*hed*):
Örnek:

Վարորդի *հետ* գնացի:
varorti hed gnatsi.
Şoför*le* gittim.

-մոտ (*mod*), քով (*kov*):
Örnek:

Վարորդի *մոտ (քով)* գնացի:
varordi mod (kov) gnatsi.
Şoförün *yanına* gittim.

-նման (*nman*), պես (*bes*):
Örnek:

Ձիու *նման (պես)* վազեցի:
dziu nman (bes) vazetsi.
At *gibi* koştum.

-չափ (*çap*):

Աշխարհի *չափ* սիրում եմ:
aşğharhi çap sirumem.
dünya *kadar* seviyorum.

-քսան (*ısd*):
Örnek:

քսան աշակերտի
ısd aşagerdi
öğrenciye *göre*

-առանց (*arants*):
Örnek:

Առանց ընկերոջ չգնաց:
arants ingeroc çgnats.
Arkadaşı *olmadan* gitmedi.

-հանուն (*hanun*):
Örnek:

Նահատակվեց *հանուն* հայրենիքի:
nahadagvets hanun hayreniki.
Vatan namına şehid oldu.

c) -i haldeki Տրական (*dragan*){bak:D/1/5-c} kelimelerden sonra yada önce kullanılan edatların bazıları:

-հակառակ (*hagarag*):
Örnek:

հակառակ ցանկությանն
hagarag tsangutyan
dileğine *karşın*

ç). -den Բացառական (*batsaragan*) {bak:D/1/5-ç} haldeki kelimelerden sonra yada önce kullanılan edatların bazıları:

-զատ (*zad*):
Örnek:

քեզնից *զատ*
keznits zad
Senden *başka*

-բացի (*batsi*):
Örnek:

բացի քեզնից
batsi keznits
Senden *başka*

-դուրս (*durs*):
Örnek:

տնից *դուրս*
dnits durs
Evden *dışarı*

-հետո (*hedo*):
Örnek:

Մտածելուց *հետո* որոշի՛ր:
mdadzeluts hedo voroşir.
düşündükten *sonra* karar ver.

-առաջ (*arac*):
Örnek:

Մտածելուց *առաջ* որոշի՛ր:
mdadzeluts arac voroşir.
düşündükten *önce* karar ver.

d).Գործակաց (*gordziagan*) {bak:D/1/5-d} haldeki kelimelerden sonra ya da önce kullanılan edatların bazıları:

-հանդերձ (*handerdz*):
Örnek:

Հիվանդությամբ *հանդերձ* հաղթեցի մահին:
Hivandutyamb handerdz hağtetsi mahin.
hastalığıma *rağmen* ölümü yendim.

D/8. Bağlaç
Շաղկապ
(*şağgab*).

Anlamca ilgili cümleleri veya cümlede bulunan kelimeleri birbirine bağlayan kelimelere bağlaç denir. Ermenicede iki çeşit bağlaç շաղկապ (*şağgab*) vardır; համադասական *hamadasagan* ve ստորադասական *sdoradasagan.*

a)Eş güçlükte olan cümleleri ya da cümlede eş güçlükte olan kelimeleri birbirine bağlayan kelimelere համադասական *hamadasagan* bağlaç denir. *hamadasagan* bağlaçların bazıları şunlardır:

-և	*yev*	ve
-ու	*u*	ve

Örnek:

Ծաղկեցին ծառերն *ու (և)* ծաղիկները:
dzağgetsin dzarern u (yev) dzağignerı.
Ağaçlar *ve* çiçekler yeşerdi.

-բայց	*bayts*	fakat
-սակայն	*sagayn*	fakat

Örnek:

Ես խոսում եմ, *բայց (սակայն)* նա չի լսում:
yes ğhosum em, bayts (sagayn) na çi lsum.
Ben konuşuyorum *fakat* o duymuyor.

-կամ	*gam*	yada

Örnek:

Ես կամ Արմենը գալու էինք:
yes gam Armenı galu eink.
Ben ya da Armen gelecektik.

-նաև *naev* de, da

Örnek:

Նաև ես պիտի մասնակցեմ:
naev yes bidi masnagtsem.
Ben *de* katılacağım.

-էլ *el* de , da

Örnek:

Ես էլ պիտի մասնակցեմ:
yes el bidi masnagtsem.
Ben *de* katılacağım.

-թե՛....թե՛ *te'..te'* hem...hem

Örnek:

Թե՛ Արմենը, *թե՛* Արամը ներկա են:
te' Armeni, te' Arami nerga en.
Hem Armen, *hem* Aram burada.

-ո՛չ...ո՛չ *vo'ç..vo'ç* ne...ne

Örnek:

Ո՛չ Արմենը, *ո՛չ* Արամը ներկա չեն:
vo'ç Armeni, vo'ç Arami nerga çen.
Ne Armen, *ne* (de) Aram burada değil.

b) Anlamca ikinci derecede olan cümleleri esas cümleye bağlıyan kelimelere ստորադասական *sdoradasagan* bağlaç denir. *sdoradasagan* bağlaçların bazıları şunlardır:

-որ *vor* ki

Örnek:

Ես ասացի, *որ* պետք է գնանք:
yes asatsi, vor bedk e gnank.
Ben dedim *ki*, gitmeliyiz.

-որովհետև *vorovhedev* çünkü
-քանի որ *kani vor* çünkü
Örnek:

Դրսում չմնացինք, *որովհետև (քանի որ)* ցուրտ էր:
drsum çmnatsink, vorovhedev (kani vor) tsurd er.
Dışarda durmadık, *çünkü* hava soğuk.

-չնայած *çnayadz* halbuki
Örnek:

Չնայած որ հիվանդ էի, բայց եկել եմ:
çnayadz vor hivand ei, bayts yegel em.
Ben geldim, *halbuki* hastaydım.

-եթե *yete* eğer
Örnek:

Եթե ես գամ, կգնանք:
yete yes gam, ggnank.
Gelirsem *eğer* gideriz.

-որպեսզի *vorbeszi* için
Örnek:

Ես եկա, *որպեսզի* խոսեմ:
yes yega, vorbeszi ghosem.
Ben konuşmak *için* geldim.

D/9.Վերաբերական
(*veraberagan*)

Cümlede, konuşanın kendine özel düşüncelerini ifade etmek için kullandığı kelimelere վերաբերական *veraberagan* denir.

veraberagan kelimelerin bazıları şunlardır:

-անշուշտ *anşuşd* tabi ki
Örnek:

Անշուշտ, սխալվում եք:
anşuşd, sğhalvum ek.
Tabi ki yanılıyorsunuz.

-անկասկած *angasgadz* şüphesiz
Örnek:

Անկասկած, համաձայն չեմ:
angasgadz, hamadzayn çem.
Şüphesiz razı değilim.

-իրոք *irok* gerçekten
-իսկապես *isgabes* gerçekten
Örnek:

Իրոք (իսկապես), ուզում եմ սովորել:
irok (isgabes), uzum em sovorel.
Gerçekten öğrenmek istiyorum.

-իհարկե *iharge* elbette
Örnek:

Իհարկե, կհանդիպենք:
iharge, ghandibenk.
Elbette görüşürüz.

-այո՛ *ayo* evet
Örnek:

Այո՛, ճիշտ է:
ayo', cişd e.
Evet, doğrudur.

-ոչ՛ *voç* hayır

Örnek:

Ոչ՛, ճիշտ չէ:
voç', cişd çe.
Hayır, doğru değil.

-թերևս *terevs* belki de

Örnek:

Թերևս կարող եմ ձեզ օգնել:
terevs garoğ em dzez ognel.
belki de size yardımda bulunabilirim.

-կարծեմ *gardzem* sanırım

Örnek:

Կարծեմ ինքնաթիռը թռչում է ժամը հինգին:
gardzem inknatirı trçum e jamı hingin.
Sanırım uçak saat beşte kalkıyor.

-համարյա *hamarya* yaklaşık olarak

Örnek:

Համարյա ամեն ինչ հասկանում եմ:
hamarya, amen inç hasganum em.
Yaklaşık olarak her şeyi anlıyorum.

-ցավոք *tsavok* maalesef

Örnek:

Ցավոք, այսօր արևոտ չէ:
tsavok, aysor arevod çe.
Maalesef bugün hava güneşli değil.

-միայն *miayn* sadece

Örnek:

Միայն ես եմ հասկանում:
miayn yes em hasganum.
Sadece ben anlıyorum.

D/10. Ünlem
Ձայնարկություն
(dzaynargutyun)

Konuşanların korku, şaşma, sevinç, acıma gibi duygularıyla arzularını belirten kelimelere ünlem denir. Ünlemlerin bazıları şunlardır:

ա՛խ	*a՛ğh*	ah
բա՛	*ba՛*	ya
ո՛ւֆ	*u՛f*	of
վա՛խ	*va՛ğh*	vah
փի՛շտ	pi՛şd	pist
դե՛	*de՛*	deh

-Ermenicede hayvan seslerine de ünlem dernir

մյաո՛ւ	*myau՛*	kedi sesi
հա՛ֆ-հա՛ֆ	*ha՛f-ha՛f*	köpek sesi

-Ünlemlerin son sesli harfinin üstüne ünlem (՛) işareti konur.

E. Cümle
Նախադասություն
(*nağhadasutyun*)

Bir maksadı tam olarak anlatmak için kurduğumuz söz dizisine cümle denir. Cümlelerde, çeşitli sayıda kelime bulunabilir.

A) Özne ենթակա (*yentaga*) ve yüklem սոստոգյալ (*sdorogyal*) cümlelerin temel unsurlardır.

- Cümlede hükmü üzerinde toplayan ve iş, hareket, oluş bildiren kelimeye yüklem սոստոգյալ (*sdorogyal*) denir. Yüklem cümlede, ի՞նչ է անում (*i՞nç e anum*) ne yapıyor?, ի՞նչ են անում (*i՞nç en anum*) ne yapıyorlar?, ի՞նչ է լինում

(*i՞nç e linum*) ne oluyor?, ի՞նչ են լինում (*i՞nç en linum*) ne oluyorlar? sorulardan birine cevap olurl.

- Cümlede yüklemin bildirdiği işi, hareketi yapan veya bir oluşu üzerine alan varlığı bildiren kelimeye özne ենթակա (*yentaga*) denir. Özne Cümlede ո՞վ (*o՞v*) kim?, ովքե՞ր (*ovke՞r*) kimler? veya ի՞նչ (*i՞nç*) ne? ինչե՞ր (*inçe՞r*) neler?, sorulardan birine cevap olur.

Örnek:

Ծառը կոտրվեց:
dzarı godrvets.
Ağaçı kırıldı.

ծառը *dzarı* ağaç: özne ենթակա (yentaga).

կոտրվեց *godrvets* kırıldı: yüklem սոտրոգյալ (sdorogyal).

B) Cümlede, yüklemin veya öznenin anlamını tamamlayan kelimelere tümleç նախադասության երկրորդական անդամներ (*nağhadasutyun yergrordagan andamner*) denir. Cümlede, bir veya birden fazla tümleç bulunabilir. Cümlede, yüklemden ve özneden ayrı bütün kelimeler tümleçtir.

Örnek:

Խնձորի ծառը երեկ կոտրվեց:
ğhndzori dzarı yereg godrvets.
Elma Ağaçını dün kırıldı.

Խնձորի *ğhndzori* elma: öznenin anlamını tamamlayan kelime (tümleç).

երեկ *yereg* dün: yüklemin anlamını tamamlayan kelime (tümleç).

E/1. Cümle çeşitleri
Նախադասության տեսակները
(*nağhadasutyun desagnerı*) .

1. Bildirdiklerine göre cümleler dört çeşit olabilirler:

a)Պատմողական *badmoğagan*: Bir şey bildiren, anlatan cümle.

Örnek:

Դպրոցը մի քիչ հեռու է:
dbrotsı mi kiç heru e.
okul biraz uzakta.

b) Հարցական *hartsagan*: Soru anlamlı cümle{bak:D/4/4}.

Örnek:

Ինչո՞ւ երեկ դպրոց չէիր եկել:
inçu՞ yereg dbrots çeir yegel:
niye dün okula gelmemiştin?

c) Հրամայական *hramayagan*: Emir bildirirler {bak:D/5/1-ç-2}.

Örnek:

Հետս խոսի՛ր:
heds ğhosi՛r.
Benimle konuş.

ç) Բացականչական *Batsagançagan*: Bu cümleler telâş, şaşma, korku gibi duyguları bildilirler{bak D/10}.

Örnek:

Ո՜ւֆ, շատ շոգ է:
u՜f şad şog e.
Of çok sıcak

2. oluşumlarına göre cümleler üç çeşit olabilirler:

a) Basit, kısa cümleler Պարզ համառոտ նախադասություն (*barz hamarod nağhadasutyun*): Sadece Özneden ve yüklemden oluşan cümlelerdir.

Örnek:

Ծառը կոտրվեց:
dzarı godrvets.
Ağaçı kırıldı.

b) Basit, geniş cümleler Պարզ ընդարձակ նախադասություն (*barz ındardzag nağhadasutyun*): Özneden, yüklemden ve tümleçten oluşan cümlelerdir.

Örnek:

Խնձորի ծառը երեկ կոտրվեց:
ğhndzori dzarı yereg godrvets.
Elma Ağaçını dün kırıldı.

c) Zor cümle Բարդ նախադասություն (bard nağhadasutyun): Birden fazla amaç taşıyan cümleler.

Örnek:

Խնձորի ծառը երեկ կոտրվեց, որովհետև քամի էր:
ğhndzori dzarı yereg godrvets, vorovhedev kami er.
Elma Ağaçını dün kırıldı, çünki rüzgar vardı.

İkinci bölüm:Türkçe-Ermenice konuşma

Rakamlar Թվեր (*Tver*)

Ermeni alfabesinin ilk 36 harfi, dokuzar harfden oluşan dört cetvele bölünür, birinci cetvel birler hanesini gösterir, ikinci cetvele onlar hanesini gösterir, üçüncüsü yüzler hanesini gösterir, dördüncüsü ise binler hanesini gösterir. Bu şekilde ermeniler M.S. 551 senesinde, kendilerine özgün rakam sistemini oluşturdular.

1. Birinci cetvel:

bir	մեկ	meg	Ա
iki	երկու	yergu	Բ
üç	երեք	yerek	Գ
dört	չորս	çors	Դ
beş	հինգ	hing	Ե
altı	վեց	vets	Զ
yedi	յոթ	yot	Է
sekiz	ութ	ut	Ը
dokuz	ինը	inı	Թ

2. İkinci cetvel:

on	տասը	dası	Ժ
yirmi	քսան	ksan	Ի
otuz	երեսուն	yeresun	Լ
kırk	քառասուն	karasun	Խ
elli	հիսուն	hisun	Ծ
altmış	վաթսուն	vatsun	Կ
yetmiş	յոթանասուն	yotanasun	Հ
seksen	ութսուն	utsun	Ձ
doksan	իննսուն	innsun	Ղ

3. Üçüncü cetvele:

yüz	հարյուր	haryur	Ճ
iki yüz	երկու հարյուր	yergu haryur	Մ
üç yüz	երեք հարյուր	yerek haryur	Յ
dört yüz	չորս հարյուր	çors haryur	Ն
beş yüz	հինգ հարյուր	hing haryur	Շ
altı yüz	վեց հարյուր	vets haryur	Ո
yedi yüz	յոթ հարյուր	yot haryur	Չ
sekiz yüz	ութ հարյուր	ut haryur	Պ
dokuzyüz	ինը հարյուր	inı haryur	Ջ

4. Dördüncü cetvel:

bin	հազար	hazar	Ռ
iki bin	երկու հազար	yergu hazar	Ս
üç bin	երեք հազար	yerek hazar	Վ
dört bin	չորս հազար	çors hazar	Տ
beş bin	հինգ հազար	hing hazar	Ր
altı bin	վեց հազար	vets hazar	Ց
yedi bin	յոթ հազար	yot hazar	ՈՒ
sekiz bin	ութ հազար	ut hazar	Փ
dokuz bin	ինը հազար	inı hazar	Ք

Örnekles:

on bir տասնմեկ dasnmeg ԺԱ
11=10(Ժ)+1(Ա)=ԺԱ

on beş տասնհինգ dasnhing ԺԵ
15=10(Ժ)+5(Ե)=ԺԵ

on dokuz տասնինը dasninı ԺԹ
19=10(Ժ)+9(Թ)=ԺԹ

yirmi iki	քսաներկու	ksanyergu	ԻԲ

22=20(Ի)+2(Բ)=ԻԲ

yirmi dört	քսանչորս	ksançors	ԻԴ

24=20(Ի)+4(Դ)=ԻԴ

yüz altı	հարյուր վեց	haryur vets	ՃԶ

106=100(Ճ)+6(Զ)=ՃԶ

iki yüz	երկու հարյուր	yergu haryur
on yedi	տասնյոթ	dasnyot ՄԺԷ

217=200(Մ)+10(Ժ)+7(Է)=ՄԺԷ

bin yüz	հազար հարյուր	hazar haryur	ՌՃ

1100=1000(Ռ)+100(Ճ)=ՌՃ

yedi bin	յոթ հազար	yot hazar
üç yüz	երեք հարյուր	yerek haryur
seksen bir	ութսունմեկ	utsunmeg ՈՒՅՁԱ

7381=7000(ՈՒ)+300(Յ)+80(Ձ)+1(Ա)=ՈՒՅՁԱ

birinci	առաջին	aracin
ikinci	երկրորդ	yergrord
üçüncü	երրորդ	yerrord
dördüncü	չորրորդ	çorrord
beşinci	հինգերորդ	hingerord
altıncı	վեցերորդ	vetserord
yedinci	յոթերորդ	yoterord
sekizinci	ութերորդ	uterord
dokuzuncu	իններորդ	innerord
onuncu	տասներորդ	dasnerord

on sekizinci	տասնութերորդ	dasnuterord
yirminci	քսաներորդ	ksanerord
bininci	հազարերորդ	hazarerord
yüzüncü	հարյուրերորդ	haryurerord
otuz ikinci	երեսուներկուերորդ	yeresunyerguerord
üç yüz	երեք հարյուր	yerek haryur
kırk beşinci	քառասունհինգերորդ	karasunhingerord

dörte üç	երեք քառորդ	yerek karord	3/4
yarım	կես	ges	1/2
çeyrek	քառորդ	karord	1/4
üçte bir	մեկ երրորդ	meg yerrord	1/3
beşte bir	մեկ հինգերորդ	meg hingerord	1/5
sekizde bir	մեկ ութերորդ	meg uterord	1/8
onda bir	մեկ տասներորդ	meg dasnerord	1/10
yedide üç	երեք յոթերորդ	yerek yoterord	3/7
binde bir	մեկ հազարերորդ	meg hazarerord	1/1000

Spor Սպորտ (*marzank*)

futbol maçı
Ֆուտբոլի մրցում
fudboli mrtsum

futbol sahası
Ֆուտբոլի դաշտ
fudboli daşd

Hangi takımlar oynuyor?
Ո՞ր խմբերն են խաղում:
vo՞r ghmbern en ghağum.

Şu, hünerli oyuncudur.
Այս մարզիկը լավ է խաղում:
ays marzigı lav e ğhağum.

En çok sevdiğin spor hangisidir?
Ո՞ր մարզաձևն ես ամենից շատ սիրում:
vo՞r marzadzevn es amenits şad sirum.

Tenisi (koşu,bilârdo,voleybol,satranç,dama) seviyorum.
Թենիս (վազք, գնդամուղ, վոլեյբոլ, ճատրակ, շաշկի) եմ սիրում:
tenis (vazk, gndamuğ, voleybol, cadrag, şaşgi) em sirum.

Ördek avı mevsimi ne zaman başlar?
Ե՞րբ է սկսում բադի որսի ժամանակը:
ye՞rb e sgsum badi vorsi jamanagı.

Üç gün sonra.
Երեք օր հետո:
yerek or hedo.

Hayatımda hiç yüzmem.
Կյանքումս չեմ լողում:
gyankums çem loğum.

at yarışı	ձիարշավ	dziarşav
balık avı	ձկնորսություն	dzgnorsutyun

Hava durumu եղանակ (yeğanag)

Bu gün hava nasıl?
Ի՞նչ եղանակ է այսօր:
i՞nç yeğanag e aysor.

Hava iyidir.
Եղանակը լավ է:
yeğanagı lav e.

Hava çok sıcak.
Շատ շոգ է:
şad şog e.

Hava bulutlu.
Ամպոտ է:
ambod e.

Yağmur yağıyor.
Անձրևում է:
andzrevum e.

Kar şiddetle yağıyor.
Ձյունը ուժեղ է տեղում:
dzyunı ujeğ e değum.

Havuzun suyu donmuş.
Ավազանի ջուրը սառել է:
avazani curı sarel e.

Hava rüzgârlı.
Եղանակը քամոտ է:
yeğanagı kamod e.

Zannedersem yağmur yağacak.
Կարծում եմ, անձրև է գալու:
gardzum em, andzrev e galu.

Yağmur durdu mu?
Անձրևը դադարե՞ց:
andzrevı dadare՞ts.

Hâla hafif yağıyor.
Թեթև անձրևում է:
tetev andzrevum e.

Fırtına geliyor.
Փոթորիկ է լինելու:
potorig e linelu.

Çok soğuk bir rüzgâr var.
Սառը քամի է:
sarı kami e.

Çok üşüyorum.
Շատ եմ մրսում:
şad em mrsum.

Rüzgâr güneyden esiyor.
Քամին հարավից է փչում:
kamin haravits e pçum.

Rüzgâr kuzey doğudan esiyor.
Քամին հյուսիս-արևելքից է փչում:
kamin hyusis-arevelkits e pçum.

Sokaklar çamurlu olmuş.
Փողոցները ցեխոտվել են:
poğotsneri tseğhodvel en.

Güneş çıktı.
Արևը դուրս եկավ:
arevı durs yegav.

Hararet yükseliyor.
Ջերմաստիճանը բարձրանում է:
cermasdicanı bardzranum e.

Telefon Հեռախոս (*herağhos*)

En yakın telefon nerede?
Ամենամոտ հեռախոսը որտե՞ղ է:
amenamod herağhosı vorde՞ğ e.

Telefonunuzu kullanabilir miyim?
Կարո՞ղ եմ օգտվել ձեր հեռախոսից:
garo՞ğ em ogdvel dzer herağhosits.

Elbet kullanabilirsin.
Անշուշտ, կարող ես օգտվել:
anşu´şd, garoğ es ogdvel.

Alo Ալո alo

Kim konuşuyor?
Ո՞վ է խոսում:
o՞v e ğhosum.

Bendeniz selim.
Սելիմն եմ:
Selimn em.

Hat kesildi.
Կապն ընդհատվեց:
gabn ındhadvets.

Hat Meşguldur.
Գիծը զբաղված է:
gidzı zbağvadz e.

Affedersiniz, numara yanlış.
Ներողություն, համարը սխալ է:
neroğutyun, hamarı sğhal e.

Para Դրամ *(dram)*

bir dram = yüz luma
մեկ դրամ = հարյուր լումա
meg dram = haryur luma

Ermenistanın para çeşitleri şunlardır.
on dram
տասը դրամ
dası dram

elli dram
հիսուն դրամ
hisun dram

yüz dram
հարյուր դրամ
haryur dram

iki yüz dram
երկու հարյուր դրամ
yergu haryur dram

beş yüz dram
հինգ հարյուր դրամ
hing haryur dram

bin dram
հազար դրամ
hazar dram

beş bin dram
հինգ հազար դրամ
hing hazar dram

on bin dram
տասը հազար դրամ
dası hazar dram

yirmi bin dram
քսան հազար դրամ
ksan hazar dram

elli bin dram
հիսուն հազար դրամ
hisun hazar dram

Saat ժամանակ (*jamanag*)

Saat kaç?
Ժամը քանի՞սն է:
jamı kani՞sn e.

Saat beş.
Ժամը հինգն է:
jamı hingn e.

Saat on buçuk.
Ժամը տասն անց կես է:
jamı dasn ants ges e.

Saat üçü on geçiyor.
Ժամը երեք անց տասը րոպե է:
jamı yerek ants dası robe e.

Saat ikiyi çeyrek geçiyor.
Ժամը երկուսն անց տասնհինգ րոպե է:
jamı yergusn ants dasnhing robe e.

Saat on ikiye çeyrek var.
Ժամը տասներկուսից տասնհինգ է պակաս:
jamı dasnergusits dasnhing e bagas.

Saat altıya on var.
Ժամը վեցից տաս է պակաս:
jamı vetsits das e bagas.

Saat dokuza yirmi var.
Ժամը իններից քսան է պակաս:
jamı innits ksan e bagas.

Selamlaşma Բարևել (*barevel*)

Merhaba.	Բարև:	barev.
Günaydın.	Բարի լույս:	bari luys.

İyi günler. Բարի օր: bari or.
İyi akşamlar. Բարի երեկո: bari yerego.

hayırlı geceler.
Բարի գիշեր:
bari gişer.

Hoş geldiniz.
Բարով եկաք:
barov yegak.

Hoş bulduk.
Բարով տեսանք:
barov desank.

Hoşca kalın.
Մնաք բարով:
mnak barov.

Selâmetle.
Առողջությամբ:
aroğcutyun.

Memnun oldum.
Ուրախ եմ:
urağh em.

Ne var ne yok?
Ի՞նչ կա, չկա:
i՞nç ga, çga.

İyilik.
Ամեն ինչ լավ է:
amen inç lav e.

Buyurunuz.
Համեցեք:
hametsek.

Afiyet olsun.
Անուշ լինի:
anuş lini.

Hamd olsun.
Փառք Աստծու:
park asddzu.

Müsaade edermisiniz?
Կներե՞ք.
gnere՞k.

Zarar yok.
Հարց չկա:
harts çga.

Nasılsın?
Ինչպե՞ս ես:
inçbe՞s es.

Çok iyiyim.
Շատ լավ եմ:
şad lav em.

Ticaret Առևտուր (*arevdur*)

Günaydın.
Բարի լույս:
bari luys.

Burada idare âmiri kim?
Տնօրենը ո՞վ է:
dnorenı o՞v e.

İngilizce konuşurmu?
Խոսու՞մ է անգլերեն:
ğhosu՞m e angleren.

Türkçe konuşan kimse yok mu burada?
Թուրքերեն խոսող մեկը կա՞ այստեղ:
turkeren ğhosoğ megı ga՞ aysdeğ.

Kimle konuşmalı?
Ու՞մ հետ պետք է խոսեմ:
u՞m hed bedk e ğhosem.

Çeşitli aletler imal edip satarız.
Զանազան գործիքներ ենք արտադրում և ծախում:
zanazan gordzikner enk ardadrum yev dzağhum.

İşte bazı numuneler.
Ահա ձեզ մի քանի նմուշ:
aha dzez mi kani nmuş.

Bu mal ihraca hazırlanmış.
Այս ապրանքը պատրաստ է արտահանման:
ays abrankı badrasd e ardahanman.

Bu malları ne vakit teslim edebilirsiniz?
Ե՞րբ կարող եք ապրանքները հանձնել:
ye՞rb garoğ ek abrankneri handznel.

Altı gün zarfında.
Վեց օրից:
vets orits.

fiyat listesi
գների ցուցակ
gneri tsutsag

Bu günden göndermeğe başlayabiliriz.
Այսօրվանից կարող ենք ուղարկել:
aysorvanits garoğ enk uğargel.

Bekliyorum.
Սպասում եմ:
sbasum em.

Yarın saat kaçta geleyim?
Վաղը ժամը քանիսի՞ն գամ:
vağı jamı kanisi՞n gam.

Telefonla konuş.
Զանգի՛ր:
zangi՛r.

İş arıyorum.
Աշխատանք եմ փնտրում:
aşğhadank em pndrum.

Öğretmen olarak (saatçı, demirci, kapıcı, gazeteci, kunduracı, boyacı) olarak.

Որպես դասատու (ժամագործ, երկաթագործ, դռնապան, լրագրող, ներկարար):

vorbes dasadu (jamagordz, yergatagordz, drnaban, lragroğ, nergarar).

İşe ne zaman başlayabilirim?
Ե՞րբ եմ անցնում աշխատանքի:
ye՞rb em antsnum aşğhadanki.

Bankada Բանկում (*bangum*)

merkez bankası
կենտրոնական բանկ
gendronagan bang

banka şubesi
բանկի մասնաճյուղ
bangi masnacyuğ

Banka saat kaçta açılır?
Բանկը ժամը քանիսի՞ն է բացվում:
bangı jamı kanisi՞n e batsvum.

Bu çekin karşılığını almak istiyorum.
Այս անդորրագրի արժեքը ուզում եմ ստանալ:
ays andorragri arjekı uzum em sdanal.

türk parası
թուրքական դրամ (լիրա)
turkagan dram (lira)

ermeni parası
հայկական դրամ (դրամ)
haygagan dram (dram)

rus parası
ռուսական դրամ (ռուբլի)
rusagan dram (rubli)

Yüz bin dramlık bir çek yazdırmak istiyorum.
Ուզում եմ հարյուր հազար դրամի անդորրագիր դուրս գրել:
uzum em haryur hazar drami andorragir durs grel.

kaç dram ödemeliyim?
Ինչքա՞ն դրամ եմ վճարելու:
inçka՞n dram em vcarelu.

buyur.
Ստացե՛ք:
sdatse՛k.

elinize sağlık.
Ձեռքերդ դալար:
dzerkerd dalar.

teşekkür ederim.
Շնորհակալություն:
şnorhagalutyun.

bir şey değil.
Ոչինչ:
voçinç.

Oyunlar Խաղեր (ğhağer)

satranç	ճատրակ	cadrag
iskambil	թղթախաղ	tğtağhağ
iskambil kâğıdı	կարտ	gard

Sen dağıtacaksın.
Դու ես բաժանում:
du es bajanum.

Bu oyunu kazandınız mı?
Այս խաղը հաղթե՞լ եք:
ays ğhağı hağte՞l ek.

Hayır kaybettik.
Ո՛չ, պարտվեցինք:
vo՛ç, bardvetsink.

Sen iyi oynuyorsun.
Դու լավ ես խաղում:
du lav es ğhağum.

Bana bu oyunu öğret.
Ինձ այս խաղը սովորեցրո՛ւ:
indz ays ğhağı sovoretsru՛.

tavla oyunu
ճարդի
nardi

Zarı at.
Զառը գցի՛ր:
zarı gtsi՛r.

pul
նարդու քար
nardu kar

Şehirde Քաղաքում (*kağakum*)

Çarşıya nereden gidilir?
Ո՞ր ճանապարհով կարող եմ շուկա գնալ:
vo՞r canabarhov garoğ em şuga gnal.

Bu taraftan.
Այս կողմից:
ays goğmits.

Opera'ya kadar kaç durak var?
Մինչև Օպերայի շենք հասնելը քանի՞ կանգառ կա:
minçev Oberayi şenk hasnelı kani՞ gangar ga.

Bu tarafta sinema var mı?
Այստեղ կինոթատրոն կա՞:
aysdeğ ginotadron ga՞.

Hayır efendim.
Ո՛չ, պարո՛ն:
vo՛ç, baro՛n.

Evet, sağ tarafta iki yüz metre sonra.
Այո՛, կա, փողոցի աջ կողմում, այստեղից երկու հարյուր մետր հետո:
ayo՛, ga, poğotsi ac goğmum, aysdeğits yergu hayrur medr heru.

Lutfen kahveyi gösterir misin?
Կարո՞ղ եք սրճարանը ցույց տալ:
garo՞ğ ek srcaranı tsuyts dal.

Benimle buyurun da göstereyim.
Եկեք ինձ հետ՝ ցույց տամ:
yegek indz hed՝ tsuyts dam.

Otele yayan gidilir mi?
Քայլելով կարո՞ղ եմ հյուրանոց հասնել:
kaylelov garo՞ğ em hyuranots hasnel.

O kadar uzak değil.
Այդքան էլ հեռու չէ:
aydkan el heru çe.

Pek yakında.
Շատ մոտ է:
şad mod e.

Bu sokağın adı nedir?
Այս փողոցի անունն ի՞նչ է:
ays poğotsi anunn i'nç e.

Elbise satan bir dükkana gitmek istiyorum.
Ուզում եմ հագուստեղենի խանութ գնալ:
uzum em hagusdeğeni ğhanut gnal.

Ayakkabı dükkanına gidelim.
Գնանք կոշիկի խանութ:
gnank goşigi ğhanut.

Müzeyi görmek isterim.
Ուզում եմ թանգարանը տեսնել:
uzum em tangaranı desnel.

Gümrük Մաքսակետ (*maksaged*)

Gümrük muayenesi için arabadan inelim mi?
Սաղմանի համար մեքենայից դուրս գա՞նք:
sdugman hamar mekenayits durs ga՞nk.

Bagajları nerede muayene ediyorlar?
Որտե՞ղ են սաղմում բեռնախցիկները:
vorde՞ğ en sdugum bernağhtsigneri.

Benim bavulum budur.
Այս է իմ պայուսակը:
ays e im bayusagı.

Açayım mı?
Բացե՞մ:
batse՞m.

Bunlar şahsı eşyalarımdır.
Սրանք իմ անձնական իրերն են:
srank im andznagan irern en.

Bunu açmaya lüzum var mı?
Կարի՞ք կա բացել սա:
gari՞k ga batsel sa.

Kaç çift ayakkabı var?
Քանի՞ զույգ կոշիկ ունես:
kani՞ zuyg goşig unes.

On çift.
Տասը զույգ:
dası zuyg.

Bununların gümrük resmi kaç?
Սրանց հարկը ինչքա՞ն է:
srants hargı inçka՞n e.

Uçak ile yolculuk
Օդանավով ճամփորդություն
(*odanavov campordutyun*)

Armavia temsilciliği nerede bulunur?
Որտե՞ղ է գտնվում «Արմավիա» ընկերությունը:
vorde՞ğ e gdnvum Armavia ıngerutyunı.

Dönüş biletimi teyit etmek istiyorum.
Ուզում եմ վերադարձի տոմսս հաստատեմ:
uzum em veradardzi domss hasdadem.

Istambula hangi gün uçak var?
Ո՞ր օրը չվերթ կա դեպի Պոլիս:
vo՞r orı çvert ga debi Bolis.

Uçuş kaç saat sürer?
Ինչքա՞ն է տևելու թռիչքը:
inçka՞n e develu triçkı.

Istambula bir bilet lâzım.
Ուզում եմ մի տոմս գնել դեպի Պոլիս:
uzum em mi doms gnel debi Bolis.

Uçak saat kaçta kalkıyor?
Օդանավը ժամը քանիսի՞ն է թռչելու:
odanavı jamı kanisi՞n e trçelu.

Hava alanına ne zaman gelmemiz lâzım?
Ժամը քանիսի՞ն պետք է լինենք օդակայանում:
jamı kanisi՞n bedk e linenk odagayanum.

Hava alanı şehirden uzak mı?
Օդակայանը քաղաքից հեռու՞ է:
odagayanı kağakits heru՞ e.

Vize Վիզա (*viza*)

bir aylık vize
մեկ ամսվա վիզա
meg amsva viza

Vizenin fiyatı kaç?
Վիզան ի՞նչ արժի:
vizan i՞nç arji.

Talebi doldur.
Թուղթը լրացրու՛:
tuğtı lratsru՛.

Kaç fotoğraf lâzım?
Քանի՞ լուսանկար է պետք:
kani՞ lusangar e bedk.

Pasaportum nerede?
Անձնագիրս ու՞ր է:
andznagirs u՞r e.

Vizeyi ne zaman alabilirim?
Վիզան ե՞րբ կարող եմ վերցնել:
vizan ye՞rb garoğ em vertsnel.

Ermenistan'da bir ay kalacağım.
Հայաստանում մեկ ամիս եմ մնալու:
hayasdanum meg amis em mnalu.

Tanışma Ծանոթանալ (*dzanotanal*)

Ermenice bilir misin?
Հայերեն գիտե՞ս:
hayeren gide՞s.

Fransızca anlar mısın?
Հասկանու՞մ ես ֆրանսերեն:
hasganu'm es franseren.

Evet Ermenice bilirim.
Այո՛, հայերեն գիտեմ:
ayo՛, hayeren gidem.

Hayır Ermenice bilmem.
Ո՛չ, հայերեն չգիտեմ:
vo՛ç, hayeren çgidem.

Az bilirim.
Քիչ գիտեմ:
kiç giden.

Ben ingilizce konuşurum.
Ես խոսում եմ անգլերեն:
yes ğhosum em angleren.

Biraz almanca anlarım.
Մի քիչ հասկանում եմ գերմաներեն:
mi kiç hasganum em germaneren.

Türk müsün?
Թուրք ես:
tu՞rk es.

Hayır türk değilim. (evet türküm)
Ո՛չ, թուրք չեմ: (Այո՛, թուրք եմ)
vo՛ç turk çem. (ayo՛, turk em)

Sana bir soru soracağım.
Հարց ունեմ քեզ տալու:
harts unem kez dalu.

Bize gel de biraz konuşalım.
Արի՛ մեր տուն, որ մի քիչ զրուցենք:
ari՛ mer dun, vor mi kiç zrutsenk.

Şimdi gelemem.
Հիմա չեմ կարող գալ:
hima çem garoğ gal.

Bir çeyrek saat sonra gelebilirim.
Տասնհինգ րոպեից կարող եմ գալ:
dasnhing robeits garoğ em gal.

Ne dedin?
Ի՞նչ ասացիր:
i՞nç asatsir.

Bir şey demedim.
Բան չասացի:
ban çasatsi.

Lokanta Ճաշարան (*caşaran*)

Ben acıktım, siz aç mısınız?
Ես սոված եմ, դուք սոված՞ եք:
yes sovadz em, duk sova՞dz çek.

Ben de acıktım.
Ես էլ եմ սոված:
yes el em sovadz.

Karnım aç.
Սոված եմ:
sovadz em.

Ben tokum.
Ես կուշտ եմ:
yes guşd em.

Ben aç değilim.
Ես քաղցած չեմ:
yes kağtsadz çem.

Buralarda bir lokanta var mı?
Այստեղ ճաշարան կա՞:
aysdeğ caşaran ga՞.

İki kişilik bir masa isteriz.
Ուզում ենք երկու հոգանոց սեղան:
uzum enk yergu hoganots seğan.

Dört iskemle getir.
Չորս աթոռ բե՛ր:
çors ator be՛r.

Ne yiyeceksiniz?
Ի՞նչ եք ուտելու:
i՞nç ek udelu.

garson
մատուցող
madutsoğ

Yemek listesini ver.
Ճաշացուցակը տու՛ր:
caşatsutsagı du՛r.

Bir tabak pilav getir.
Մեկ ափսե փլավ բե՛ր:
meg apse plav be՛r.

haşlama et	Խաշլամա	ğhaşlama
şiş kebap	քաբաբ	kabab
ekmek	հաց	hats

bir şişe su	մեկ շիշ ջուր	meg şiş cur
üç bardak su	երեք բաժակ ջուր	yerek bajag cur

biraz maydanoz
մի քիչ մաղադանոս
mi kiç mağadanos

iki tabak salata
երկու ափսե սալաթ
yergu apse salat

üç yumurtalı omlet
երեք հավկիթով (ձվով) ձվածեղ
yerek havgitov (dzvov) dzvadzeğ

patlıcan dolması
սմբուկով տոլմա
smbugov dolma

peynirli makarna
պանիրով մակարոն
banirov magaron

mercimek çorbası
ոսպով ապուր
vosbov abur

Çorba soğuktur.
Ապուրը սառն է:
aburı sarn e.

iki tas yoğurt
երկու ափսե մածուն
yergu apse madzun

Bu çok tuzlu.
Սա շատ աղի է:
sa şad ağı e.

Bunu kaldır.
Սա վերցրու՛:
sa vertsru՛.

Hesap kaç?
Հաշիվն ինչքա՞ն է:
haşivn inçka՞n e.

Bende on bin dram var.
Մոտս տասը հազար դրամ կա:
mods dası hazar dram ga.

Ver de bozayım.
Տու՛ր, որ մանրեմ:
du՛r vor manrem.

Otelde Հյուրանոցում (*hyuranotsum*)

Bu köyde otel var mı?
Այս գյուղում հյուրանոց կա՞:
ays gyuğum hyuranots ga՞.

Otel yüz elli metre uzak.
Հյուրանոցը հարյուր հիսուն մետր հեռու է:
hyuranotsı haryur hisun medr heru e.

Buyrunuz giriniz
Նե՛րս համեցեք:
ne՛rs hametsek.

Sizde boş bir oda var mı?
Ազատ սենյակ ունե՞ք:
azad senyag une՞k.

Kaç kişilik?
Քանի՞ հոգու համար:
kani՞ hogu hamar.

Üç kişilik.
Երեք հոգու համար:
yerek hogu hamar.

Hangi katta?
Ո՞ր հարկում է:
vo՞r hargum e.

Dördüncü katta.
Չորրորդ հարկում:
çorrord hargum.

özel banyolu bir oda
բաղնիքով սենյակ
bağnikov senyag

caddeye bakan bir oda
պողոտային նայող սենյակ
boğodayin nayoğ senyag

Odamın numarası kaç?
Ո՞րն է սենյակիս համարը:
vo՞rn e senyagis hamarı.

Yemekli günlük ne kadar?
Որքա՞ն է սենյակի օրավարձը սնունդի հետ միասին:
vorka՞n e senyagi oravardzı snundi hed miasin.

Bu çok pahalı.
Շատ թանկ է:
şad tang e.

Tuvalet nerede?
Որտե՞ղ է զուգարանը:
vorde՞ğ e zugaranı.

Şu köşede.
Այս անկյունում:
ays angyunum.

Lutfen odamın anahtarını ver.
Խնդրում եմ, սենյակիս բանալին տուր:
ğhndrum em, senyagis banalin du՛r.

Asansörü göster.
Որտե՞ղ է վերելակը:
vorde՞ğ e verelagı.

Sıcak su musluğu nerede?
Ո՞րն է տաք ջրի ծորակը:
vo՞rn e dak cri dzoragı.

Beni saat altıda uyandır.
Ինձ ժամը վեցին արթնացրու՛:
indz jamı vetsin artnatsru՛.

Hesabımız kaç?
Որքա՞ն է մեր հաշիվը:
vorka՞n e mer haşivı.

Şayet beni arayan olursa saat üçte döneceğim.
Եթե ինձ հարցնող լինի, ժամը երեքին վերադառնալու եմ:
yete indz hartsnoğ lini, jamı yerekin veradarnalu em.

Şemsiyemi odamda unuttum.
Անձրևանոցս մոռացա իմ սենյակում:
andzrevanotss moratsa im senyagum.

bir taksi çağır.
Տաքսի կանչի՛ր:
daksi gançi'r.

Hava alanına götür.
Ինձ օդակայան տա՛ր:
indz odagayan da'r.

Ev işleri
Տան ամենօրյա աշխատանքներ
(*dan amenorya aşğhadankner*)

Hizmetçiyi çağır.
Տան աշխատողին (սպասավորին) կանչի՛ր:
dan aşğhadoğin (sbasavorin) gançi'r.

Odaları süpür ve tozları silk.
Սենյակները ավլի՛ր և փոշիները մաքրի՛ր:
senyagnerı avli'r yev poşinerı makri'r.

Masanın örtüsünü kaldır.
Սեղանի ծածկոցը (սփռոցը) հանի՛ր:
seğani dzadzgotsı (sprotsı) hani'r.

Kasaba git, iki kilo et getir.
Գնա՛ մսավաճառի մոտ և երկու կիլոգրամ միս բե՛ր:
gna՛ msavacari mod yev yergu gilogram mis be՛r.

Öğle yemeğini hazırla.
Ճաշը պատրաստի՛ր:
caşı badrasdi՛r.

Akşam yemeği için ne pişirdin?
Ճաշելու համար ի՞նչ ես պատրաստել:
caşelu hamar i՞nç es badrasdel.

etli kabak
դդումով և մսով ճաշ
ddumov yev msov caş

kuzu eti
ոչխարի միս
voçğhari mis

Saat altıda yemek yiyeceğiz.
Ժամը վեցին ճաշելու ենք:
jamı vetsin caşelu enk.

Kapıyı kilitle.
Դուռը փակի՛ր:
durı pagi՛r.

Şu pencereyi aç.
Այս պատուհանը բա՛ց:
ays baduhanı ba՛ts.

Bu gece bize misafirler gelecek.
Այսօր հյուրեր են գալիս մեզ մոտ:
aysor hyurer en galis mez mod.

Su şişesini buzdulabından getir.
Սառնարանից ջրի շիշը բե՛ր:
sarnaranits cri şişı be´r.

Tabakları masaya diz.
Ափսեները սեղանի վրա շարի՛ր:
apsenerı seğani vra şari´r.

Lanbayı söndür.
Լույսը մարի՛ր:
luysı mari´r.

Gülmeksizin çalış.
Առանց քմծիծաղի աշխատի՛ր:
arants kmdzidzaği aşğhadi´r.

Ev aramak Տուն փնտրել (*dun pndrel*)

Mobilyalı kiralık bir daire arıyorum.
Փնտրում եմ վարձով կահավորված բնակարան:
pndrum em vardzov gahavorvadz bnagaran.

Ufak, ucuz bir ev görmek istiyorum.
Ուզում եմ էժան և փոքր տուն գտնել:
uzum em ejan yev pokr dun gdnel.

Kaç odası var?
Քանի՞ սենյակ է:
kani՞ senyag e.

Bu odanın kirası kaç?
Այս սենյակի վարձը որքա՞ն է:
ays senyagi vardzı vorka՞n e.

Evin bahçesi var mı?
Տունն այգի ունի՞:
dunn aygi uni՞.

Ücreti peşin ödemeli miyim?
Վարձը նախօրո՞ք եմ տալու:
vardzı nağhoro՞k em dalu.

Bu bana uygun.
Սա ինձ համար լավ է:
sa indz hamar lav e.

Taksi Տաքսի (*daksi*)

Nereye gitmek istiyorsunuz?
Ու՞ր եք ուզում գնալ:
u՞r ek uzum gnal.

Gomidas caddesine.
Կոմիտաս պողոտա:
Gomidas boğoda.

Ücreti kaç?
Ինչքանո՞վ կտանեք:
inçkano՞v gdanek.

Bizi Zoravar kilisesine alır mısın?
Մեզ Զորավար եկեղեցի կտանե՞ս:
mez Zoravar yegeğetsi gdane՞s.

Burada dur.
Այստեղ կանգնի՛ր:
aysdeğ gangni՛r.

İnmek istiyorum.
Ուզում եմ իջնել:
uzum em icnel.

Kaç istersin?
Ինչքա՞ն ես ուզում:
inçka՞n es uzum.

Beş yüz tram yeterli değil mi?
Հինգ հարյուր դրամը բավարար չէ՞:
hing haryur dramı bavarar çe՞.

Bizi bir buçuk saat kadar şehirde gezdir.
Մեզ քաղաքում մեկուկես ժամ ման տուր:
mez kağakum meguges jam man du՛r.

Burada bekle.
Այստեղ սպասի՛ր:
aysdeğ sbasi՛r.

Acele etme, yavaş yavaş sür.
Մի՛ շտապիր, դանդաղ քշի՛ր:
mi՛ şdabir, dandağ kşi՛r.

Biraz acele et.
Մի քիչ շտապի՛ր:
mi kiç şdabi՛r.

Yerinde bekle.
Տեղում սպասի՛ր:
değum sbasi՛r.

Araba Ավտոմեքենա (*avdomekena*)

Burada tamirhane var mı?
Այստեղ վերանորոգման տեղ կա՞:
aysdeğ veranorogman değ ga՞.

On litre benzin istiyorum.
Ուզում եմ տասը լիտր բենզին:
uzum em dası lidr benzin.

Bir kilo yağ koy.
Մի կիլոգրամ յուղ տու՛ր:
mi gilogram yuğ du՛r.

Lâstiklere biraz hava bas.
Անիվներին օդ լցրու՛:
anivnerin od ltsru՛.

Lûtfen yağı kontrol et.
Խնդրում եմ յուղը ստուգե՛ք:
ğhndrum em yuğı sduge՛k.

Frenleri sıkıştır.
Արգելակները նորոգի՛ր:
argelagnerı norogi՛r.

Arabamı yıka.
Մեքենաս լվա՛:
mekenas lva՛.

Bujileri temizle.
Կայծմոմերը (սվեչա) նորոգի՛ր:
gaydzmomerı (sveça) norogi´r.

Bataryayı doldur.
Մարտկոցը (աքումլյատոր) լիցքավորի՛ր:
mardgotsı (akumlyator) litskavori´r.

Yağ pompasını tamir et.
Յուղի պոմպը նորոգի՛ր:
yuği bombı norogi´r.

Radyatörü lehimle.
Ռադիատորը զոդի՛ր:
radiadorı zodi´r.

Ne kadar sürer?
Ինչքա՞ն կտևի:
inçka՞n gdevi.

Bir kaç dakka.
Մի քանի րոպե:
mi kani robe.

Sizde ip var mı?
Ձեզ մոտ պարան կա՞:
dzez mod baran ga՞.

Yerevan'dan Van'a kaç kilometre var?
Երևանից Վան քանի՞ կիլոմետր է:
Yerevanits Van kani՞ gilomedr e.

Bu kasabanın adı nedir?
Այս գյուղաքաղաքի անունն ի՞նչ է:
ays gyuğakağaki anunn i՞nç e.

Arabamızı burada park edebilir miyiz?
Կարո՞ղ ենք մեքենան այստեղ կանգնեցնել:
garo՞ğ enk mekenan aysdeğ gangnetsnel.

Arabanız kara saplandı.
Ձեր մեքենան խրվեց ձյան մեջ:
dzer mekenan ğhrvets dzyan mec.

Bize yardım edebilir misiniz?
Կարո՞ղ եք մեզ օգնել:
garo՞ğ ek mez ognel.

Bu gece misafirimisin.
Այսօր մեր հյուրն ես:
aysor mer hyurn es.

Bu yol nereye gider?
Այս ճանապարհը ու՞ր է տանում:
ays canabarhı u՞r e danum.

Yollar iyi mi?
Ճանապարհները լա՞վ են:
canabarhnerı la՞v en.

Kabahat bende değil.
Ես մեղավոր չեմ:
yes meğavor çem.

İşaret verdim.
Լուսային ազդանշան տվեցի:
lusayin azdanşan dvetsi.

Korna çaldım.
Ձայնային ազդանշան տվեցի:
dzaynayin azdanşan dvetsi.

Erkek elbiseleri
Տղամարդկանց շորեր
(*dğamardgants şorer*)

yün palto
բրդից վերարկու
brdits verargu

yakası açık gömlek
բաց օձիքով շապիկ
bats odzikov şabig

kapalı yakalı gömlek
փակ օձիքով շապիկ
pag odzikov şabig

erkek şapka kısmı
տղամարդկանց գլխարկների բաժին
dğamardgants glğhargneri bajin

yazlık hasır şapka
ամառային ծղոտե գլխարկ
amarayin dzğode glğharg

Bunun ölçüsü kaç?
Սա n՞ր չափն է:
sa vo՞r çapn e.

Bu bana gitmiyor.
Սա ինձ չի լինի:
sa indz çi lini.

Bu ucuzdur.
Սա էժան է:
sa ejan e.

Bu çok pahalı.
Սա շատ թանկ է:
sa şad tang e.

Bundan iyisini isterim.
Սրանից ավելի լավն եմ ուզում:
sranits aveli lavn em uzum.

Bunun fiyati kaç?
Ինչ՞ արժի սա:
inç՞ arji sa.

Bundan üç tane ver.
Սրանից երեք հատ տուր:
sranits yerek had dur.

Bunları dikkatlice sar.
Սրանք զգույշ փաթաթիր:
srank zguyş patatir.

Bu adrese gönder.
Ուղարկի՛ր այս հասցեով:
uğargi՛r ays hastseov.

kahverengi kravat
սրճագույն փողկապ
srcaguyn poğgab

iç gömlekleri
ներքնաշապիկներ
nerknaşabigner

dört çift çorap
չորս զույգ գուլպա
çors zuyg gulba

koyu mavi rengli yün elbise
մուգ կապույտ գույնի բրդից հագուստ
mug gabuyd guyni brdits hagusd

deri eldiven
կաշվե ձեռնոց
gaşve dzernots

kısa pantolon
կարճ տաբատ
garc dabad

Parayı kime vereyim?
Փողը ո՞ւմ վճարեմ:
poğı u՞m vcarem.

Bana ver.
Ինձ տուր:
indz dur.

Bir dakika.
Մի րոպե:
mi robe.

Fotoğrafçı Լուսանկարիչ (*lusangariç*)

Fotoğrafçı kim?
Ո՞վ է լուսանկարիչը:
o՞v e lusangariçı.

Bir fotoğraf çektirmek isteriz.
Ուզում ենք լուսանկարվել:
uzum enk lusangarvel.

Bu filmi yıka ve fotoğraflarını çıkar.
Այս ժապավենը երևակի՛ր և լուսանկարները հանի՛ր:
ays jabavenı yerevagi՛r yev lusangarnerı hani՛r.

Öğleden sonra alabilir miyim?
Կարո՞ղ եմ կեսօրից հետո վերցնել:
garo՞ğ em gesorits hedo vertsnel.

Hayır, yarın öğleden evvel.
Ո՛չ, վաղը կեսօրից առաջ:
vo՛ç, vağı gesorits arac.

Bu fotoğrafı dört misli kadar büyüt.
Այս լուսանկարը չորս անգամ մեծացրո՛ւ:
ays lusangarı çors angam medzatsru՛.

Lütfen ücretini peşin veriniz.
Խնդրում եմ նախապես վճարել:
ğhndrum em nağhabes vcarel.

Geciktirme, Allah aşkına.
Աստծու սիրուն, չուշացնես:
Asddzu sirun, çuşatsnes.

fotoğraf makinesi
Տեսախցիկ (Կամերա)
desağhtsig (gamera)

Kütüphane Գրադարան (*gradaran*)

Ermenice roman istiyorum.
Ուզում եմ հայերենով գրված պատմվածք:
uzum em hayerenov grvadz badmvadzk.

Sizde kırtasiye var mı?
Գրենական պիտույքներ ունե՞ք:
grenagan biduykner une՞k.

Beş mektup kâğıdı ve zarf ver.
Հինգ հատ նամակի թուղթ և ծրար տո՛ւր:
hing had namagi tuğt yev dzrar du՛r.

Bu kâğıt çok incedir.
Այս թուղթը շատ բարակ է:
ays tuğtı şad barag e.

Daha kalınını ver.
Ավելի հաստը տո՛ւր:
aveli hasdı du՛r.

türkçe-fransızca sözlük
թուրքերեն-ֆրանսերեն բառարան
turkeren-franseren bararan.

dil bilgisi
քերականության գիրք
keraganutyan girk.

hikâyeler
պատմություններ
badmutyunner

dolma kalem	գրիչ	griç
kurşn kalem	մատիտ	madid

Bunu tamir edebilir misin?
Կարո՞ղ ես նորոգել:
garo՞ğ es norogel.

Yaklaşık saat üçte hazırlarım.
Ժամը երեքի մոտ պատրաստ կլինի:
jamı yereki mod badrasd glini.

bunu değiştir.
Սա փոխի՛ր:
sa poğhi՛r.

Bunun yerine şunu ver.
Սրա փոխարեն սա տո՛ւր:
sra poğharen sa du՛r.

Postahane Փոստատուն (*posdadun*)

Lûtfen postaneyi gösterir misin?
Խնդրում եմ, ցույց կտա՞ք փոստատունը:
ğhndrum em, tsuyts gda՞k posdadunı.

Buralarda posta şubesi var mı?
Այստեղ փոստատան մասնաճյուղ կա՞:
aysdeğ posdadan masnacyuğ ga՞.

Bu taraftan, biraz uzakta.
Այստեղից մի քիչ հեռու է:
aysdeğits mi kiç heru e.

Postane pek yakındır.
Փոստատունը շատ մոտ է:
posdadunı şad mod e.

Bu paketi Iran'a göndereceğim.
Այս ծրարը Իրան պիտի ուղարկեմ:
ays dzrarı Iran bidi uğargem.

Hizmet ücreti iki yüz otuz dram.
Ծառայությունն արժի երկու հարյուր երեսուն դրամ:
dzarayutyunn arji yergu haryur yeresun dram.

Bu kart için pul veriniz.
Այս բացիկի համար դրոշմաթուղթ տվե՛ք:
ays batsigi hamar droşmatuğt dve՛k.

Posta ne vakit yola çıkar?
Երբ ե՞ն ուղարկում փոստը:
yerb e՞n uğargum posdı.

Bir telgraf kâğıdı ver.
Հեռագրի թուղթ տո՛ւր:
heragri tuğt du՛r.

Bu telegrafı Şam'a göndereceğim.
Հեռագիրն ուղարկելու եմ Դամասկոս:
heragrin uğargelu em Damasgos.

Kelimesi kaça.
Ամեն մի բառն ի՞նչ արժի:
amen mi barn i՞nç arji.

Makbuz ister misin?
Ուզու՞մ եք գնացուցակը (կտրոնը):
uzu՞m ek gnatsutsagı (gdronı).

Evet isterim.
Այո՛, ուզում եմ:
ayo՛, uzum em.

Hayır istemem.
Ո՛չ, չեմ ուզում:
vo՛ç, çem uzum.

Teşekkür ederim.
Շնորհակալություն:
şnorhagalutyun.

Sohbet Զրույց (*zruyts*)

Dün neredeydin?
Ո՞ւր էիր երեկ:
u՞r eir yereg.

Sinemaye gittik.
Գնացինք կինո նայելու:
gnatsink gino nayelu.

Geçen hafta nereye gittiniz?
Ո՞ւր էիք գնացել անցյալ շաբաթ:
u՞r eik gnatsel antsyal şabat.

Erzuruma gittik.
Գնացինք Կարին (Էրզրում):
gnatsink Garin (Erzrum).

Nerede çalışıyorsun?
Որտե՞ղ ես աշխատում:
vorde՞ğ es aşğhadum.

Maliye Bakanlığında.
Ֆինանսների նախարարությունում:
finansneri nağhararutyunum.

Ben fabrikada çalışıyorum.
Ես աշխատում եմ գործարանում:
yes aşğhadun em gordzaranum.

Yapacak çok işlerim var .
Անելիք շատ ունեմ:
anelik şad unem.

Baban ne iş yapıyor?
Հայրիկդ ի՞նչ գործ է անում:
hayrigd in՞ç gordz e anum.

Babam çiftçidir.
Հայրիկս հողագործ է:
hayrigs hoğagordz e.

Denize yüzmeğe gidelim mi?
Գնա՞նք ծով լողալու:
gna՞nk dzov loğalu.

Arkadaşımı bekleyeceğim.
Ընկերոջս պիտի սպասեմ:
ıngerocs bidi sbasem.

Burada ne kadar kalacaksınız?
Ինչքա՞ն եք մնալու այստեղ:
Inçka՞n ek mnalu aysdeğ

Burada iki hafta kalacağız.
Այստեղ երկու շաբաթ ենք մնալու:
aysdeğ yergu şabat enk mnalu.

Bütün kış mevsimini Bitlis'da geçireceğim.
Ամբողջ ձմեռը Բաղեշում (Բիթլիսում) եմ անցկացնելու:
Amboğc dzmeri Bağeşum (Bitlisum) em antsgatsnelu.

Benimle gelir misin?
Ինձ հետ կգա՞ս:
indz hed gga's.

Eminim ki beğeneceksin.
Վստահ եմ, որ հավանելու ես:
vsdah em, vor havanelu es.

Bu akşam meşgulum.
Այս գիշեր զբաղված եմ:
ays gişer zbağvadz em.

Öbür gün gelirim.
Հաջորդ օրը կգամ:
hacord orı ggam.

Evelsi gün onunla görüştüm.
Նրա հետ նախորդ օրը խոսեցի:
nra hed nağhord orı ğhosetsi.

Sen benim hemşerimsin.
Դու հայրենակիցս ես:
du hayrenagitss es.

Biz komşuyuz.
Մենք հարևաններ ենք:
menk harevanner enk.

Akrabalara ve Arkadaşlara ziyaret
Հանդիպում ընկերների և ազգականների հետ
(*handibum ıngerneri yev azgaganneri hed*)

Kapıyı kim çalıyor?
Ո՞վ է դուռը ծեծում:
o՞v e durı dzedzum.

Bendeniz Armen.
Ես Արմենն եմ:
yes Armenn em.

Digran burada mı?
Տիգրանը այստե՞ղ է:
Digranı aysde՞ğ e.

Hangi katta oturuyor?
Ո՞ր հարկում է ապրում:
vo՞r hargum e abrum.

Üçüncü katta.
Երրորդ հարկում:
yerrord hargum.

Evde değil.
Տանը չէ:
danı çe.

Buyrun oturun.
Այստեղ նստե՛ք:
aysdeğ nsde՛k.

Paltonuzu çıkarınız.
Վերարկուներդ հանե՛ք:
verargunerd hane՛k.

Kardeşin Vartan nasıldır?
Եղբայրդ՝ Վարդանը, ինչպե՞ս է:
yeğbayrd՝ Vardanı, inçbe՞s e.

Çok iyi, teşekkür ederim.
Շատ լավ է, շնորհակալություն:
şad lav e, şnorhagalutyun.

Uzun zamandır görmedim.
Վաղուց չեմ տեսել:
vağuts çem desel.

Onu tanır mısınız?
Ճանաչու՞մ եք նրան:
canaçu՞m ek nran.

İki seneden beri ahbap olduk.
Երկու տարի առաջ ընկերացանք:
yergu dari arac ingeratsank.

Çay mı, kahve mı alırsınız?
Թեյ կամ սուրճ կխմե՞ք:
tey gam surc ggĕhme՞k

Çayı açık severim.
Ես թեյը բաց գույնի եմ սիրում:
yes teyı bats guyni em sirum.

Biraz daha.
Մի քիչ նորից լցրե՛ք:
mi kiç norits ltsre՛k.

Akşam yemeğini bizimle yer misin?
Մեզ հետ կընթրե՞ս:
mez hed gintre՞s.

Memnuniyetle.
Հաճույքով:
hacuykov.

Sigara içmem.
Ծխախոտ չեմ ծխում:
dzğhağhod çem dzğhum.

Tereyağı tabağını ver
Կարագի ափսեն տո՛ւր:
garagi apsen du'r.

ermeni yemekleri
հայկական կերակուրներ
haygagan geragurner

Biraz şarap içer misiniz?
Մի քիչ գինի կխմե՞ք:
mi kiç gini ğğhme՞k.

Bu günkü gazeteleri okudunuz mu?
Այսօրվա թերթերը կարդացի՞ք:
aysorva terterı gardatsi՞k.

İyi haberler var.
Լավ լուրեր կա:
lav lurer ga.

Ayın kaçı?
Ամսվա ո՞ր օրն է:
amsva vo'r orn e.

On üç Mayıs.
Մայիսի տասներեքը:
mayisi dasnyerekı.

Bayan Tamar burada mı?
Տիկին Թամարը այստե՞ղ է:
digin Tamarı aysde՞ğ e.

Hayır efendim.
Ո՛չ, պարո՛ն:
vo՛ç, baro՛n.

Öyle ise saat dört buçukta döneceğim.
Եթե այդպես է, ժամը չորս անց կես կվերադառնամ:
yete aydbes e, jamı çors ants ges gveradarnam.

Selâm söyle.
Կբարևես:
gbareves.

Bizi senede bir kere ziyaret ediniz.
Տարին մեկ անգամ այցելի՛ր մեզ:
darin meg angam aytseli՛r mez.

Arasıra size geliyorum.
Երբեմն գալիս եմ:
yerbemn galis em.

Geçen ay iki defa geldim.
Անցած ամիս երկու անգամ եկա:
antsadz amis yergu angam yega.

Sağlık Առողջություն (*aroğcutyun*)

Nasılsın?
Ինչպե՞ս ես:
inçbe՞s es.

Hamd olsun iyiyim.
Փառք Աստծու, լավ եմ:
park Asddzu, lav em.

Rahatsızım.
Վատ եմ զգում:
vad em zgum.

Hastayım.
Հիվանդ եմ:
hivand em.

Babanızın sıhhatı nasıl?
Հորդ առողջությունը ինչպե՞ս է:
hord aroğcutyunı inçbe՞s e.

Okadar iyi değil.
Այնքան էլ լավ չէ:
aynkan el lav çe.

Karnı ağrıyor.
Փորը ցավում է:
porı tsavum e.

Başım ağrıyor.
Գլուխս է ցավում:
gluğhs e tsavum.

Bir doktor çağır.
Բժիշկ կանչի՛ր:
bjişg ganḉir.

Hekim burada değil.
Բժիշկն այստեղ չէ:
bjişgn aysdeğ çe.

En yakın hastane nerede?
Ամենամոտիկ հիվանդանոցը որտե՞ղ է:
amenamodig hivandanotsı vorde՞ğ e.

Burada eczan var mı?
Այստեղ դեղատուն կա՞:
aysdeğ değadun ga՞.

Biraz bekle.
Մի քիչ սպասե՛ք:
mi kiç sbase՛k.

Neyiniz var?
Ինչի՞ց եք դժգոհում:
inçi՞ts ek djgohum.

Yemeğe iştahım yok.
Ուտելու ախորժակ չունեմ:
udelu ağhorjag çunem.

Geceleyin uyuyamıyorum.
Գիշերները չեմ կարողանում քնել:
gişerneri çem garoğanum knel.

Öksürüyorum.
Հազում եմ:
hazum em.

Midem ağrıyor.
Ստամոքսս ցավում է:
sdamokss tsavum e.

Elbiseni çıkar.
Հագուստները հանի՛ր:
hagusdnerd hani՛r.

Buraya uzan.
Այստեղ պառկի՛ր:
aysdeğ bargi՛r.

Önemli bir şeyin yok.
Լուրջ բան չկա:
lurc ban çga.

Bu ilâcı al.
Այս դեղը խմի՛ր:
ays deği ğhmi՛r.

Şifa buluyorum.
Առողջանում եմ:
aroğcanum em.

Bir kaç gün zarfında iyileşeceksin.
Մի քանի օրից կառողջանաս:
mi kani orits garoğcanas.

Geçmiş olsun.
Անցած լինի:
antsadz lini.

Kadın elbiseleri
Կանացի շորեր (*ganatsi şorer*)

Siyah şapka isterim.
Սև գլխարկ եմ ուզում:
sev glğharg em uzum.

Daha açığını ver .
Ավելի բաց գույնի տուր:
aveli bats guyni dur՛.

Bu ceket küçüktür.
Այս վերարկուն փոքր է:
ays verargun pokr e.

Daha büyüğünü ver.
Ավելի մեծը տուր:
aveli medzı dur.

Bu iki önlüğü alıyorum.
Այս երկու գոգնոցները գնում եմ:
ays yergu gognotsnerı gnum em.

Bu elbise bana uymuyor.
Այս հագուստը ինձ չի սազում:
ays hagusdı indz çi sazum.

Başka birini ister misiniz?
Ուրիշն ուզո՞ւմ եք:
urişn uzu՞m ek.

Değiştirmek için para alıyor musunuz?
Փոխելու համար փող վերցնո՞ւմ եք:
poğhelu hamar poğ vertsnu՞m ek.

siyah gecelik
սև գիշերանոց
sev gişeranots

ipek eşarp
մետաքսյա գլխաշոր
medaksya glğhaşor

bir paket iğne
մի տուփ ասեղ
mi dup aseğ

bir kutu toplu iğne
մի տուփ գնդասեղ
mi dup gndaseğ

kürk yakalı palto
մորթե օձիքով վերարկու
morte odzikov verargu

kısa kollu elbise
կարճաթև հագուստ
garcatev hagusd

mavi etek
կապույտ փեշ (կիսաշրջազգեստ)
gabuyd peş (gisaşrcazgesd)

topuz
ծամակալ (վարսակալ)
dzamagal (varsagal)

Tiyatro, sinema
Թատրոն, կինոթատրոն
(*tadron, ginotadron*)

Bu akşamı nerede geçireceğiz?
Այս գիշեր ի՞նչ ենք անելու:
ays gişer i՞nç enk anelu.

Haydi sinemaya gidelim.
Գնանք կինո:
gnank gino.

Ben tiyatroyu tercih ederim.
Ես նախընտրում եմ թատրոնը:
yes nağhındrum em tadroni.

Kim oynuyor?
Ո՞վ է դերասանը:
o՞v e derasanı.

Kim şarkı söyleyecek?
Ո՞վ է երգելու:
o՞v e yergelu.

Bu piyes kaç sahnedir?
Այս պիեսը քանի՞ մասից է:
ays biyesı kani՞ masits e.

bilet gişesi
տոմսարկղ
domsargğ

Bu akşamki program için dört bilet ver.
Այս գիշերվա հանդեսի համար չորս տոմս տո՛ւր:
ays gişerva handesi hamar çors doms du`r.

Baş rolu kim oynuyor?
Գլխավոր դերը ո՞վ է կատարում:
glğhavor derı o՞v e gadarum.

Perde ne zaman açılır?
Ե՞րբ է բացվում վարագույրը:
ye՞rb e batsvum varaguyrı.

Artistler fevkalâde iyi oynuyorlar.
Դերասանները շատ լավ են կատարում դերերը:
derasannerı şad lav en gadarum dererı.

Güzel sesi var.
Շատ գեղեցիկ ձայն ունի:
şad geğetsig dzayn uni.

Birinci mevkide biletin fiyati kaç?
Առաջին շարքերի տոմսերն ի՞նչ արժեն:
aracin şarkeri domsern i՞nç arjen.

Saat kaçta başlayacak?
Ժամը քանիսի՞ն է սկսվում:
jamı kanisi՞n e sgsvum

Çabuk giriniz, film başlıyor.
Ճապարեցե՛ք, կինոն սկսվում է:
acabaretse՛k ginon sgsvum e

Yavaş yavaş, daha epey vakit var.
Մի՛ շտապեք, դեռ ժամանակ կա:
mi՛ şdabek, der jamanag ga.

Dükkan Խանութ (*ğhanut*)

Bu dükkana girelim.
Արի մտնենք այս խանութ:
ari mdnenk ays ğhanut.

Bir şey satın alacağım.
Մի բան եմ գնելու:
mi ban em gnelu.

Bir kilo şeker istiyorum.
Ուզում եմ մեկ կիլոգրամ շաքարավազ:
uzum em meg gilogram şakaravaz.

Sizde diş macunu var mı?
Ատամի մածուկ ունե՞ք:
adami madzug une՞k

Evet efendim, üç türlüsü var.
Այո՛, պարո՛ն, երեք տեսակ ունենք:
ayo', baro'n, yerek desag unenk.

Kaça bu?
Ի՞նչ արժի:
i՞nç arji.

Beş yüz dram.
Հինգ հարյուր դրամ:
hing haryur dram.

Taze ekmek var mı?
Թարմ հաց ունե՞ք:
tarm hats une՞k.

Hayır, bizdeki ekmekler dünden kalmadır.
Ո՛չ, հացը երեկվանից է մնացել:
vo'ç, hatsı yeregvanits e mnatsel.

Ekmeklerimiz fırından yeni çıktı.
Հացերը փռից նոր են հանել:
hatserı prits nor en hanel.

Iki yüz gram peynir ver
Երկու հարյուր գրամ պանիր տո՛ւր:
yergu haryur gram banir du'r.

Bende bin dram var.
Մոտս հազար դրամ կա:
mods hazar dram ga.

Veriniz de üzerini vereyim.
Տվե՛ք, որ մնացածը վերադարձնեմ:
dve'k, vor mnatsadzı veradardznem.

Bu yüzlüğü bozdurmak istiyorum.
Այս հարյուր դրամը ուզում եմ մանրել:
ays haryur dramı uzum em manrel.

Bende bozuk yok.
Մոտս մանր դրամ չկա:
modz̈ manr dram çga.

Bozabilirim.
Կարող եմ մանրել:
garoğ em manrel.

Sizde ufak para var mı?
Ձեզ մոտ մանր դրամ կա՞:
dzez mod manr dram ga՞.

Bu çok pahalıdır.
Այս շատ թանկ է:
ays şad tang e.

Bilâkis ucuzdur.
Ընդհակառակը, էժան է:
ındhagaragı, ejan e.

Bu dükkanda kimse yok.
Այս խանութում մարդ չկա:
ays ğhanutum mard çga.

Sakız ver.
Ծամոն տո՛ւր:
dzamon du՛r.

Hangi cinsten istersin?
Ո՞ր տեսակն եք ուզում:
vo՞r desagn ek uzum.

Hem de bir kibrit.
Մի հատ էլ լուցկի:
mi had el lutsgi.

Bunu kaça satıyorsun?
Սա ինչքանո՞վ ես վաճառում:
sa inçkano՞v es vacarum.

Bin beş yüz dram.
Հազար հինգ հարյուր դրամ:
hazar hing haryur dram.

Şundan üç tane ver.
Սրանից երեք հատ տո՛ւր:
sranits yerek had du՛r.

Bundan yalnız bir tane isterim.
Սրանից միայն մի հատ եմ ուզում:
sranits miayn mi had em uzum.

Randevu
Պայմանավորվել (*baymanavorvel*)

Sizinle konuşmak istiyorum.
Ուզում եմ ձեզ հետ խոսել:
uzum em dzez hed ğhosel.

Konuşun.
Խոսե՛ք:
ğhose՛k.

Sen çok güzelsin.
Շատ սիրուն ես:
şad sirun es.

Piyano çalar mısınız?
Նվագո՞ւմ եք դաշնամուր:
nvagu՞m ek daşnamur.

Müzeyi görmek isterim.
Ուզում եմ թանգարանը տեսնել:
uzum em tangaranı desnel.

Dans edelim mi?
Ուզո՞ւմ ես՝ պարենք:
uzu՞m es՝ barenk.

Plaja gidip biraz yüzelim.
Գնանք ծովափ լողալու:
gnank dzovap loğalu.

Durmaksızın dosdoğru Sevan'a.
Վեր կենանք, գնանք Սևան:
ver genank, gnank Sevan.

Seni çok sevdim.
Քեզ շատ սիրեցի:
kezi şad siretsi.

Bütün kalbimle.
Ամբողջ սրտով:
amboğc srdov.

Bende seni çok sevdim.
Ես էլ քեզ շատ սիրեցի:
yes el kez şad siretsi.

Sizi asla unutmayacağım.
Ձեզ երբեք չեմ մոռանա:
dzez yerbek çem morana.

Elbisen çok yakışıyor.
Շորերդ սազակաՆ եՆ քեզ:
şorerd sazagan en kez.

Şehrinizi çok severim.
Ձեր քաղաքը շատ եմ սիրում:
dzer kağakı şad em sirum.

Sizi ne zaman tekrar görebilirim?
Ձեզ ե՞րբ կարող եմ Նորից տեսՆել:
dzez ye՞rb garoğ em norits desnel.

Ne zaman istersen görüşürüz.
Երբ ուզում ես, կհանդիպենք:
yerb uzun es, ghandibenk.

Seni yarın görebilir miyim?
Վաղը կարո՞ղ եմ քեզ տեսՆել:
vağı garo՞ğ em kez desnel

Kardeşin iyi bir insandır.
Եղբայրդ լավ մարդ է:
yeğbayrd lav mard e.

Üçüncü bölüm:Türkçe-Ermenice sözlük:

Çeşitli Kelimeler

_A_

acaba	ardyok	արդյոք
acı	gdzu	կծու
aç	sovadz	սոված
açmak	batsel	բացել
ad	anun	անուն
ada	gğzi	կղզի
adam	dğamard	տղամարդ
adım	kayl	քայլ
ağaç	dzar	ծառ
akıl	ğhelk	խելք
akrep	garic	կարիճ
alçak	tsadzr	ցածր
alın	cagad	ճակատ
alkış	dzap	ծափ
alt	nerkev	ներքև
altın	vosgi	ոսկի
amaç	nbadag	նպատակ
anahtar	banali	բանալի
ancak	haziv	հազիվ
aptal	anğhelk	անխելք
arı	meğu	մեղու
arkadaş	ınger	ընկեր
arka	yedev	ետև
armağan	nver	նվեր
arpa	gari	գարի
asker	zinvor	զինվոր
aslan	aryudz	առյուծ
at	dzi	ձի
ateş	grag	կրակ
av	vors	որս
ay	lusin	լուսին

ayak	vodk	ոտք
ayakkabı	goşig	կոշիկ
aydın	lusavor	լուսավոր
ayı	arc	արջ
aylıp	amot	ամոթ
ayna	hayeli	հայելի
ayran	tan	թան

B

badem	nuş	նուշ
bağımsız	angağh	անկախ
bahar	garun	գարուն
bakan	nağharar	նախարար
bakır	bğindz	պղինձ
bal	meğr	մեղր
balık	dzug	ձուկ
balta	gatsin	կացին
bardak	bajag	բաժակ
basamak	asdican	աստիճան
baskı	cnşum	ճնշում
başkan	nağhagah	նախագահ
batı	arevmudk	արևմուտք
bay	baron	պարոն
bayan	oriord	օրիորդ
bayrak	droşag	դրոշակ
beden	marmin	մարմին
bekci	bahag	պահակ
beklemek	sbasel	սպասել
belki	gareli	կարելի
bencil	yesaser	եսասեր
beraber	miasin	միասին
berber	varsavir	վարսավիր
beşik	ororots	օրորոց
beyaz	cermag	ճերմակ
bıçak	danag	դանակ
bıyık	beğ	բեղ

biber	**b**ğ**b**eğ	պղպեղ
bilezik	a**b**arancan	ապարանջան
bina	şenk	շենք
birim	miavor	միավոր
bitki	buys	բույս
boğa	tsul	ցուլ
borç	**b**ar**d**k	պարտք
boş	da**d**ar**g**	դատարկ
boya	ner**g**	ներկ
bölge	şrcan	շրջան
bulanık	**b**ğ**d**or	պղտոր
buğday	tsoren	ցորեն
bulut	am**b**	ամպ
buz	sa**r**uyts	սառույց
büyük	me**dz**	մեծ

_C_

cadde	**b**oğo**d**a	պողոտա
cam	a**b**a**g**i	ապակի
cami	mz**g**it	մզկիթ
casus	lr**d**es	լրտես
cehennem	djoğhk	դժոխք
cehiz	oji**d**	օժիտ
ceket	verar**g**u	վերարկու
cennet	dra**g**h**d**	դրախտ
cetvel	tsutsa**g**	ցուցակ
cevap	**b**a**d**asğhan	պատասխան
ceviz	ın**g**uyz	ընկույզ
ceylan	yeğni**g**	եղնիկ
cezve	sr**c**ep	սրճեփ
cılız	nihar	նիհար
cüce	ga**c**a**c**	գաճաճ

_Ç_

çabuk	arag	արագ
çakal	ağves	աղվես
çakmak	**g**ra**g**ahan	կրակահան

çalışkan	aşğhadaser	աշխատասեր
çamur	tseğh	ցեխ
çan	zangag	զանգակ
çarşı	şuga	շուկա
çatal	badarakağ	պատառաքաղ
çay	tey	թեյ
çekirdek	gud	կուտ
çekirge	marağh	մարախ
çekmece	darag	դարակ
çeşme	ağbyur	աղբյուր
çevirmen	targmaniç	թարգմանիչ
çıkış	yelk	ելք
çıplak	merg	մերկ
çiçek	dzağig	ծաղիկ
çift	zuyk	զույք
çirkin	dgeğ	տգեղ
çivi	gam	գամ
çoban	hoviv	հովիվ
çocuk	yereğha	երեխա
çok iyi	şad lav	շատ լավ
çöl	anabad	անապատ
çöp	ağb	աղբ
çukur	pos	փոս
çuval	barg	պարկ

D

dağ	ler	լեռ
daire	hargabajin	հարկաբաժին
dal	cyuğ	ճյուղ
dalga	alik	ալիք
dam	danik	տանիք
damla	gatil	կաթիլ
dar	neğ	նեղ
davet	hraver	հրավեր
değirmen	crağats	ջրաղաց
demet	punc	փունջ

demir	yergat	երկաթ
deli	ğhent	խենթ
delil	pasd	փաստ
deneme	pordz	փորձ
deniz	dzov	ծով
deprem	yergraşarj	երկրաշարժ
dere	aru	առու
derin	ğhorung	խորունկ
deve	uğd	ուղտ
diken	puş	փուշ
din	gron	կրոն
diş	adam	ատամ
dişi	eg	էգ
doğu	arevelk	արևելք
dolap	baharan	պահարան
dolu	letsun	լեցուն
domates	lolig	լոլիկ
domuz	ğhoz	խոզ
dondurma	bağbağag	պաղպաղակ
dost	baregam	բարեկամ
dönüş	veradardz	վերադարձ
dua	ağotk	աղոթք
duman	dzuğh	ծուխ
durak	gangar	կանգառ
duvar	bad	պատ
düğme	gocag	կոճակ
düğün	harsanik	հարսանիք
dükkan	ğhanut	խանութ
dünya	aşğharh	աշխարհ
düşman	tşnami	թշնամի

E

eczane	değadun	դեղատուն
efsane	arasbel	առասպել
ekmek	hats	հաց
eksik	bagas	պակաս

ekşi	ttu	թթու
elbette	iharge	իհարկե
elbise	şor	շոր
eldiven	dzernots	ձեռնոց
emek	cank	ջանք
emin	vsdaheli	վստահելի
engel	argelk	արգելք
erimek	halçel	հալչել
erken	ganuğh, şud	կանուխ, շուտ
esir	geri	գերի
eski	hin	հին
esmer	tuğh	թուխ
eşek	eş	էշ
et	mis	միս
etek	peş	փեշ
ev	dun	տուն
evcil	ındani	ընտանի
evli	amusnatsadz	ամուսնացած

_F_

fabrika	gordzaran	գործարան
fakir	ağkad	աղքատ
fanatik	molerand	մոլեռանդ
fare	mug	մուկ
fayda	ogud	օգուտ
fazla	aveli	ավելի
fıçı	dagar	տակառ
fırça	ğhozanag	խոզանակ
fırın	pur	փուռ
fırsat	arit	առիթ
fırtına	potorig	փոթորիկ
fikir	gardzik	կարծիք
fiyat	gin	գին

_Ḡ_

galiba	hnaravor	հնարավոր
gazete	tert	թերթ

geçit	antsum	անցում
gelecek	abaga	ապագա
gelenek	sovorutyun	սովորություն
gelin	hars	հարս
gelir	yegamud	եկամուտ
gemi	nav	նավ
genç	yeridasard	երիտասարդ
geniş	layn	լայն
gerçek	iragan	իրական
gıda	snund	սնունդ
giriş	mudk	մուտք
gizli	gağdni	գաղտնի
göç	gağt	գաղթ
gök	yergink	երկինք
göl	lic	լիճ
gölge	şuk	շուք
görüş	gardzik	կարծիք
göz	açk	աչք
gözlük	agnots	ակնոց
güçlü	ujeğ	ուժեղ
gül	vard	վարդ
gümüş	ardzat	արծաթ
günah	meğk	մեղք
güneş	arev	արև
güney	harav	հարավ
gürültü	ağmug	աղմուկ
güvercin	ağavni	աղավնի
güvey	pesa	փեսա
güzel	sirun	սիրուն

H

haber	lur	լուր
haç	ğhaç	խաչ
hafif	tetev	թեթև
hak	iravunk	իրավունք
hakikat	iraganutyun	իրականություն

halı	gorg	գորգ
hamam	bağnik	բաղնիք
hamur	ğhmor	խմոր
hapisane	band	բանտ
hasar	vnas	վնաս
hasas	zgayun	զգայուն
hasta	hivand	հիվանդ
hastane	hivandanots	հիվանդանոց
hatıra	hişadag	հիշատակ
hava	od	օդ
havlu	srbiç	սրբիչ
hayvan	gendani	կենդանի
hazır	badrasd	պատրաստ
hazine	gandz	գանձ
hedef	tirağh	թիրախ
hediye	nver	նվեր
hesap	haşiv	հաշիվ
heykel	ardzan	արձան
hıristiyan	krisdonya	քրիստոնյա
hırsız	goğ	գող
hıyar	varung	վարունգ
hızlı	arag	արագ
hikâye	badmutyun	պատմություն
hindi	hndgahav	հնդկահավ
horoz	aklor	աքլոր
hür	azad	ազատ
hürmet	hargank	հարգանք
hürriyet	azadutyun	ազատություն

I

ılık	gağc, gol	գաղջ, գոլ
ırk	tseğ	ցեղ
ırmak	vdag	վտակ
ıslak	tats	թաց
ıssız	amayi	ամայի
ışık	luys	լույս

İ

içki	ğhmiçk	խմիչք
iğne	aseğ	ասեղ
ikiz	zugadzin	զուգածին
ilâç	teğ	դեղ
ilk	aracin	առաջին
iman	havadk	հավատք
ince	barag	բարակ
incil	avedaran	ավետարան
indirim	zeğç	զեղչ
intikam	vrej	վրեժ
ip	baran	պարան
ipek	medaks	մետաքս
iplik	derdzan	դերձան
isim	anun	անուն
iskemle	ator	աթոռ
ispat	pasdel	փաստել
işci	gordzavor	գործավոր
işyeri	gordzadeği	գործատեղի
iyi	bari, lav	բարի, լավ
izin	hraman	հրաման

K

kabak	ddum	դդում
kağıt	tuğt	թուղթ
kahraman	heros	հերոս
kahvaltı	nağhacaş	նախաճաշ
kahve	surc	սուրճ
kaldırım	mayt	մայթ
kale	amrots, berd	ամրոց, բերդ
kalem	madid	մատիտ
kalın	hasd	հաստ
kanun	orenk	օրենք
kapalı	pag	փակ
kapıcı	drnaban	դռնապան
kaplan	vagr	վագր

kar	dzyun	ձյուն
karanlık	mut	մութ
karınca	mrcyun	մրջյուն
kasap	msavacar	մսավաճառ
kaşık	gdal	գդալ
kat	harg	հարկ
katır	cori	ջորի
kavga	griv	կռիվ
kavun	seğh	սեխ
kaya	jayr	ժայռ
kaynak	ağbyur	աղբյուր
kazanç	şahuyt	շահույթ
keçi	aydz	այծ
kedi	gadu	կատու
kelebek	titernig	թիթեռնիկ
kemer	gamar	կամար
kılıç	sur, tur	սուր, թուր
kıral	tagavor	թագավոր
kıraliçe	taguhi	թագուհի
kırmızı	garmir	կարմիր
kısa	garc	կարճ
kibrit	lutsgi	լուցկի
kilise	yegeğetsi	եկեղեցի
kira	vardz	վարձ
kiraz	geras	կեռաս
kirli	geğdod	կեղտոտ
kişi	andz	անձ
koca	amusin	ամուսին
koku	hod	հոտ
kolay	heşd	հեշտ
komşu	harevan	հարևան
koyu	mug	մուգ
koyun	voçğhar	ոչխար
kömür	adzuğh	ածուխ
köpek	şun	շուն
köprü	gamurc	կամուրջ

köpük	prpur	փրփուր
kör	guyr	կույր
köşe	angyun	անկյուն
köşk	dğyag	դղյակ
köy	gyuğ	գյուղ
kule	aşdarag	աշտարակ
kum	avaz	ավազ
kumaş	gdor	կտոր
kurbağa	gord	գորտ
kurt	gayl	գայլ
kuru	çor	չոր
kuru üzüm	çamiç	չամիչ
kuş	trçun	թռչուն
kutu	dup, argğ	տուփ, արկղ
kuyruk	boç	պոչ
kuyumcu	vosgeriç	ոսկերիչ
kuzey	hyusis	հյուսիս
küçük	pokr	փոքր
kül	moğhir	մոխիր
küpe	oğ	օղ

_L_

lahmacun	lahmacu	լահմաջու
lâvabo	lvatsaran	լվացարան
leylek	aragil	արագիլ
lezzetli	hameğ	համեղ
limon	gidron	կիտրոն
lokanta	caşaran	ճաշարան

_M_

mahkeme	dadaran	դատարան
makale	hodvadz	հոդված
makas	mgrad	մկրատ
mantar	sung	սունկ
masa	seğan	սեղան
mavi	gabuyd	կապույտ

maymun	gabig	կապիկ
mektup	namag	նամակ
melek	hreşdag	հրեշտակ
memur	başdonya	պաշտոնյա
mendil	andzernotsig	անձեռոցիկ
menekşe	manuşag	մանուշակ
mercimek	vosb	ոսպ
merdiven	asdican	աստիճան
merkez	gendron	կենտրոն
mert	gdric	կտրիճ
meslek	arhesd	արհեստ
meyve	bduğ	պտուղ
mezar	gerezman	գերեզման
mızrak	nizag	նիզակ
millet	azg	ազգ
millet vekili	yerespoğhan	երեսփոխան
milli	azgayin	ազգային
misafir	hyur	հյուր
mobilya	gahuyk	կահույք
muhtar	gyuğabed	գյուղապետ
mum	mom	մոմ
musluk	dzorag	ծորակ
mutfak	ğhohanots	խոհանոց
mutlu	yercanig	երջանիկ
mücadele	baykar	պայքար
müdür	dnoren	տնօրեն

_N_

nabız	zargyerag	զարկերակ
nadir	hazvagyud	հազվագյուտ
namus	badiv	պատիվ
narin	nurb	նուրբ
nefret	adelutyun	ատելություն
nehir	ged	գետ
nem	ğhonav	խոնավ
nesil	serund	սերունդ

neşeli	zvart	զվարթ
netice	ardyunk	արդյունք
nezle	harbuğh	հարբուխ
nihayet	vercabes	վերջապես
numara	tiv	թիվ
nur	luys	լույս

_O_

oda	senyag	սենյակ
odun	payd	փայտ
okul	dbrots	դպրոց
okumak	gardal	կարդալ
omlet	dzvadzeğ	ձվածեղ
omurga	voğnaşar	ողնաշար
omuz	us	ուս
onarmak	norogel	նորոգել
ordu	zork	զորք
orman	andar	անտառ
orta	micin	միջին
ortam	micavayr	միջավայր
oruç	bas, dzom	պաս, ծոմ
ot	ğhod	խոտ
ova	hovid	հովիտ
oy	kve	քվե
oymak	porel	փորել
oyun	ğhağ	խաղ
oyuncak	ğhağalik	խաղալիք
ozan	aşuğ	աշուղ

_Ö_

ödül	bargev	պարգև
öfke	zayruyt	զայրույթ
öğrenci	aşagerd	աշակերտ
öğretmen	dasadu	դասատու
öksüz	vorp	որբ
ölçülü	çapavor	չափավոր

ölmek	mernel	մեռնել
ölüm	mah	մահ
ömür	gyank	կյանք
ön	arac	առաջ
önder	aracnord	առաջնորդ
önemli	garevor	կարևոր
öpücük	hambuyr	համբույր
ördek	bad	բադ
örf	avanduyt	ավանդույթ
örmek	hyusel	հյուսել
örnek	orinag	օրինակ
örtü	dzadzgots	ծածկոց
övgü	govk	գովք
öyle	aydbes	այդպես
özgür	azad	ազատ
özlem	garod	կարոտ

_P_

pahalı	tang	թանկ
palto	verargu	վերարկու
pamuk	bambag	բամբակ
pantolon	dabad	տաբատ
papaz	derhayr	տերհայր
para	dram	դրամ
parlak	paylun	փայլուն
parmak	mad	մատ
pasta	dort, tğhvadzk	տորթ, թխվածք
patates	gardofil	կարտոֆիլ
peçete	antserotsig	անցեռոցիկ
peki	şad lav	շատ լավ
pembe	vardaguyn	վարդագույն
pencere	baduhan	պատուհան
perde	varaguyr	վարագույր
pilav	plav	փլավ
pirinç	brindz	բրինձ
pişmiş	yepadz	եփած

polis	vosdigan	ոստիկան
portakal	narinc	նարինջ

_R_

rahat	hangisd	հանգիստ
rakı	oği	օղի
reçel	cem	ջեմ
rehine	badand	պատանդ
reklam	govazd	գովազդ
renk	guyn	գույն
rüşvet	gaşark	կաշառք
rüzgâr	kami	քամի

_S_

sabır	hamberutyun	համբերություն
sabun	ocar	օճառ
saç	maz	մազ
sağ	ac	աջ
sağır	ghul	խուլ
sahte	geğdz	կեղծ
sakal	moruk	մորուք
sanat	arvesd	արվեստ
sandalye	ator	աթոռ
saman	hard, darman	հարդ, դարման
sarı	değin	դեղին
savaş	baderazm	պատերազմ
sayı	tiv	թիվ
sebze	bancareğen	բանջարեղեն
sepet	goğov	կողով
serbest	azad	ազատ
serçe	cncğug	ճնճղուկ
sergi	tsutsahandes	ցուցահանդես
ses	dzayn	ձայն
sevda	ser	սեր
sevgili	sireli	սիրել
sıcak	dak	տաք

sıcaklik	dakutyun	տաքություն
sır	kağdnik	գաղտնիք
silâh	zenk	զենք
sinek	canc	ճանճ
sirke	katsağh	քացախ
sivrisinek	mjeğ	մժեղ
siyah	sev	սև
soba	vararan	վառարան
soğuk	tsurd	ցուրտ
sokak	poğots	փողոց
sol	dzağh	ձախ
son	verc	վերջ
soru	hartsum	հարցում
söz	ğhosk	խոսք
sözlük	bararan	բառարան
su	cur	ջուր
suç	hantsank	հանցանք
süt	gat	կաթ

_Ş_

şair	banasdeğdz	բանաստեղծ
şaka	gadag	կատակ
şapka	glğharg	գլխարկ
şarap	gini	գինի
şarkı	yerg	երգ
şeftali	değdz	դեղձ
şehir	kağak	քաղաք
şemsiye	hovanots	հովանոց
şimşek	gaydzag	կայծակ
şişman	çağ	գեր
soğan	soğh	սոխ
şüphe	gasgadz	կասկած

_T_

tabak	apse	ափսե
tabanca	adrcanag	ատրճանակ

tahta	dağhdag	տախտակ
takım	ğhumb	խումբ
tamir	norogum	նորոգում
Tanrı	Asdvadz	Աստված
tarak	sanr	սանր
tarih	tvagan	թվական
taş	kar	քար
tatlı	anuş	անուշ
tavşan	nabasdag	նապաստակ
tavuk	hav	հավ
tebeşir	gavic	կավիճ
tecrübe	pordzarutyun	փորձառություն
tehlike	vdang	վտանգ
tekerlek	aniv	անիվ
temiz	makur	մաքուր
tepe	blur	բլուր
tepsi	sgudeğ	սկուտեղ
ter	krdink	քրտինք
terazi	gşerk	կշեռք
tereyağ	garag	կարագ
terlik	hoğatap	հողաթափ
ters	hagarag	հակառակ
terzi	derdzag	դերձակ
topal	gağ	կաղ
toprak	hoğ	հող
toz	poşi	փոշի
tunç	bronz	բրոնզ
tuz	ağ	աղ
tuzlu	aği	աղի
tuzluk	ağaman	աղաման
tüccar	vacaragan	վաճառական

_U_

ucuz	ejan	էժան
uçak	otanav	օդանավ
ulus	azg	ազգ

un	alyur	ալյուր
unutmak	moranal	մոռանալ
uşak	dzara	ծառա
uyanık	artun	արթուն
uygun	harmar	հարմար
uzak	heru	հեռու
uzman	masnaged	մասնագետ
uzun	yergar	երկար

__Ü_

ülke	bedutyun	պետություն
ümit	huys	հույս
ün	hrçag	հռչակ
ünlü	hrçagavor	հռչակավոր
ütü	hartug	հարթուկ
üvey	ghort	խորթ
üye	andam	անդամ
üzgün	dghur	տխուր
üzüm	ghağoğ	խաղող

_V_

vaftiz	gnunk	կնունք
vahşi	vayri	վայրի
vaka	debk	դեպք
vatan	hayrenik	հայրենիք
vatandaş	kağakatsi	քաղաքացի
vergi	durk	տուրք
vicdan	ghiğc	խիղճ
vücut	marmin	մարմին

_Y_

yabancı	odaragan	օտարական
yağ	yuğ	յուղ
yahudi	hrea	հրեա
yaka	odzik	օձիք
yakın	modig	մոտիկ
yalan	sud	սուտ
yangın	hrdeh	հրդեհ

yanık	ayradz	այրած
yaprak	derev	տերև
yara	verk	վերք
yardım	ognutyun	օգնություն
yargıç	dadavor	դատավոր
yarın	vağı	վաղը
yarış	mrtsum	մրցում
yasa	orenk	օրենք
yasak	argelvadz	արգելված
yastık	bardz	բարձ
yaş	darik	տարիք
yatak	angoğin	անկողին
yazar	groğ	գրող
yazlık	amaranots	ամառանոց
yemek	geragur	կերակուր
yeni	nor	նոր
yer	vayr, değ	վայր, տեղ
yerli	değatsi	տեղացի
yeşil	ganaç	կանաչ
yetim	vorb	որբ
yılan	odz	օձ
yıldız	asdğ	աստղ
yoğurt	madzun	մածուն
yol	canabarh	ճանապարհ
yolcu	campord	ճամփորդ
yön	goğm	կողմ
yumurta	havgit	հավկիթ
yuvarlak	glor	կլոր
yük	ber	բեռ
yüsek	bardzr	բարձր
yüzük	madani	մատանի

Z

zafer	hağtanag	հաղթանակ
zaman	jamanag	ժամանակ
zarar	vnas	վնաս
zavallı	ğheğc	խեղճ

zayıf	dgar	տկար
zehir	tuyn	թույն
zeki	ğhelok	խելոք
zenci	sevamort	սևամորթ
zengin	harusd	հարուստ
zil	zang	զանգ
zincir	şğta	շղթա
ziyan	gorusd	կորուստ
zor	djvar	դժվար

Zamanla ilgili kelimeler
Ժամանակ ցույց տվող բառեր
(*jamanag tsuyts dvoğ barer*)

asır	dar	դար
sene	dari	տարի
ay	amis	ամիս
hafta	şabat	շաբաթ
gün	or	օր
saat	jam	ժամ
dakika	robe	րոպե
saniye	vayrgyan	վայրկյան
pazar	giragi	կիրակի
pazartesi	yerguşabti	երկուշաբթի
salı	yerekşabti	երեքշաբթի
çarşamba	çorekşabti	չորեքշաբթի
perşembe	hingşabti	հինգշաբթի
cuma	urbat	ուրբաթ
cumartesi	şabat	շաբաթ
Ocak	hunvar	Հունվար
Şubat	pedrvar	փետրվար
Mart	mard	մարտ
Nisan	abril	ապրիլ
Mayıs	mayis	մայիս
Haziran	hunis	հունիս
Temmuz	hulis	հուլիս

Ağustos	ogosdos	օգոստոս
Eylül	sebdember	սեպտեմբեր
Ekim	hogdember	հոկտեմբեր
Kasım	noyember	նոյեմբեր
Aralık	degdember	դեկտեմբեր
ilkbahar	garun	գարուն
yaz	amar	ամառ
sonbahar	aşun	աշուն
kış	dzmer	ձմեռ
sabah	aravod	առավոտ
öğle	gesor	կեսօր
gece	gişer	գիշեր
gece yarısı	gesgişer	կեսգիշեր

Akrabalar Ազգականներ (*azgaganner*)

baba	hayrig	հայրիկ
oğul	vordi	որդի
oğlum	vordis	որդիս
amcazade	zarmig	զարմիկ
dayızade	zarmig	զարմիկ
kardeş	yeğbayr	եղբայր
kizkardeş	kuyr	քույր
ana	mayr	մայր
kız	ağcig	աղջիկ
dede	medz hayr, bab	մեծ հայր, պապ
nine	medz mayr, dad	մեծ մայր, տատ
torun	tornig	թոռնիկ
dayı	keri	քեռի
teyze	morakuyr	մորաքույր
koca	amusin	ամուսին
karı	gin	կին
amca	horyeğbayr	հորեղբայր
hala	horakuyr	հորաքույր
akraba	azgagan	ազգական

İnsan organları
Մարդու մարմնի մասեր
(*mardu marmni maser*)

kulak	aganc	ականջ
parmak	mad	մատ
burun	kit	քիթ
karın	por	փոր
alın	cagad	ճակատ
vücut	marmin	մարմին
deri	maşg	մաշկ
yanak	ayd	այտ
bel	gonk	կոնք
adım	kayl	քայլ
kan	aryun	արյուն
beyin	uğeğ	ուղեղ
göz	açk, agn	աչք, ակն
göz yaşı	artsunk	արցունք
kol	tev, bazug	թև, բազուկ
çene	gzag, dunç	կզակ, դունչ
baş	gluğh	գլուխ
akciğer	tok	թոք
boyun	viz	վիզ
diz	dzug	ծունկ
ruh	hogi	հոգի
körbarsak	guyr ağik	կույր աղիք
diş	adam	ատամ
bıyık	beğ	բեղ
saç	maz, vars, dzam	մազ, վարս, ծամ
dudak	şrtunk	շրթունք
göğüs	gurdzk	կուրծք
tırnak	yeğung	եղունգ
arka	meck	մեջք
ter	krdink	քրտինք
damar	yerag	երակ
kemik	vosgor	ոսկոր

ağız	beran	բերան
ayak	vodk	ոտք
kalb	sird	սիրտ
karaciğer	lyard	լյարդ
omuz	us	ուս
böbrek	yerigam	երիկամ
et	mis	միս
sakal	moruk	մորուք
mide	sdamoks	ստամոքս
bağırsak	ağik	աղիք
yüz	yeres, demk	երես, դեմք
el	dzerk	ձեռք

İsimler Անձնանուններ (*andznanunner*)

-Kadın isimleri ve türkçe anlamları.

Դալար	Dalar	yeşillik
Եղնար	Yeğnar	dişi ceylan
Երջանիկ	Yercanig	mutlu
Զեփյուռ	Zepyur	güzel kokulu rüzgar
Թուխիկ	Tuğhig	esmer
Լուսիկ	Lusig	küçük ışık
Լուսին	Lusin	ay
Վարդեհատ	Vardehad	gül tanesi
Վարդերես	Varderes	gül yüzlü
Վարդուկ	Vardug	küçücük gül

-Erkek isimleri ve türkçe anlamlari.

Կայծակ	Gaydzag	şimşek
Կտրիճ	Gdric	güçlü
Հրաչյա	Hraçya	ateş gözlü
Սևակ	Sevag	kara göz
Վահան	Vahan	kalkan
Վաշտակ	Vaşdag	küçük tabur
Վարդգես	Vardges	altın saçlı
Վրեժ	Vrej	intikam
Փայլուն	Paylun	parlak

Mastarlar
Անորոշ դերբայ
(anoroş derbay)

-[ալ al] ile biten mastarlar.

hissetmek	zgal	զգալ
avlamak	vorsal	որսալ
yaklaşmak	modenal	մոտենալ
dinlenmek	hangsdanal	հանգստանալ
kalmak	mnal	մնալ
gecikmek	uşanal	ուշանալ
şaşırmak	zarmanal	զարմանալ
evlenmek	amusnanal	ամուսնանալ
acıkmak	sovadzanal	սովածանալ
korkmak	vağhenal	վախենալ
dönmek	veradarnal	վերադառնալ
gitmek	gnal	գնալ
darılmak	neğanal	նեղանալ
yüzmek	loğal	լողալ
çalmak	goğanal	գողանալ
yaşlanmak	dzeranal	ծերանալ
inanmak	havadal	հավատալ
uyumak	knel	քնել
kaynamak	yeral	եռալ
anlamak	hasganal	հասկանալ
okumak	gardal	կարդալ
büyümek	medzanal	մեծանալ
unutmak	moranal	մոռանալ
vadetmek	ğhosdanal	խոստանալ

-[ել el] ile biten mastarlar.

başlamak	sgsel	սկսել
çalışmak	aşğhadel	աշխատել
sevmek	sirel	սիրել
almak	arnel	առնել
göndermek	uğargel	ուղարկել

utanmak	amaçel	ամաչել
kullanmak	gordzadzel	գործածել
karşılamak	dimavorel	դիմավորել
kaybetmek	gortsnel	կորցնել
tutmak	brnel	բռնել
seçmek	ındrel	ընտրել
beklemek	sbasel	սպասել
hatırlamak	hişel	հիշել
seyretmek	didel	դիտել
oturmak	nsdel	նստել
taşımak	şalagel	շալակել
toplamak	havakel	հավաքել
kurtarmak	azadel	ազատել
erimek	halçel	հալչել
görmek	desnel	տեսնել
bağlamak	gabel	կապել
koşmak	vazel	վազել
sormak	hartsnel	հարցնել
örtmek	dzadzgel	ծածկել
ödemek	vcarel	վճարել
düşmek	ıngnel	ընկնել
susmak	lrel	լռել
duymak	lsel	լսել
içmek	ğhmel	խմել
alkışlamak	dzapaharel	ծափահարել
uçmak	trçel	թռչել
pişirmek	yepel	եփել
yaşamak	abrel	ապրել
saymak	haşvel	հաշվել
düşünmek	mdadzel	մտածել
öpmek	hamburel	համբուրել
süpürmek	avlel	ավլել
parlamak	paylel	փայլել
taramak	sanrel	սանրել
tuzlamak	ağel	աղել
çağırmak	gançel	կանչել

temizlemek	makrel	մաքրել
hazırlamak	badrasdel	պատրաստել
tartmak	gşrel	կշռել
bağışlamak	nerel	ներել
gülmek	dzidzağel	ծիծաղել
koklamak	hododel	հոտոտել

Meyve, sebze ve bitkiler
Մրգեր, բանջարեղեն և բույսեր
(*mrger, bancareğen yev buyser*)

biber	bğbeğ	պղպեղ
unutmabeni	anmorug	անմոռուկ
karpuz	dzmerug	ձմերուկ
incir	tuz	թուզ
turşu	ttu	թթու
armut	dandz	տանձ
patlıcan	smbug	սմբուկ
meyva	bduğ	պտուղ
üzüm	ğhağoğ	խաղող
sarımsak	sğhdor	սխտոր
limon	gidron	կիտրոն
üşniye	crimur	ջրիմուռ
muz	banan	բանան
ayva	sergevil	սերկևիլ
nar	nur	նուռ
elma	ğhndzor	խնձոր
reyhan	rehan	ռեհան
marul	hazar	հազար
erik	salor	սալոր
nane	ananuğh	անանուխ
inciçiçeği	hovdaşuşan	հովտաշուշան
lahana	gağanb	կաղամբ
ebegümeci	pipert	փիփերթ
ravent	ğhavardzil	խավարծիլ
iğde	pşad	փշատ

çilek	yelag	ելակ
ipekkökü	psğhumi armad	փսխումի արմատ
nohut	siser	սիսեռ
havuç	sdebğin	ստեպղին
akdiken	hağarc	հաղարջ
zambak	şuşan	շուշան
ıspanak	sbanağh	սպանախ
rezene	samit	սամիթ
labada	avelug	ավելուկ
ananas	ananas	անանաս
nergis	nargiz	նարգիզ
dut	tut	թութ
ıhlamur	loreni	լորենի

Ermenice Öğrenim Kitabı

Հայերենի ուսումնական ձեռնարկ

Manual of the Armenian Language

Raffi Kortoşyan

Ermenice dilbilgisi ve tashih Hasmig Hovhannisyan
Son okuma Harman Ohanyan
Kitap sayfalandırma-cilt Armen Gevorgyan

Baskı Digran Medz

Yerevan 2007

ԵՐԵՐՄ

ՀԱՎԵՏ

ԱԴԻԼԵ

ՈՒՂՂԱ

ԻՕԳՐԵՆ

ԱՅՍՏԵՂ